

**ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBA**

**ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS
ZARASŲ LIGONINĖS**

AUDITO ATASKAITA

2023 m. lapkričio 30 d. Nr. 4-4
Zarasai

Auditas atliktas vykdant
2023-06-30 pavedimą Nr. 7-3.

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė (grupės vadovė)
Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Renata Sipavičienė

Auditas pradėtas 2023 m. birželio 30 d.
Auditas baigtas 2023 m. lapkričio 30 d.

Audito ataskaita pateikta: Zarasų rajono savivaldybės merui, Zarasų rajono savivaldybės tarybai,
Zarasų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Zarasų rajono savivaldybės viešajai
įstaigai Zarasų ligoninei

Audito ataskaita skelbiama
Kontrolės ir audito tarnybos interneto tinklalapyje adresu <http://zarasaikontrolė.lt>

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA	4
IŽANGA	10
AUDITO REZULTATAI	12
1. LIGONINĖS TURTO NE VISAI ATVEJAIŠ VALDOMAS, NAUDOJAMAS IR JUO DISPONUOJAMA LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ, EKONOMIŠKAI IR EFEKTYVIAI	12
1.1. Abejotinas medicininės įrangos pripažinimas netinkama naudoti ir jos likvidavimas	12
1.2. Nustatyti atvejai, susiję su abejotiniais sprendimais dėl turto pripažinimo nereikalingu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo	15
1.3. Turto pardavimo viešajame aukcione procedūros turėjo trūkumų	18
1.4. Negalime patvirtinti, kad etilo alkoholis visais atvejais buvo panaudotas ekonomiškai ir tik medicininiams tikslams	20
1.5. Ne visais atvejais vaistų išdavimo dokumentai buvo aiškūs ir tinkamai užpildyti.....	21
1.6. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymas ir likvidavimas turėjo trūkumų.....	22
1.7. Transporto priemonių naudojimo vertinimas	25
2. DARBO UŽMOKESČIO NUSTATYMO IR SKAIČIAVIMO VERTINIMAS.....	27
2.1. Negalime patvirtinti, kad lėšos darbo užmokesčiui Ligoninėje visais atvejais naudotos racionaliai ir taupiai	27
2.2. Darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydis Ligoninės direktoriui 2023 metams nustatytas didesnis nei galėjo būti nustatytas	30
2.3. Darbo užmokestis ne visais atvejais nustatomas ir skaičiuojamas laikantis norminių ir individualių teisės aktų nuostatų.....	32
2.4. Kiti su darbo santykiais susiję pastebėjimai	37
3. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PROCEDŪROS TURĖJO TRŪKUMŲ	39
3.1. Viešųjų pirkimų planavimas turėjo trūkumų	39
3.2. Viešųjų pirkimų vykdymas turėjo trūkumų	43
4. TVARKANT APSKAITĄ NE VISADA LAIKOMASI APSKAITĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ.....	45
4.1. Keičiantis VSAFAS nuostatomis Apskaitos politika Ligoninėje nekeičiama.....	45
4.2. Skaičiuojant ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas ne visada laikomasi patvirtintų normatyvų ir VSAFAS reikalavimų	46
4.3. Apskaitoje registruojant ūkines operacijas ne visada laikomasi pastovumo principo.....	50
4.4. Ūkinės operacijos apskaitoje įregistruojamos ne tomis datomis kai jos vyko.....	51
4.5. Dalis ūkinio inventoriaus registruojama ir nurašoma kaip mažavertės atsargos	52
4.6. Ketvirtinėse 2023 metų finansinės būklės ataskaitose neteisingai pateikti palyginamieji duomenys.....	55
4.7. Ne visais atvejais apskaita tvarkoma tiksliai, aiškiai, laikantis pasitvirtintos Apskaitos politikos ir be klaidų	55
4.8. Kiti pastebėjimai	57
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	60
PRIEDAI	61

PAGRINDINIAI FAKTAI

	648,7	4 501,6	4 757,7	4 904,0
	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-06-30
	TURTAS, tūkst. Eur			

	333,2	203,0	304,9	551,7
	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-06-30
	ISIPAREIGOJIMAI, tūkst. Eur			

	2 183,1	2 569,2	2 827,9	1 783,4
	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2020-06-30
	PAJAMOS , tūkst. Eur			

	2 277,2	2 613,6	2 690,6	1 841,4
	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-06-30
	SĄNAUDOS, tūkst. Eur			

	-44,4	-94,1	137,2	-58,0
	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-06-30
	VEIKLOS REZULTATAS (perviršis +, deficitis -)			

	125	117	120	113
	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-06-30
	DARBUOTOJŲ SKAIČIUS, vnt.			

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimą¹, atlikome Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės (toliau – Ligoninė) 2020 m. balandžio 1 d. – 2023 m. birželio 30 d. laikotarpio auditą. Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus² ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu nustatyti dalykai. Nepriklausoma nuomonė dėl Ligoninės finansinės veiklos pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

LIGONINĖS TURTAS NE VISAIS ATVEJ AIS VALDOMAS, NAUDOJAMAS IR JUO DISPONUOJAMA LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ, EKONOMIŠKAI IR EFEKTYVIAI

1. Abejotinas medicininės įrangos pripažinimas netinkama naudojimui ir jos likvidavimas

Ligoninėje, tikėtina gera ir naudojimui tinkama medicininė įranga, 2020 metais įvertinta kaip pasenusi, eksploatacijai nebetinkama, neberemontuotina ir grąžintina Zarasų rajono savivaldybės administracijai, kurioje taip pat neįprastai greitai sutvarkyti visi medicininės įrangos pripažinimo netinkama (negalima) naudoti dokumentai ir parengti nurašymo bei likvidavimo dokumentai. Dėl kitų institucijų atliekamų tyrimų, negalėjome išsamiai įvertinti visų su medicininės įrangos nurašymu susijusių operacijų tikrumo (1.1 poskyris, 12 psl.).

2. Nustatyti atvejai, susiję su abejotinais sprendimais dėl turto pripažinimo nereikalingu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo

Ligoninėje 2022-12-22 įsigyti du nauji mobilieji telefonai jau 2023-06-30 (kiek daugiau nei po pusės metų) nurašyti kaip nebetinkami naudojimui ir neremontuoti. Apskaitoje nurašyti nepateikus visų ilgalaikio ir trumpalaikio turto nurašymui reikalingų dokumentų (1.2 poskyris, 15 psl.).

3. Turto pardavimo viešajame aukcione procedūros turėjo trūkumų

- Ligoninė 2021 metais organizuodama Ligoninei nuosavybės teise priklausančio lengvojo automobilio MERCEDES BENZ E 220 CDI pardavimą viešajame aukcione, apie

¹ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-06-29 sprendimas Nr. T-158 „Dėl pavedimo Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti finansinį Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės auditą ir pateikti išvadą“.

² Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>.

³ Finansinio audito ir atitikties audito (TAAIS) standartai, (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=347>).

rengiamą aukcioną skelbimo nepatalpino nacionaliniame Lietuvos Respublikos dienraštyje (1.3.1 poskyris, 18 psl.).

- Aukcione parduodamo lengvojo automobilio kaina nustatyta remiantis tik vienu 7 mėnesių senumo pasiūlymu (1.3.2 poskyris, 19 psl.).

4. Negalime patvirtinti, kad etilo alkoholis visais atvejais buvo panaudotas ekonomiškai ir tik medicininiais tikslams

Ligoninėje, pagal auditui pateiktus dokumentus, 2020 m. balandžio mėn. dezinfekavimo poreikiams viename skyriuje šalia įprastų dezinfekcinių medžiagų papildomai sunaudota 12 litrų etilo alkoholio Royal American (1.4 poskyris, 20 psl.).

5. Ne visais atvejais vaistų išdavimo dokumentai buvo aiškūs ir tinkamai užpildyti

Vaistinių preparatų reikalavimuose nebuvo nurodomas arba ranka buvo taisomas įrašytas išduodamas preparatų kiekis, dokumentai buvo be skyriaus vedėjų parašų ar nenumeruojami (1.5 poskyris, 21 psl.).

6. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymas ir likvidavimas turėjo trūkumų

- Ligoninės nematerialiojo ir ilgalaikio bei trumpalaikio materialiojo turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti komisijos pirmininku paskirtas ūkio dalies sandėlininkas t. y. tas pats asmuo, kuris pagal jo pareigybės aprašymo nuostatas taip pat yra atsakingas už materialinių vertybių priėmimą, išdavimą ir saugojimą (1.6.1 poskyris, 22 psl.).

- Ligoninės gydytojui, vykdančiam direktoriaus pavaduotojo medicinai funkcijas ir paskirtam vykdyti medikamentų nurašymo komisijos pirmininko pareigas, 2021 m. rugpjūčio mėn. atsisakius direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigų, Ligoninėje iki pat audito pabaigos nepakeista medikamentų nurašymo komisijos sudėtis. Medikamentų ir kitų atsargų nurašymo aktuose nurašymą pasirašinėjo tik viešųjų pirkimų administratorius ir buhalteris-kasininkas (1.6.2 poskyris, 22 psl.).

- Nurašymo aktuose nustatyti nurašomų medikamentų kainų neatitikimai (1.6.3 poskyris, 23 psl.).

- Ūkio padalinio apskaitoje suformuotų nurašymo aktų duomenys skyrėsi nuo duomenų, nurodytų „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“, kurio pagrindu medžiagos turi būti nurašomos buhalterinėje programoje (1.6.4 poskyris, 24 psl.).

7. Transporto priemonių naudojimo vertinimas

- Pagal kelionės lapus tas pats vairuotojas, tomis pačiomis dienomis ir tuo pačiu metu vairavo dvi skirtingas transporto priemones ir važiavo skirtingais maršrutais (1.7.1 poskyris, 25 psl.).

- Transporto priemonių kelionės lapai buvo pildomi nenurodant kelionių laiko.

- Nustatyta santykinai didelė lengvojo automobilio rida (1.7.2 poskyris, 26 psl.).

DARBO UŽMOKESČIO NUSTATYMO IR SKAIČIAVIMO VERTINIMAS

8. Negalime patvirtinti, kad lėšos darbo užmokesčiui Ligoninėje visais atvejais naudotos racionaliai ir taupiai

- Priimant sprendimus dėl išeitinių išmokų, kurios mokamos nutraukiant darbo santykius šalių susitarimu, Ligoninėje ne visais atvejais laikomasi lygiateisiškumo ir skaidrumo principų.

Šešių mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka mokėta darbuotojui, neturinčiam nei 2 metų nepertraukiamojo darbo stažo ir turintiems 5 ar 6 metų darbo stažus, o darbuotojui, turinčiam beveik 47 metus nepertraukiamojo darbo stažą mokėta 4 mėnesių išeitinė išmoka, darbuotojui, turinčiam 40 metų stažą, išmokėta 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka ir pan. (2.1.1 poskyris, 27 psl.).

- Pagal DK 55 straipsnį (darbuotojų iniciatyva be svarbių priežasčių) 2023-06-30 ir 2023-07-03 darbo santykius nutraukus 4 gydytojams bei papildomai sutikus su 6 gydytojų prašymais nuo 2023-06-30 nutraukti darbo santykius šalių susitarimu ir išmokant išeitines išmokas (DK 54 straipsnis), dėl gydytojų trūkumo direktorius Ligoninėje sustabdė trijų skyrių veiklą (2.1.2 poskyris, 29 psl.).

9. Darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydis Ligoninės direktoriui 2023 metams nustatytas didesnis nei galėjo būti nustatytas

Rengiant mero potvarkio projektą dėl Ligoninės direktoriaus darbo užmokesčio pastoviosios dalies nustatymo 2023 metams, paskaičiuota mėnesinė suma padidinta 666 Eur. Dėl nesuveikusių vidaus kontrolės procedūrų, pagal neteisėtai padidintą darbo užmokesčio pastoviąją dalį, 2023 metais direktoriui darbo užmokesčio, kompensacijų už nepanaudotas atostogas ir išeitines išmokas, priskaičiuota 10 242 Eur daugiau nei turėjo būti (2.2 poskyris, 30 psl.).

10. Darbo užmokestis ne visais atvejais nustatomas ir skaičiuojamas laikantis norminių ir individualių teisės aktų nuostatų

- Už gerus rezultatus išmokėtos piniginės išmokos, nesilaikant Darbo kodekso nuostatų, įskaitomos į skaičiuojamą vidutinį darbo užmokestį, todėl 2023 m. sausio–kovo mėn. darbuotojams mokėtas padidintas vidutinis darbo užmokestis (2.3.1 poskyris, 32 psl.).

- Nesilaikant Vidutinio darbo užmokesčio tvarkos aprašo nuostatų, trijų mėnesių neišdirbusiems darbuotojams vidutinis darbo užmokestis 2023 metais skaičiuotas ne iš viso už faktiškai dirbtą laiką priskaičiuoto darbo užmokesčio (2.3.2 poskyris, 33 psl.).

- Nesilaikant Vidutinio darbo užmokesčio tvarkos aprašo nuostatų, 2023 metais iš darbo atleidžiamiesiems darbuotojams, kurių paskutinė darbo diena sutampa su paskutine to mėnesio darbo

diena, į skaičiuojamą vidutinį darbo užmokestį neįtraukiamas paskutinio mėnesio darbo užmokestis (2.3.3 poskyris, 33 psl.).

- Skaičiuojant kompensacijas už nepanaudotas atostogas pagal suderintą darbo grafiką dirbusiems darbuotojams, 2023 metais netaikytas šių darbuotojų nustatyto darbo laiko santykio su pilnu etatu dirbusių darbuotojų darbo laiku koeficientas (2.3.4 poskyris, 33 psl.).

- Nustatant pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientą 2023 metais į darbą priimtam darbuotojui, viršyta Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkoje atitinkamos kategorijos pareigybių grupei patvirtinta maksimalaus koeficiento riba (2.3.5 poskyris, 34 psl.).

- Skaičiuojant darbo užmokestį, ne visada atidžiai susipažįstama su direktoriaus įsakymais ar mero potvarkiais, darbo užmokestis skaičiuojamas ne pagal šiuose dokumentuose suformuluotas nuostatas (2.3.6 poskyris, 36 psl. ir 2.2 poskyris, 30 psl.).

- Dėl naujai diegiamos kompiuterinės darbo užmokesčio programos skaičiavimo klaidų, 2023 metais neteisingai priskaičiuotos išeitinės išmokos, kompensacijos už nepanaudotas atostogas, darbo užmokestis už naktines ir šventines darbo valandas (2.3.7 poskyris, 37 psl.).

11. Kiti su darbo santykiais susiję pastebėjimai

- Nuotoliniam darbui nustatytos darbo valandos gali apriboti galimybę Ligoninės pagrindinio darbo laiku dirbantiems darbuotojams susisiekti su nuotoliniu būdu dirbančiu darbuotoju (2.4.1 poskyris, 37 psl.).

- Ligoninėje beveik du metus nepriimtas asmuo į direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigas (2.4.2 poskyris, 37 psl.).

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PROCEDŪROS TURĖJO TRŪKUMŲ

12. Viešųjų pirkimų planavimas turėjo trūkumų

Atlikti metiniame pirkimų plane nesuplanuoti pirkimai.

Pirkimai atlikti ne tokiu pirkimo būdu ar laikotarpiu, kaip buvo suplanuota.

Inicijuojant pirkimus pasitaikė atvejų, kai pirkimų paraiškose nurodytos pirkimų vertės buvo didesnės nei Ligoninės metiniame pirkimų plane pirkimams suplanuotos vertės.

Kai kuriais atvejais atliktų viešųjų pirkimų bendrojo viešųjų pirkimų žodyno (toliau – BVPŽ) kodai neatitiko Ligoninės viešųjų pirkimų plane suplanuotų pirkimų BVPŽ kodų (3.1 poskyris, 39 psl.).

13. Viešųjų pirkimų vykdymas turėjo trūkumų

Audituojamu laikotarpiu iki 2023 m. sausio 1 d. pirkimo paraiškų tvirtinimas neatitiko Ligoninės viešųjų pirkimo tvarkos aprašo nuostatų reikalavimų.

Sudarytų pirkimo sutarčių turinys neatitiko pirkimo dokumentų reikalavimų ar pirkimas įvykdytas anksčiau nei užregistruotas pirkimų registravimo žurnale.

Kai kuriais atvejais nesutapo pasirinkto pirkimo būdo informacija pirkimo paraiškoje ir tiekėjų apklausos pažymoje.

Kai kuriais atvejais vykdyti pirkimai atlikti ne pagal Ligoninėje patvirtinto Viešųjų pirkimų procedūrų aprašo reikalavimus (3.2 poskyris, 43 psl.).

TVARKANT APSKAITĄ NE VISADA LAIKOMASI APSKAITĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ

14. Keičiantis VSAFAS nuostatomis apskaitos politika Ligoninėje nekeičiama

Apskaitos politika Ligoninėje patvirtinta 2009-12-30 ir nors nuo to laiko dalis VSAFAS pakeisti naujomis redakcijomis su esminiais pakeitimais, susijusiais su apskaitos politikoje privalomais nurodyti veiksniais, tačiau Apskaitos politika Ligoninėje liko nekeista iki audituoto laikotarpio pabaigos (4.1 poskyris, 45 psl.).

15. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos ne visada laikantis patvirtintų normatyvų ir VSAFAS reikalavimų

- Įsigytam ilgalaikiam materialiajam turtui pritaikyti nusidėvėjimo normatyvai ne visada atitiko Ligoninėje direktoriaus įsakymu patvirtintus naudingo tarnavimo laiko ir nusidėvėjimo ekonominius normatyvus (4.2.1 ir 4.2.3 poskyriai, 46 ir 48 psl.).

- Pasikeitus 12-ajam VSAFAS, Ligoninėje naudingo tarnavimo laikas 2022 metais nebuvo peržiūrėtas ir nustatytas kiekvienam ilgalaikio turto vienetui (4.2.2 poskyris, 47 psl.).

- Naujai įsigytiems ilgalaikio materialiojo turto vienetams nusidėvėjimo sąnaudos kai kuriais atvejais pradėtos skaičiuoti to turto net nepradėjus naudoti (4.2.4 poskyris, 49 psl.).

16. Apskaitoje registruojant ūkinės operacijas ne visada laikomasi pastovumo principo

Nustatyti atvejai, kai pastoviai pasikartojančios ūkinės operacijos nuo 2021 metų atskirais mėnesiais apskaitoje buvo registruojamos skirtingose Didžiosios knygos sąskaitose (4.3 poskyris, 51 psl.).

17. Ūkinės operacijos apskaitoje įregistruojamos ne tada, kai jos įvyko

Viename ketvirtyje įvykusios ūkinės operacijos, apskaitoje įregistruotos kitame ketvirtyje, dėl to ketvirtinėse ataskaitose pateikti neteisingi duomenys. Arba vieną mėnesį įvykusios ūkinės operacijos apskaitos registruose buvo įregistruojamos sekančio mėnesio datomis (4.4 poskyris, 52 psl.).

18. Dalis ūkinio inventoriaus apskaitoje registruojama kaip mažavertės atsargos

Dėl Apskaitos politikoje neapibrėžtos sumos, kurią viršijus įsigytas turtas turėtų būti registruojamas ūkinio inventoriaus sąskaitose, sprendimą dėl registravimo, remiantis subjektyviais kriterijais, priima atsargų apskaitą tvarkantis asmuo. Dėl to dalis mediciniam inventoriui priskirtino turto registruojama vaistų ir tirpalų apskaitai skirtoje sąskaitoje (4.5 poskyris, 52 psl.).

19. Ketvirtinėse 2023 metų finansinės būklės ataskaitose neteisingai pateikti palyginamieji duomenys

Sudarant 2023 metų pirmo ir antro ketvirčio finansinės būklės ataskaitas, palyginamajame stulpelyje pateikti ne 2022-12-31 duomenys, bet 2022-03-31 duomenys (4.6 poskyris, 55 psl.).

20. Ne visais atvejais apskaita tvarkoma tiksliai, aiškiai ir laikantis pasitvirtintos apskaitos politikos

Įsigytos slaugos priemonės registruojamos ne joms skirtoje sąskaitoje.

Skirtingai medicininei įrangai skirtos priemonės registruojant apskaitoje priskirtos vienam ilgalaikio turto vienetai.

Gautos paslaugos apskaitoje registruotos kaip įsigytos atsargos.

Inventorizacijos aprašuose nėra aiškiai atskirtas balansinėse ir nebalansinėse sąskaitose registruotas ūkinis inventorių (4.7 poskyris, 55 psl.).

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į tai, kad Ligoninė dalyvauja reorganizacijoje⁴ ir nuo 2023-12-29 nutraukia veiklą kaip atskiras juridinis vienetas, teikiamos tik iki reorganizacijos pabaigos įgyvendintinos ar ypač reikšmingos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (60 psl.).

1. Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie ilgalaikio turto likutines vertes, rekomenduojame nustatyti teisingas ilgalaikio materialiojo turto vertes ir nusidėvėjimo normas bei atlikti neteisingai priskaičiuoto nusidėvėjimo sąnaudų perskaičiavimą.

2. Siekiant darbuotojams užtikrinti tikrą ir teisingą atlygį už atliktą darbą, rekomenduojame, įvertinus ataskaitoje pateiktus pastebėjimus dėl vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo, priskaičiuotų išeitinių išmokų ir kompensacijų už nepanaudotas atostogas bei kitas ataskaitoje įvardintas klaidas, patikrinti visiems Ligoninės darbuotojams 2023 metais apskaičiuotą darbo užmokestį, priskaičiuoti ir išmokėti darbuotojams priklausančias sumas bei, laikantis Darbo kodekso ir Civilinio proceso kodekso nuostatų, išskaičiuoti ar grąžinti nepagrįstai paskirtas ir išmokėtas sumas.

⁴ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-10-26 sprendimas Nr. T-209 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos pirminės sveikatos priežiūros centro ir Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės reorganizavimo“.

IŽANGA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės 2020 m. balandžio 1 d. – 2023 m. birželio 30 d. laikotarpio auditas atliktas vykdant Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimą⁵ ir Savivaldybės kontrolieriaus pavedimą⁶.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Zarasų ligoninė (identifikavimo kodas – 187900976, adresas: Vilniaus g. 1B, Zarasai).

Ligoninė yra iš rajono Savivaldybės turto ir lėšų Zarasų rajono savivaldybės įsteigta asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikianti viešoji įstaiga, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina rajono Savivaldybės taryba⁷. Ligoninė priskiriama viešojo sektoriaus subjektams, kurių finansinė apskaita tvarkoma vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS)⁸, finansinės atskaitos rengiamos pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁹.

Audituojamuoju laikotarpiu Ligoninės direktoriaus pareigas ėjo (arba laikinai vykdė) Irena Liutkienė (nuo 2019-07-16 iki 2020-04-02), Audronis Barisevičius (nuo 2020-04-03 iki 2020-04-06) Remigijus Lamanuskas (nuo 2020-04-07 iki 2023-07-12). Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjo pareigas ėjo (arba vykdė) Irena Samuolienė (nuo 2018-11-21 iki 2021-06-29), Laima Tuzikienė (nuo 2021-06-15¹⁰ iki 2023-02-28), Irina Budajeva (nuo 2023-03-01).

Ligoninės direktorius yra atsakingas už tinkamą ir savalaikį finansinės atskaitomybės parengimą ir jos pateikimą savininkui ir kitoms Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nurodytoms įstaigoms, turi užtikrinti veiksmingą vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą bei užtikrinti ligoninės turto racionalų, ekonomišką bei efektyvų panaudojimą ir jo apsaugą.

Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjas atsakingas už buhalterinių įrašų teisingumą, atitiktį ūkinių įvykių turiniui pagal Finansinės apskaitos įstatymo ir VSAFAS nustatytus reikalavimus bei laikantis Ligoninės direktoriaus nustatytos ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarkos.

⁵ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2023-06-29 sprendimas Nr. T-158 „Dėl pavedimo Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti finansinį Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės auditą ir pateikti išvadą“.

⁶ Zarasų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2023-06-30 pavedimas Nr. 7-3.

⁷ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2010-12-28 sprendimas Nr. T-255 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. vasario 19 d. sprendimu Nr. T-45 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2009-04-30 sprendimu Nr. T-125 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2008-06-10 sprendimo Nr. T-119 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės įstatų pakeitimo ir struktūros patvirtinimo“ pakeitimo ir pakeistų Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės įstatų patvirtinimo“ patvirtintų Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės įstatų pakeitimo“ pakeitimo.

⁸ 31 VSAFAS patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymais.

⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 su vėlesniais pakeitimais.

¹⁰ Pagal auditui pateiktus dokumentus laikotarpyje nuo 2021-06-15 iki 2021-06-29 du darbuotojai ėjo Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjo pareigas.

Audito metu vertinome laikotarpio nuo 2020 m. balandžio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d. ūkines operacijas ir jų įregistravimą finansinės apskaitos registruose, viešųjų pirkimų planavimą ir organizavimą, darbo užmokesčio nustatymą ir skaičiavimą bei turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus¹¹ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹².

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti faktai, o nepriklausoma nuomonė dėl Ligoninės finansinės veiklos pareiškama audito išvadoje, kuri, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo¹³ 67 straipsnio 9 dalies 9 punktu, teikiama Savivaldybės tarybai, savivaldybės merui ir Zarasų rajono savivaldybės viešajai įstaigai Zarasų ligoninei.

¹¹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas>).

¹² Finansinio audito ir atitikties audito (TAAIS) standartai, (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=347>).

¹³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 redakcija, 67 str. 9 d. 9 p.

AUDITO REZULTATAI

1. LIGONINĖS TURTAS NE VISAIS ATVEJAIS VALDOMAS, NAUDOJAMAS IR JUO DISPONUOJAMA LAIKANTIS TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ, EKONOMIŠKAI IR EFEKTYVIAI

1.1. Abejotinas medicininės įrangos pripažinimas netinkama naudoti ir jos likvidavimas

Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹⁴ Ligoninė 2020 metų pradžioje medicininėms ir reabilitacijos paslaugoms teikti iš Zarasų rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) pagal panaudos sutartis¹⁵ buvo gavusi 63 turto objektus, t. y. pastatus, baldus, medicininę ir kitą įrangą bendra turto įsigijimo savikaina 5 440 956 Eur.

Zarasų rajono savivaldybės turto panaudos sutartyse nurodyta, kad panaudos gavėjas privalo naudotis turtu pagal tiesioginę paskirtį ir sutartį, tik sprendime dėl savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis nurodytai veiklai vykdyti (7.6 p.) bei negali jam perduoto savivaldybės turto išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims (4 p.).

Audito metu nustatėme abejotinus ir neįprastai skubotus Ligoninės ir Savivaldybės administracijos sprendimus dėl Ligoninei panaudos pagrindais perduoto turto pripažinimo netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo.

Ligoninės komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko (Ūkio dalies sandėlininko) ir trijų narių (Personalo skyriaus viešųjų pirkimų administratoriaus, Apskaitos ir finansų skyriaus vyresniojo buhalterio ir Ūkio dalies inžinieriaus mechaniko) **2020-06-22** nutarė pasiūlyti pripažinti nereikalingais tris turto vienetus, t. y.:

- operacinį stalą „modelio Nr. 503220“, (inv. Nr. 01663601, vertė – 15 900,14 Eur, likutinė vertė – 0,00 Eur),
- diagnostinį negatoskopą PLANILUX DXUH 140x43 cm (inv. Nr. 01663616, vertė – 2 259,04 Eur, likutinė vertė – 0,00 Eur),
- aparatą narkozei „Siesta i Whispa“ (inv. Nr. 01663610, vertė – 28 950,42 Eur, likutinė vertė – 0,00 Eur).

¹⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 2014-03-25 Nr. XII-802 redakcija su vėlesniais pakeitimais, 14 str.

¹⁵ Zarasų rajono savivaldybės turto panaudos sutartys: 2019-02-27 Nr. 23T(22.23.)-39/F-5/12, 2018-05-30 Nr. 23T(22.23.)S-5/17 ir kt.

Siūlyme ilgalaikį turtą pripažinti nereikalingu nurodoma, kad „turtas pasenęs, nusidėvėjęs, eksploatacijai nebetinkamas ir neberemontuojamas, todėl komisija siūlo šį turtą nurašyti“.

Sekančią dieną po komisijos sprendimo, t. y. **2020-06-23**, UAB „OptoMedical“ parengė defektinius aktus Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3, kuriuose pateikiamos galutinės komisijos išvados, kad operacinio stalo „modelio Nr. 503220“ (inv. Nr. 01663601), diagnostinio negatoskopo PLANILUX DXUH 140x43 cm (inv. Nr. 01663616) ir aparato narkozei „Siesta i Whispa“ (inv. Nr. 01663610) remontas netikslingas, dirbti su jais negalima.

Praėjus dviem dienoms po defektinių aktų parengimo, t. y. **2020-06-25** Ligoninė Savivaldybės administracijos direktoriui pateikė raštą¹⁶, kuriame prašo pakeisti panaudos sutartį Nr. 23T(22.23)-39/F-5/12, sudarytą 2019-02-27. Taip pat rašte nurodoma, kad „turto apžiūros komisija siūlo, ligoninei patikėjimo teise perduotą ilgalaikį turtą nurašyti, kaip nusidėvėjusį ir nebetinkamą naudoti“. Su raštu pateiktas Ligoninės komisijos Siūlymas ilgalaikį turtą pripažinti nereikalingu (2020-06-22), kuris nepatvirtintas Ligoninės direktoriaus.

Panaudos sutarties papildomą susitarimą¹⁷ Ligoninės direktorius R. L. ir Savivaldybės administracijos direktorius pasirašė vėlgi greitai, t. y. **2020-06-26**. Susitarime pakeičiamas Sutarties 1 punktas, iš pagal panaudą perduodamo turto sąrašo išbraukiant tris eilutes, kuriose įrašytas minimas turtas (t. y. operacinis stalas „modelio Nr. 503220“ (inv. Nr. 01663601), diagnostinis negatoskopas PLANILUX DXUH 140x43 cm (inv. Nr. 01663616) ir aparatas narkozei „Siesta i Whispa“ (inv. Nr. 01663610)).

Tą pačią dieną, t. y. **2020-06-26** pasirašytas ir turto grąžinimo aktas¹⁸, pagal kurį Ligoninės direktorius perdavė, o Savivaldybės administracijos direktorius perėmė minimą turtą. Grąžinimo aktas pasirašytas abiejų įstaigų direktorių.

Savivaldybės administracijoje taip pat labai skubiai, t. y. tą pačią **2020-06-26** dieną parengiamas minėtų trijų turto vienetų apžiūros dokumentas. Pagal auditui pateiktą Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio, Zarasų rajono savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdomo nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti ilgalaikio turto apžiūros pažymą¹⁹, trijų Savivaldybės administracijos darbuotojų komisija nurodė, kad „atsižvelgdama į UAB „OptoMedical“ 2020-06-23 defektinius aktus Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3 apžiūrėjo ir pasiūlė <...> aprašytą turtą pripažinti netinkamu (negalimu) naudoti ir jį nurašyti, nes jį atnaujinti ekonomiškai netikslinga“.

¹⁶ VŠĮ Zarasų rajono ligoninės 2020-06-25 raštas Nr. S-254(1.1 E) „Dėl panaudos sutarties pakeitimo“.

¹⁷ Papildomas susitarimas prie 2019 m. vasario 27 d. Zarasų rajono savivaldybės turto panaudos sutarties Nr. 23T(22.23.)-39/F-5/12, 23T(22.23)-185.

¹⁸ Zarasų rajono savivaldybės turto, perduoto pagal 2019 m. vasario 27 d. Zarasų rajono savivaldybės turto panaudos sutartį Nr. 23T(22.23.)-39/F-5/12 grąžinimo aktas Nr. 23T(22.23.)-186.

¹⁹ Zarasų rajono savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdomo nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti ilgalaikio turto apžiūros pažyma 2020-06-26 Nr. TPŽ-(16.20)-43).

Vėlgi tą pačią dieną, t. y. **2020-06-26** Savivaldybės administracijos direktorius išleido įsakymą²⁰, kuriuo nagrinėjamą turtą pripažino netinkamu (negalimu) naudoti ir jį nurašė bei paskyrė Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausiąjį specialistą būti atsakingu už minimos medicininės įrangos likvidavimą, o komisijai pavedė įforminti turto nurašymą ir likvidavimą.

Medicininės įrangos kaip atliekų perdavimo utilizavimui aktas–krovinio važtaraštis Nr. UTPA2007010 su UAB „Žalvaris“ pasirašytas **2020-07-03**.

Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio, Zarasų rajono savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdomo pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktas Nr. 56-9 parengtas 2020-07-15. Pagal aktą, keturių asmenų komisija, remiantis 2020-06-26 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. I2(6.70E)-103, Perdavimo-priėmimo aktu–krovinio važtaraščiu Nr. UTPA2007010, Atliekų perdavimo utilizavimui aktu ir kitais duomenimis, nagrinėjamą medicininę įrangą nurašė. Nurašymo ir likvidavimo aktas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus parašu.

Tačiau audito metu surinkti dokumentai kelia abejonę, kad operacinis stalas „modelio Nr.503220“ (inv. Nr. 01663601), diagnostinis negatoskopas PLANILUX DXUH 140x43 cm (inv. Nr. 01663616) ir aparatas narkozei „Siesta i Whispa“ (inv. Nr. 01663610) 2020 m. birželio mėn. pabaigoje tikrai buvo pasenęs ir netinkamas naudojimui, nors pagal dokumentus turto vertė ir yra pilnai nudėvėta²¹.

Pagal turimus dokumentus, iki 2020 metų minimos medicininės įrangos būklė Ligoninėje ir Savivaldybės administracijoje buvo vertinama kaip gera arba dokumentuose nebuvo pateikiama pastabų, kad turtas netinkamas naudojimui.

Nustatyta:

- Medicininė įranga Ligoninei panaudos pagrindais 10 metų laikotarpiui buvo perduota 2009 metais. Pasibaigus 2009-02-27 Savivaldybės turto panaudos sutarčiai Nr. 20-17/F-5/19/26-09-118, turtas 2019-02-27 Zarasų rajono savivaldybės turto perdavimo ir priėmimo aktu Nr. 23T(22.23)-38 grąžinamas Savivaldybės administracijai. Turto sąraše nurodyta, kad operacinis stalas „modelio Nr. 503220“, inv. Nr. 01663601, aparatas narkozei „Siesta i Whispa“, inv. Nr. 01663610, diagnostinis negatoskopas PLANILUX DXUH 140x43 cm, inv. Nr. 01663616 geri-veikiantys.
- Vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-02-20 įsakymu Nr. I2(6.70 E)-31 „Dėl Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal panaudos sutartį Zarasų rajono savivaldybės viešajai įstaigai Zarasų ligoninei“, nagrinėjama medicininė įranga 2019-02-27 Zarasų rajono savivaldybės turto, perduodamo pagal panaudos sutartį, perdavimo ir priėmimo aktu Nr. 23T(22.23.)-40 perduota Ligoninei 10 metų terminui medicininėms ir reabilitacijos paslaugoms teikti. Perdavimo akte nurodyta, kad „perduodamo turto būklė perdavimo metu gera“.

²⁰ Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-06-26 įsakymas Nr. I2(6.70 E)-103 „Dėl Zarasų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio, Zarasų rajono savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdomo turto pripažinimo netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo“.

²¹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 redakcija patvirtinto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 46 punktu, laikinai nenaudojamam ilgalaikiam materialiajam turtui nusidėvėjimo skaičiavimas nestabdomas.

▪ Ligoninei pagal panaudos sutartis perduoto ilgalaikio turto inventORIZACIJA pagal inventORIZAVIMO aprašuose–sUTIKRINIMO žiniaraščiuose pateiktą informaciją atlikta 2019-11-01 dienos būklei. InventORIZACIJOS aprašuose–sUTIKRINIMO žiniaraščiuose, kuriuose įrašyta nagrinėjama medicininė įranga (operacinis stalas „modelio Nr. 503220“, inv. Nr. 01663601 ir diagnostinis negatoskopas PLANILUX DXUH 140x43 cm, inv. Nr. 01663616, inventORIZAVIMO aprašas–sUTIKRINIMO žiniaraštis Nr. 17, aparatas narkozei „Siesta i Whispa“, inv. Nr. 01663610, inventORIZAVIMO aprašas–sUTIKRINIMO žiniaraštis Nr. 24) pastabų, kad įranga yra sulūžusi ar netinkama naudojimui, nėra. Tą savo parašais abiejuose inventORIZAVIMO aprašuose–sUTIKRINIMO žiniaraščiuose patvirtino ir Ligoninės direktorė I. L.

Be to, keičiantis Ligoninė vadovams, 2019 metais įstaigos dokumentų ir turto perdavimo procedūras stebėjo rajono Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atstovai. Apžiūrint perduodamą ilgalaikį materialųjį turtą, minima medicininė įranga buvo geros būklės ir tinkama naudoti, o operacinis stalas, Ligoninėje laikinai neveikiant Chirurgijos skyriui, buvo mažai naudotas, perdavimo metu nebuvo fiziškai susidėvėjęs ir nebuvo netinkamas naudojimui. Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamu laikotarpiu Chirurginis skyrius neveikė, mažai tikėtina, kad per kelis mėnesius medicininė įranga, su kuria nebuvo dirbama, galėjo nepataisomai sugesti.

Mūsų audito atlikimo metu tyrimą dėl šios medicininės įrangos vykdė ir Lietuvos Respublikos specialiujų tyrimų tarnyba. Kadangi tyrimo metu darbuotojai įsipareigoję neteikti jokios informacijos, audito metu iš darbuotojų paaiškinimų dėl turto nurašymo ir likvidavimo nei rašytine, nei žodine forma gauti negalėjome. Šioje situacijoje vertinimą galėjome atlikti tik pagal auditui pateiktus dokumentus.

Taip pat šio audito metu negalėjome įvertinti viešojoje erdvėje (žiniasklaidoje) skelbtos informacijos, kad aukščiau aprašyta įranga buvo išmainyta į kitą medicininę įrangą. Kaip jau rašėme, audito metu atlikome tik dokumentinį vertinimą, o tarp auditui pateiktų dokumentų kitoks dokumentas, kuriuo medicininė įranga būtų perduota ne UAB „Žalvaris“ utilizavimui, bet kitam subjektui mums nebuvo pateiktas.

1.2. Nustatyti atvejai, susiję su abejotinais sprendimais dėl turto pripažinimo nereikalingu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo

Ligoninė 2022 m. gruodžio 22 d. pagal Judriojo ryšio paslaugų teikimo sutartį²² įsigijo 2 mobiliuosius telefonus – už 1254,26 Eur pirko Samsung Galaxy S22 Ultra 128 GB ir papildomai už 0,01 Eur įsigijo Samsung Galaxy A13 4G 128 GB, kuris įvertintas 214,25 Eur verte.

Analizuojant telefonų įsigijimo sutartį pastebėta, kad joje kliento vardo, pavardės ir parašo laukelyje įrašyta: „AIRIDA PETKEVIČIENĖ, VADOVAS“, nors, vadovaujantis Ligoninės įstatų²³ nuostatomis, visus dokumentus Ligoninės vardu gali pasirašyti tik vadovas. Primename,

²² TELE2 Judriojo ryšio paslaugų teikimo sutartis, 2022-12-22 Nr. Nr. 1.14-206679870000845/F-5/93.

²³ Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2020-12-29 sprendimu „Dėl Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės įstatų patvirtinimo“ Nr. T-224 patvirtinti Vši Zarasų ligoninės įstatai.

kad telefono įsigijimo metu Ligoninės direktoriaus pareigas ėjo ne Airida Petkevičienė, bet Remigijus Lamanuskas.

Pagal auditui pateiktus dokumentus, mobilusis telefonas Samsung Galaxy S22 Ultra 128 GB apskaitoje įregistruotas ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje atsakingu asmeniu iš karto nurodant A. P., einantį personalo administratoriaus ir vyr. slaugos administratoriaus pareigas. Mobilusis telefonas Samsung Galaxy A13 4G 128 GB įregistruotas kaip ūkinis inventorių ir 2022-12-31 važtaraščiu perduotas naudojimui ūkio veiklos administratoriui S. Š. Tačiau praėjus kiek daugiau nei pusmečiui nuo įsigijimo dienos abu mobilieji telefonai 2023-06-30 Ligoninėje nurašyti kaip nebetinkami eksploatacijai ir neberemontuojami.

Ligoninės komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko (Ūkio veiklos administratorius S. Š.) ir komisijos narių (Viešųjų pirkimų administratorius ir Apskaitos ir finansų skyriaus vyriausiasis ekonomistas) 2023-06-30 pateikė siūlymą mobilųjį telefoną Samsung Galaxy S22 Ultra, (inv. numeris 01380526, įsigijimo vertė 1254,26 Eur, likutinė vertė 1128,86 Eur) pripažinti nereikalingu. Siūlyme nurodoma, kad „turtas sugadintas eksploatacijai nebetinkamas“ ir konstatuojama, kad „remontuoti netikslinga, labai brangu, todėl komisija siūlo šį turtą nurašyti“.

Tačiau, nesilaikant Ligoninės pasitvirtintos²⁴ Apskaitos politikos dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitos nuostatų, komisijos siūlyme nenurodyti nei aiškūs telefono pažeidimai ar defektai, nei paminėta, ar telefonui atlikta įrangos remontą vykdančių specialistų diagnostika dėl telefono defektų, nei nurodyta galima konkreti remonto suma. Toks neišsamus komisijos siūlymas beveik naują ilgalaikį materialųjį turtą pripažinti nereikalingu patvirtintas ir Ligoninės direktoriaus.

Tarp auditui pateiktų dokumentų suradome UAB „Komi“ 2023-07-04 (t. y. vėlesne data nei pateiktas Ligoninės komisijos siūlymas) parengtą defektavimo/remonto aktą, kuriame nurodoma, kad telefonas Samsung Galaxy S22 Ultra yra „sudužęs ekranas, nerodo vaizdo“. Akte taip pat nurodyta, kad ekrano modulio keitimo kaina sudaro 289,00 Eur, todėl remontas netikslingas.

Nors defektavimo/remonto akte nurodyta, kad remontas netikslingas, tačiau atsižvelgiant į tai, kad telefonas Ligoninėje naudotas tik kiek daugiau nei 6 mėn., jo įsigijimo vertė 1254,26 Eur ir likutinė vertė 1128,86 Eur, manytume, kad ekrano modulio keitimas už 289,00 Eur būtų buvęs racionalesnis sprendimas nei telefono nurašymas kaip netinkamo eksploatacijai ir neberemontuotino.

Pagal auditui pateiktus dokumentus, 2023-06-30 komisija, susidedanti iš komisijos pirmininko (Ūkio veiklos administratorius S. Š.) ir komisijos narių (Viešųjų pirkimų

²⁴ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 patvirtintos Apskaitos politikos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos dalis.

administratorius ir Apskaitos ir finansų skyriaus vyriausiasis ekonomistas) pateikė Siūlymą Ligoninės trumpalaikį turtą pripažinti nereikalingu. Šiame siūlyme šalia kitų trumpalaikio turto vienetų įrašytas ir mobilusis telefono aparatas Samsung galaxy su 214,25 Eur verte. Siūlyme, kaip ir prie ilgalaikio materialiojo turto, nenurodyta, kodėl kiek daugiau nei prieš 6 mėn. įsigytas naujas mobilusis telefono aparatas siūlomas nurašyti, nenurodyti nei aiškūs telefono pažeidimai ar defektai, dėl kurių telefono aparatą reikėtų nurašyti. Siūlyme tik bendrai visiems sąraše išvardintiems trumpalaikio turto vienetams nurodoma, kad „komisija susirinko ir nutarė pasiūlyti pripažinti ligoninės trumpalaikį turtą nereikalingu. Turtas pasenęs ir nusidėvėjęs, eksploatacijai nebetinkamas ir neberemontuojamas“.

Laikantis pasitvirtintos Apskaitos politikos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ir atsargų apskaitos nuostatų²⁵, po komisijos siūlymų pripažinti turtą nereikalingu ar netinkamu naudoti, Ligoninėje turėtų būti parengiamas inventoriaus ir kitų medžiagų nurašymo aktai bei ilgalaikio turto nurašymo aktai su prie jų pridedamais nurašomo turto likvidavimo dokumentais. Buhalterijoje turtas iš apskaitos registru turėtų būti nurašytas tik gavus minėtus nurašymo aktus.

Pagal auditui pateiktus dokumentus, mobilieji telefonai Samsung Galaxy S22 Ultra 128 GB ir Samsung Galaxy A13 4G 128 GB Ligoninėje iš apskaitos nurašyti 2023-06-30, tačiau aukščiau aprašyti turto (ilgalaikio ir trumpalaikio) nurašymo aktai mums nebuvo pateikti.

Turto apskaitą tvarkanti buhalterė audito metu nurodė, kad abu mobilieji telefonai iš apskaitos registru nurašyti tik pagal komisijos siūlymus šiuos turto vienetus pripažinti nereikalingais, o nurašymo aktai bei nurašomo turto likvidavimo aktai buhalterei nebuvo pateikti. Ūkio veiklos administratorius paaiškino taip pat nurodė, kad telefono Samsung Galaxy S22 ultra nenurašė ir nelikvidavo, nes šio prietaiso nematė ir juo nesinaudojo.

Atsižvelgiant į tai, mes negalime patvirtinti, kad 2022-12-22 įsigyti mobilieji telefonai Samsung Galaxy S22 Ultra 128 GB ir Samsung Galaxy A13 4G 128 GB Ligoninėje pripažinti nereikalingais ir nurašyti pagrįstai. Be to, abiejų mobiliųjų telefonų aparatų pripažinimas negalimais ar netinkamais naudoti ir nurašymas tą pačią 2023-06-30 dieną, kelia abejonių, ar tikrai abu mobilūs telefonai vienu metu galėjo tapti netinkamais naudoti ir turėjo būti nurašyti, ar prisidengiant nurašymu, jie negalėjo būti pasiimti asmeniniam naudojimui. Pastebėtina, kad tuo pačiu metu vyko masinis Ligoninės darbuotojų išėjimas iš darbo²⁶.

²⁵ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 patvirtintos Apskaitos politikos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ir Atsargų apskaitos dalys.

²⁶ Ligoninėje 2023-06-30 darbo santykius nutraukė 10 darbuotojų, 2023-07-12 darbo santykius nutraukė 3 Ligoninės administracijos darbuotojai.

1.3. Turto pardavimo viešajame aukcione procedūros turėjo trūkumų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁷, valstybės ir savivaldybių įstaigos gali nereikalingą arba netinkamą (negalimą) naudoti turtą parduoti viešo aukciono būdu pagal savo patvirtintas taisykles, kurios atitinka šio nutarimo nuostatas. 2021 metais Ligoninė organizavo Ligoninei nuosavybės teise priklausančio lengvojo automobilio MERCEDES BENZ E 220 CDI pardavimą viešajame aukcione, tačiau ne visos vykdytos aukciono procedūros atitiko minėtų teisės aktų reikalavimus.

1.3.1. Vadovaujantis Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašo²⁸ nuostatomis bei jų pagrindu Ligoninės direktoriaus patvirtintomis nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti Zarasų ligoninei nuosavybės teise priklausančio turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose taisyklėmis, apie rengiamą aukcioną turto valdytojas turi ne vėliau kaip prieš 15 kalendorinių dienų iki aukciono pradžios paskelbti savo interneto svetainėje, jeigu jis ją turi, ir bent viename iš nacionalinių Lietuvos Respublikos dienraščių, o prireikus – ir kitose visuomenės informavimo priemonėse.

Ligoninė 2021 metais organizuodama Ligoninei nuosavybės teise priklausančio lengvojo automobilio MERCEDES BENZ E 220 CDI pardavimą viešajame aukcione, apie rengiamą aukcioną paskelbė 15 kalendorinių dienų iki aukciono pradžios, tačiau skelbimą patalpino ne į nacionalinį Lietuvos Respublikos dienraštį (kaip numatyta minėtuose teisės aktuose), o į vietinį Zarasų rajono laikraštį „Zarasų kraštas“.

Manytume, kad apie organizuojamą aukcioną nepaskelbus nacionaliniame Lietuvos Respublikos dienraštyje, buvo apribotos galimybės aukcione dalyvauti didesniai dalyvių skaičiui ir automobilių parduoti galbūt už didesnę kainą.

Aukcione dalyvavo du dalyviai. Vienas iš jų buvo fizinis asmuo, nurodęs adresą Vilniaus mieste, o kitas – fizinis asmuo, nurodęs adresą Zarasų mieste. Vadovaujantis 2021-07-07 nereikalingo arba netinkamo naudoti turto pardavimo viešajame aukcione protokolo duomenimis, dalyvis iš Zarasų miesto pasiūlė aukciono pradinės kainos vertę, t. y. 3 000,00 Eur, o dalyvis (laimėtojas) iš Vilniaus miesto 30,00 Eur didesnę kainą t. y. 3 030,00 Eur. Pastebėta, kad nors minėtame protokole buvo įrašyta, tačiau aukciono vedėjo žurnale nebuvo nurodyta, kokią sumą pasiūlė aukciono dalyvis iš Zarasų miesto.

²⁷Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-05-09 nutarimas Nr. 531 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁸Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-05-09 nutarimu Nr. 531 patvirtintas Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašas, 10 p.

1.3.2. Aukcione parduoto lengvojo automobilio kaina nustatyta netinkamai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁹ patvirtinto Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašo nuostatomis bei jų pagrindu Ligoninės direktoriaus patvirtintomis nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti Zarasų ligoninei nuosavybės teise priklausančio turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose taisyklėmis, parduodamo turto pardavimo kainą nustato turto valdytojo sudaryta komisija. Parduodamo turto pradinė pardavimo kaina nustatoma atsižvelgiant į buhalterinės apskaitos dokumentuose nurodytą jo įsigijimo (pasigaminimo) savikainą ir rinkos vertę.

Ligoninės vadovo sudaryta aukciono rengimo komisija³⁰, nustatydamą automobilio MERCEDES BENZ E 220 CDI vertę rėmėsi 2020-10-01 Moller Auto Vilnius pirmine automobilio kainos skaičiuokle, kurioje nurodyta „siūloma pirkimo kaina“ yra 3 500,00 Eur.

Analizuojant Moller Auto Vilnius skaičiuoklę pastebėta, kad dalis šiame dokumente informacijos yra nurodyta Mercedes Benz automobilio, o dalis VW Passat automobilio duomenų. Dokumente nurodyta, kad pateikta kaina galioja iki 2020-10-21. Moller Auto Vilnius skaičiuoklė, kuria vadovavosi minėta Ligoninės komisija, buvo nepasirašyta pasiūlymo teikėjo atstovų. Be kita ko, 2020 metais taip pat spalio mėnesį Ligoninė iš tos pačios įmonės Moller Auto Vilnius įsigijo naują automobilį VW Passat.

Aukciono rengimo komisijos 2021-06-04 dienos posėdžio protokole nurodyta, kad komisija vadovavosi minėta 2020-10-01 Moller Auto Vilnius pirmine automobilio kainos skaičiuoklėje pateikta kaina, t. y. 3 500,00 Eur, kurią atsižvelgdama į tai, kad nuo pasiūlymo praėjo 7 mėnesiai nusprendė sumažinti (skaičiavimai nedetalizuoti) iki 3 000,00 Eur.

Įvertinant tai, kad komisijos protokole įvardinta tik viena automobilio kainos skaičiuoklė, tikėtina kad komisija neatliko tuo metu Lietuvoje parduodamų panašių automobilių rinkos kainos analizės ir vadovavosi vienintele prieš 7 mėnesius gauta siūlomo pirkimo kaina.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, negalime patvirtinti, kad 2021 m. birželio mėnesį inicijuoto viešo aukciono būdu parduodamo automobilio kaina buvo nustatyta remiantis pardavimo metu galiojusia panašių automobilių vidutine rinkos kaina.

²⁹Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-05-09 nutarimu Nr. 531 patvirtintas Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašas, 13 p.

³⁰ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2021-06-03 įsakymu Nr. V-41 „Dėl ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo pertekliniu (nereikalingu) naudoti ir pardavimo viešajame prekių aukcione“ sudaryta Zarasų ligoninės aukciono rengimo komisija.

1.4. Negalime patvirtinti, kad etilo alkoholis visais atvejais buvo panaudotas ekonomiškai ir tik medicininiams tikslams

Ligoninė 2020-04-01 iš VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės nemokamai gavo 50 litrų etilo alkoholio „Royal American“. Pagal auditui pateiktus dokumentus, apskaitoje 50 litrų etilo alkoholio kiekis buvo įregistruotas du kartus, t. y. 2020-04-01, gavus perdavimo priėmimo aktą be kainos ir sumos, ir 2020-07-14, gavus iš Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro raštą su informacija apie etilo alkoholio kainą.

Etilo alkoholio 50 litrų kiekis Ligoninėje taip pat buvo nurašytas du kartus, t. y. pagal pateiktus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktus laikotarpyje nuo 2020 m. balandžio mėn. iki 2021 m. vasario mėn. Ligoninės skyriuose, kuriems ūkio dalies sandėlininkas perdavė etilo alkoholį naudojimui bei dar kartą 50 litrų etilo alkoholio kiekis buvo nurašytas 2020 m. liepos mėn. po papildomo užpajamavimo, gavus informaciją apie etilo alkoholio vertę.

Be to, pastebėta, kad 2020 m. liepos mėn. Ūkio dalies „Ištaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ įrašas apie etilo alkoholio (kaip ir dar 3 įrašai apie auto atsarginių dalių bei dezinfekcinio skysčio) sunaudojimą įrašytas ant įrašų lape užbaigimo žymėjimo.

Ūkio padalinio sunaudotos medžiagos apskaitoje nurašomos pagal ūkio dalies sandėlininko pateiktą „Ištaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštį“, kurį pasirašo ūkio dalies sandėlininkas kaip atsakingas ir taip pat kaip darbuotojas, kuriam perduotos medžiagos, ar kitas Ligoninės darbuotojas, kuriam išduodamos medžiagos, ir tvirtina Ligoninės direktorius. Šiuo atveju medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktai, kuriuos pasirašytų komisijos nariai, Ligoninėje nerengiami.

Analizuojant Ligoninės skyriuose sunaudoto etilo alkoholio kiekius, atskirais atvejais kyla abejonių ar tikrai visais atvejais etilo alkoholis buvo panaudotas skaidriai ir ekonomiškai ir tik medicininiams tikslams. Pavyzdžiui, pagal auditui pateiktus dokumentus, Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuje per 2020 m. balandžio mėn. sunaudota net 12 litrų etilo alkoholio, nors tuo pačiu laikotarpiu kai buvo nurašomas itin didelis etilo alkoholio kiekis, buvo nurašomos ir kitos sunaudotos dezinfekcinės medžiagos.

Nustatyti atvejai:

- 2020-04-30 Apskaitoje suformuotame Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus nurašymo akte Nr.1084/1 nurodyta, kad per mėnesį nurašyta etilo alkoholio 12 litrų, suma 8,00 Eur. Taip pat nurodyta, kad tą patį mėnesį nurašytas dar ir paviršių dezinfekantas Bactacid 5000 ml, suma 18,38 Eur, paviršių dezinfekantas Bactacid 500 ml, suma 3,20 Eur, chemisept G odos dezinfekantas, 2000 ml, suma 10,40 Eur.
 - 2020-07-31 Apskaitoje suformuotame Ūkio padalinio nurašymo akte Nr.1146/11-12 nurodyta, kad nurašyta etilo alkoholio 50 l, kaina 1,25 Eur, suma 62,50 Eur. Taip pat nurodyta, kad buvo nurašytas dar ir dezinfekcinis skystis 100 ml, 50 vnt., kaina 0,89 Eur, suma 44,50 Eur.
-

Palyginus kitų mėnesių duomenis nustatyta, kad gegužės mėnesį dezinfekcinių medžiagų įskaitant 6 litrus etilo alkoholio, nurašyta mažiau nei balandžio mėnesį. Ankstesniais mėnesiais (vasario ir kovo) dezinfekcinių medžiagų taip pat buvo nurašyta mažiau nei balandžio mėnesį.

1.5. Ne visais atvejais vaistų išdavimo dokumentai buvo aiškūs ir tinkamai užpildyti

Sveikatos apsaugos ministro patvirtintame Vaistinių preparatų laikymo ir įtraukimo į apskaitą asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos apraše³¹ nurodyta, kad visi dokumentai, susiję su vaistinių preparatų užsakymu, gavimu, apskaita, turi būti aiškūs, įskaitomi, apsaugoti nuo neteisėtų pakeitimų.

Audito metu nustatyta, kad ne visais atvejais Ligoninės su vaistiniais preparatais susiję dokumentai pilnai atitiko aukščiau minėto teisės akto reikalavimus.

Patikrinus Ligoninės auditui pateiktus dokumentus, buvo rasta atvejų, kai vaistinių preparatų reikalavimuose nebuvo nurodomas išduodamas preparatų kiekis arba ranka buvo taisomas įrašytas išduodamas preparatų kiekis.

Nustatyti atvejai:

- 2020-07-01 Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus vaistinių preparatų reikalavimas. Dokumente ranka taisyti valerijonų šaknų tinktūros, gudobelių vaisių tinktūros, sukatžolių žolės tinktūros geriamųjų lašų (tirpalo) duomenys: pakuotės dydžio duomenys – vietoje N1 30 ml taisytas į N1 40 ml, užsakomo kiekio duomenys – vietoje 90 ml taisyta į 120 ml ir išduodamo kiekio duomenys – vietoje 90 ml taisyta į 80 ml.
 - 2020-10-01 Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus vaistinių preparatų reikalavimas. Dokumente nenurodytas išduodamas Metoprololio tartrato (50 mg tabletės) ir Ringerio acetato tirpalo kiekis.
 - 2023-02-01 Vidaus ligų skyriaus vaistinių preparatų reikalavimas. Dokumente ranka taisyti Bactacid preparato duomenys: užsakomo kiekio duomenys – vietoje 5000 ml. taisyta į 25000 ml, išduodamas kiekis – vietoje 10000 ml taisyta į 25000 ml.
 - 2023-03-01 Vidaus ligų skyriaus vaistinių preparatų reikalavimas. Dokumente ranka taisyti furozemido 10 mg/ml injekcinio ar infuzinio tirpalo duomenys: pakuotės dydžio duomenys – taisytas į N10, užsakomo kiekio duomenys – vietoje 300 ampulių taisyta į 100 ampulių ir išduodamo kiekio duomenys – vietoje 300 amp. taisyta į 100 amp.
 - 2023-04-03 Vidaus ligų skyriaus vaistinių preparatų reikalavimas. Dokumente nenurodytas išduodamas magniosulfato heptahidrato 250mg/ml injekcinio ar infuzinio tirpalo kiekis.
-

Dauguma dokumentų buvo pasirašyti skyrių vedėjų, vyresniųjų slaugytojų, preparatus išdavusių ir juos gavusių atsakingų asmenų bei patvirtinti Ligoninės vadovo. Tačiau audito metu rasta ir tokių dokumentų, kurie buvo be skyriaus vedėjų parašų.

Nustatyti atvejai:

- 2023-05-02 Priėmimo skubios pagalbos skyriaus vaistinių preparatų reikalavimas. Nėra skyriaus vedėjo parašo.
 - 2023-05-02 Konsultacinės poliklinikos vaistinių preparatų reikalavimas. Nėra skyriaus vedėjo parašo.
-

Pažymėtina, kad visų audito metu atsitiktine tvarka patikrintų narkotinių vaistinių preparatų reikalavimai turėjo numerius, o vaistinių preparatų reikalavimai buvo nenumeruojami.

³¹Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006-12-13 įsakymas Nr. V-1051 „Dėl vaistinių preparatų laikymo ir įtraukimo į apskaitą asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, negalime patvirtinti, kad dokumentų taisymai ir ranka daryti įrašai nebuvo atlikti jau esant atsakingų asmenų parašams ir įžvelgiame riziką dėl galimo neteisingo vaistinių preparatų duomenų vedimo ar pakeitimo.

1.6. Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymas ir likvidavimas turėjo trūkumų

Ligoninėje direktoriaus įsakymu³² audituojamu laikotarpiu buvo sudarytos dvi komisijos: Nematerialiojo ir ilgalaikio bei trumpalaikio materialiojo turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti komisija ir Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio bei trumpalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo komisija.

1.6.1. Ligoninės nematerialiojo ir ilgalaikio bei trumpalaikio materialiojo turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti komisijos pirmininku paskirtas ūkio dalies sandėlininkas t. y. tas pats asmuo, kuris pagal jo pareigybės aprašymo nuostatas³³ taip pat yra atsakingas už materialinių vertybių priėmimą, išdavimą ir saugojimą. Nors nuo 2022-07-20 minėtas asmuo dirbo Ligoninės ūkio veiklos administratoriaus pareigose³⁴, Ligoninės direktoriaus įsakymu patvirtintos komisijos³⁵ aktuose pasirašinėjo kaip ūkio dalies sandėlininkas, nes minėtas įsakymas dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymo ir likvidavimo komisijos sudarymo nebuvo patikslintas.

1.6.2. Ligoninės direktoriaus įsakymu³⁶ Medikamentų nurašymo komisijos pirmininke paskirta direktoriaus pavaduotoja medicinai. Patikrinus Ligoninės medikamentų ir kitų atsargų nurašymo aktus, nustatyta, kad nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. gydytojui, atsisakius direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigų, minėtuose nurašymo aktuose komisijos pirmininku ir toliau buvo nurodoma „gydytoja medicinai“, tačiau konkretus asmuo neįrašytas, nurašymo aktuose nebuvo komisijos pirmininko parašo. Šiuo atveju Ligoninės direktorius komisijos sudėties vėlgi nepatikslino, todėl Medikamentų ir kitų atsargų nurašymo aktuose nurašymą pasirašinėjo tik viešųjų pirkimų administratorius ir buhalteris-kasininkas.

³² VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-10-01 įsakymas Nr. V-76 „Dėl turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti bei šio turto nurašymo ir likvidavimo komisijų sudarymo“.

³³ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2015-02-06 įsakymas Nr. V-6 „Dėl ūkio dalies sandėlininko pareigybės nuostatų tvirtinimo“.

³⁴ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2022-07-20 įsakymas Nr. V-46(1.4 E) „Dėl ūkio veiklos administratoriaus pareiginių nuostatų patvirtinimo“.

³⁵ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-10-01 įsakymas Nr. V-76 „Dėl turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti bei šio turto nurašymo ir likvidavimo komisijų sudarymo“.

³⁶ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-04-29 įsakymas Nr. V-39 „Dėl medikamentų nurašymo komisijos sudarymo“.

Nustatyti atvejai:

- 2023-05-31 Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 5. Komisijos pirmininku nurodyta – „gydytoja medicinai“ (konkretus asmuo neįvardintas). Komisijos pirmininko parašo nėra.
- 2022-03-31 Konsultacinės poliklinikos medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 3. Komisijos pirmininku nurodyta – „gydytoja medicinai“ (konkretus asmuo neįvardintas). Komisijos pirmininko parašo nėra.
- 2021-11-30 Konsultacinės poliklinikos medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 11. Komisijos pirmininku nurodyta – „gydytoja medicinai“ (konkretus asmuo neįvardintas). Komisijos pirmininko parašo nėra.

Buvo atvejų, kai Ligoninės medikamentų ir kitų atsargų nurašymo aktuose, komisijos pirmininkas iš viso nebuvo nurodytas, nebuvo ir komisijos pirmininko parašo.

Nustatyti atvejai:

- 2023-05-31 Priėmimo skubiosios pagalbos skyriaus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 5. Nėra nurodytas komisijos pirmininkas, nėra komisijos pirmininko parašo.
- 2022-03-31 Fizinės medicinos ir ambulatorinės reabilitacijos skyriaus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr.2. Nėra nurodytas komisijos pirmininkas, nėra komisijos pirmininko parašo.
- 2021-11-30 Dienos chirurgijos skyriaus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 11. Nėra nurodytas komisijos pirmininkas, nėra komisijos pirmininko parašo.

1.6.3. Vadovaujantis Ligoninės apskaitos politikos nuostatomis³⁷, kiekvienam mėnesiui pasibaigus materialiai atsakingi asmenys pateikia Buhalterijai sunaudotų atsargų nurašymo dokumentą (materialinių vertybių panaudojimo aktą), kurio pagrindu apskaitoje registruojamos atsargų sąnaudos. Kitaip tariant, Ligoninės direktoriaus įsakymu sudarytos komisijos nurašymo aktas yra dokumentas, kurio pagrindu atsargų apskaitą tvarkantis darbuotojas į apskaitos programą suveda duomenis ir parengia nurašymo aktą. Patikrinus šių dviejų tipų nurašymo aktų duomenis nustatyti nurašomų medikamentų kainų neatitikimai.

Nustatyti atvejai:

- 2023-05-31 Dienos chirurgijos skyriaus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 5. Vienkartinių adatų kaina nurodyta 0,0196 Eur (suma 1,96 Eur), chirurginių siūlų kaina nurodyta 7,7070 Eur (suma 92,48 Eur), medikamento glucose 70/500 ml suma nurodyta 4,40 Eur. O apskaitos programoje suvestame 2023-05-31 nurašymo akte Nr. 3111/5 vienkartinių adatų kaina nurodyta 0,0171 Eur (suma 1,71 Eur), chirurginių siūlų kaina nurodyta 3,3100 Eur (suma 39,72 Eur), medikamento glucose 70/500 ml suma nurodyta 8,40 Eur.

Dėl nustatytų nurašomų medikamentų kainų neatitikimų, atitinkamai nesutampa ir bendros aukščiau minėtų dokumentų sumos.

Nustatyti atvejai:

- 2023-05-31 Dienos chirurgijos skyriaus buhalterinės apskaitos programoje nurašymo akto Nr. 3111/5 suma 2451,41 Eur, o Ligoninės direktoriaus įsakymu sudarytos komisijos 2023-05-31 akto Nr.5 suma 2500,43 Eur. Nustatytas neatitikimas – 49,02 Eur.
- 2023-05-31 Reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriaus buhalterinės apskaitos programoje nurašymo akto Nr. 3123/2 suma 829,81 Eur, o Ligoninės direktoriaus įsakymu sudarytos komisijos 2023-05-31 akto Nr. 5 suma 898,74 Eur. Nustatytas neatitikimas – 68,93 Eur.

³⁷ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 patvirtinta Apskaitos politika, Atsargų apskaitos dalis.

Kai kuriais atvejais komisijų medikamentų nurašymo aktuose iš viso nebuvo nurodytos nurašomų medikamentų sumos.

Nustatyti atvejai:

▪ 2023-05-31 Priėmimo skubiosios pagalbos skyriaus medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas. Akte nurodytas medikamentų kiekis ir vieneto kaina, tačiau nėra nurodytos medikamentų bendro kiekio sumos.

Be to, Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktuose nėra nurodoma bendra visų nurašomų atsargų suma. O tai apsunkina duomenų kontrolę apskaitą tvarkančiam asmeniui vedant duomenis į apskaitos programą.

Taip pat audito metu pastebėta, kad kai kuriais atvejais komisijų nurašymo aktai nebuvo numeruojami arba keletui nurašymo aktų suteiktas tas pats numeris.

Audito metu nustatyta, kad 15-a Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktų, sudarytų 2023-05-31 buvo su tuo pačiu numeriu – Nr. 5, 3 medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktai sudaryti 2023-05-31 iš viso nenumeruoti.

Duomenų apie tai, kad nurašymo aktai yra registruojami tam tikrame Ligoninės dokumentų registre, taip pat neradome.

1.6.4. Patikrinus kai kurių Ligoninės skyrių sunaudotų medžiagų kiekių nurašymus nustatyta, kad Ūkio padalinio sunaudotų medžiagų nurašymai turėjo trūkumų.

Ūkio padalinio apskaitoje suformuotų nurašymo aktų duomenys skyrėsi nuo duomenų, nurodytų „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“, kurio pagrindu medžiagos turi būti nurašomos buhalterinėje programoje.

Nustatyti atvejai:

▪ 2020-07-31 Ūkio padalinio nurašymo akte Nr. 1146/11-12 pateikta bendra nurašytų atsargų suma – 919,16 Eur, o „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ įrašytų sunaudotų medžiagų nurodyta bendra suma – 922,96 Eur. Patikrinus ir susumavus visas „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ įrašytas eilučių sumas bendra dokumento suma gavosi 619,32 Eur.

▪ 2022-10-31 Ūkio padalinio nurašymo akte Nr. 1724/11 pateikta bendra nurašytų atsargų suma – 1886,54 Eur, o „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ įrašytų sunaudotų medžiagų bendra suma – 1886,34 Eur. Patikrinus ir susumavus visas „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ įrašytas eilučių sumas bendra dokumento suma gavosi 179,20 Eur.

Kai kurių tikrintų Ligoninės Ūkio padalinio sunaudotų medžiagų kiekiai apskaitoje suformuotuose nurašymo aktuose ir „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščiuose“ sutapo, tačiau pastebėta, kad „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ paskutinėse eilutėse sunaudotų medžiagų pavadinimo eilutėse buvo įrašyta „pagal aktus“, o stulpeliuose „suma“ buvo įrašytos tokios sumos, kurias sudėjus su aukščiau esančių „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilučių sumomis gaunama bendra dokumento suma. Auditui pateiktų dokumentų bylose buvo rasta dalis tokių aukščiau paminėtų aktų, tačiau susumavus juose pateiktus duomenis minėtame žiniaraštyje nurodyta bendra suma nebuvo gauta. Taip pat pastebėta,

kad paskutinėse tokių „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėse nebuvo nurodyti mato vienetai, kiekiai, kainos, kokiam tikslui išduotos medžiagos, kam išduotos medžiagos bei nebuvo gavėjų parašų.

Nustatyti atvejai:

- 2022-09-30 Ūkio padalinio nurašymo akte Nr.1705/11 ir „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ pateikta bendra nurašytų atsargų suma – 2193,86 Eur. Susumavus „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ nurodytas atsargų eilučių sumas gavosi 375,13 Eur suma. Paskutinėse trijose „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėse yra įrašyta 968,67 Eur suma baseino sk., 464,71 Eur suma ūkio sk. ir 760,48 Eur suma kanceliarinėms prekėms. Paskutinėse trijose „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėse nebuvo nurodytas mato vienetas, kiekis, kaina, kokiam tikslui išduotos medžiagos, kam išduotos medžiagos ir nebuvo gavėjo parašo.
 - 2023-04-30 Ūkio padalinio nurašymo akte Nr.3105/11 ir „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ pateikta bendra nurašytų atsargų suma – 2109,91 Eur. Susumavus „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ nurodytas atsargų eilučių sumas gavosi 488,41 Eur suma. Paskutinėje „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėje įrašyta 916,50 Eur suma „pagal aktus“. Paskutinėje „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėje nebuvo nurodytas mato vienetas, kiekis, kaina, kokiam tikslui išduotos medžiagos, kam išduotos medžiagos ir nebuvo gavėjo parašo.
 - 2023-05-31 Ūkio padalinio nurašymo akte Nr.3124/11 ir „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ pateikta bendra nurašytų atsargų suma – 884,74 Eur, Susumavus „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraštyje“ nurodytas atsargų eilučių sumas gavosi 184,08 Eur suma. Paskutinėje „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėje įrašyta 634,06 Eur suma „pagal aktus“. Paskutinėje „Įstaigos poreikiams medžiagų sunaudojimo žiniaraščių“ eilutėje nebuvo nurodytas mato vienetas, kiekis, kaina, kokiam tikslui išduotos medžiagos, kam išduotos medžiagos ir nebuvo gavėjo parašo.
-

1.7. Transporto priemonių naudojimo vertinimas

1.7.1. Pagal auditui pateiktus kelionės lapus, Ligoninėje vienam asmeniui, kaip vairuotojui, audituojamu laikotarpiu buvo priskirti trys automobiliai. Už greitosios pagalbos automobilio VW Transporter, valstybinis numeris EDC 704, už greitosios pagalbos automobilio Renault Trafic, valstybinis numeris CGJ 495 bei už tarnybinio automobilio VW Passat, valstybinis numeris LRI 050, naudojimą, eksploatavimą ir saugojimą Ligoninės direktoriaus įsakymu³⁸ atsakingu asmeniu paskirtas S. Š. Už automobilių Fiat Ducato Altas ir Mercedes Benz atsakingas P. Č.

Analizuojant kelionės lapus nustatyta nemažai atvejų, kai pagal įrašus kelionės lapuose tas pats vairuotojas, tomis pačiomis dienomis ir tuo pačiu metu važiavo dviem skirtingomis transporto priemonėmis ir skirtingais maršrutais.

Nustatyti atvejai:

- 2021-12-06 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 08:30 val. ir grįžta 15:40 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju irgi nurodytas S. Š., Zarasų m. važinėja nuo 08:30 val. iki 12:00 val.
- 2022-01-14 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 08:30 val. ir grįžta 16:20 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas irgi S. Š., iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:30 val. ir grįžta 11:15 val.
- 2023-01-13 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 17:00 val. ir grįžta 21:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju irgi nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 16:30 val. ir grįžta 21:40 val.

³⁸ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-12-17 įsakymas Nr. V-105 „Dėl atsakingo už tarnybinio autotransporto naudojimą paskyrimo“.

- 2020-01-08 Mercedes Benz, kurio vairuotoju nurodytas P. Č., iš Zarasų ligoninės į Kauną išvyksta 07:30 val. ir grįžta 15:00 val. Tą pačią dieną Fiat Ducato, kurio vairuotoju nurodytas P.Č., iš Zarasų ligoninės į Avilius išvyksta 11:00 val. ir grįžta 12:30 val.

Detalūs vieno asmens vykimo Ligoninės transportu tuo pačiu metu skirtingais automobiliais duomenys pateikti 3 priede.

Taip pat pastebėta, kad kai kuriais atvejais Ligoninės transporto priemonių kelionės lapai buvo pildomi nenurodant kelionių laiko.

Nustatyti atvejai:

- 2020-04-22 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 10:00 val. ir grįžta 12:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės vyksta į Vilnių ir į Panevėžį, tačiau kelionės lape nėra nurodoma kuriuo laiku.
- 2021-10-08 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:20 val. ir grįžta 15:20 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas S. Š. iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 06:40 val., tačiau kelionės lape grįžimo laikas nenurodytas.
- 2022-01-27 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas S. Š., iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 06:15 val., tačiau kelionės lape grįžimo laikas nenurodytas.

Vertinant aukščiau nurodytus pavyzdžius svarstytinas klausimas, kaip vienu metu tas pats asmuo galėjo važiuoti dviem skirtingais automobiliais ir skirtingais maršrutais, ar pildant kelionės lapus juose buvo pateikti žinomai neteisingi duomenys apie automobilius vairuojančius asmenis.

1.7.2. Analizuojant Ligoninės transporto priemonių panaudojimą pastebėtas intensyvus lengvojo automobilio VW Passat naudojimas. Palyginus Ligoninės visų transporto priemonių nuvažiuotą kilometrų kiekį bei sunaudotą kuro kiekį, nustatyta, kad 2021–2023 metų laikotarpyje išskirtinai daug važiuota su lengvuju automobiliu VW Passat.

Detalus Ligoninės transporto priemonių pravažiuotų kilometrų ir sunaudoto kuro kiekis 2021–2023 metų laikotarpyje pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Ligoninės transporto priemonių pravažiuotų kilometrų ir sunaudotas kuras 2021–2023 metais

Eil. Nr.	Transporto priemonė	2021 metai		2022 metai		2023 metai (sausio-birželio mėn.)	
		Pravažiuota, km	Sunaudota kuro, ltr	Pravažiuota, km	Sunaudota kuro, ltr	Pravažiuota, km	Sunaudota kuro, ltr
1	VW Passat, LRI 050	23449	1759	21823	1637	13395	1005
2	VW Transporter, EDC 704	7999	1096	7297	1000	4775	654
3	Renault Trafic, CGJ 495	2787	293	2018	212	0	0
4	Fiat Ducato Altas, JNS 154	10423	1209	8323	968	4996	574
5	Mercedes Benz, HEZ 019	5995	408	X	X	X	X

Analizuojant Ligoninės lengvojo automobilio VW Passat maršrutus, kuriais buvo važiuojama, nustatyta, kad šis lengvasis automobilis dažnai vyko į Vilniaus miestą. Audituojamu laikotarpiu į Vilnių iš viso važiuota 102 kartus. Atskirais mėnesiais į Vilnių šiuo automobiliu važiuota po 5 ar 7 kartus per mėnesį.

2. DARBO UŽMOKESČIO NUSTATYMO IR SKAIČIAVIMO VERTINIMAS

2.1. Negalime patvirtinti, kad lėšos darbo užmokesčiui Ligoninėje visais atvejais naudotos racionaliai ir taupiai

2.1.1. Ligoninės direktoriaus pareigybės nuostatuose³⁹ nurodyta, kad direktorius turi užtikrinti racionalų bei taupų lėšų ir turto naudojimą. Audito metu negalėjome patvirtinti, kad darbo užmokesčiui skirtos lėšos Ligoninėje visais atvejais buvo naudojamos racionaliai bei laikantis skaidrumo ir lygiateisiškumo principų.

Ligoninėje 2023 metų pirmajame pusmetyje vadovaujantis Darbo kodekso⁴⁰ 54 straipsnio 2 dalimi, t. y. šalių susitarimu, darbo santykiai nutraukti su 10 darbuotojų, išmokant jiems išeitines išmokas. Pagal susitarimą išmokų dydis buvo nuo vienos vidutinio darbo užmokesčio išeitinės išmokos iki šešių vidutinių darbo užmokesčių išeitinių išmokų.

Darbo kodeksas nereglamentuoja išeitinių išmokų ar išeitinių kompensacijų dydžio susitariant su darbuotoju dėl darbo santykių nutraukimo šalių susitarimu. Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos apraše⁴¹, Ligoninės darbo tvarkos taisyklėse⁴² ar kitame Ligoninės teisės akte išeitinių išmokų mokėjimas, nutraukiant darbo santykius šalių susitarimu, taip pat nereglamentuotas. Todėl Ligoninės direktoriaus sprendimas, susitariant su darbuotoju dėl išeitinės išmokos (kompensacijos) dydžio, nutraukiant su darbuotojais darbo santykius šalių susitarimu, nėra ribojamas jokių teisės aktu, priklauso tik nuo direktoriaus sprendimo ir susitarimo su darbuotoju.

Nors susitariant su darbuotoju dėl darbo santykių nutraukimo šalių susitarimu (DK 54 straipsnis), teisės aktai nenumato susitarimo sąlygų dėl išeitinės išmokos dydžio ar kitų išmokų, tačiau manome, kad, laikantis lygiateisiškumo, skaidrumo, racionalaus ir taupaus lėšų panaudojimo principų, tariantis dėl išeitinių išmokų (kompensacijų), galima būtų atsižvelgti į Darbo kodekse⁴³, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatyme⁴⁴ nustatytas išmokų ribas, kai darbuotojas atleidžiamas darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės (dėl etatų mažinimo). Lietuvos Nacionalinės sveikatos sistemos šakos

³⁹ Zarasų rajono savivaldybės mero 2017-08-28 potvarkiu Nr. P(2.1 E)-23 patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigybės nuostatai, 9.12 p.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2016-09-14 Nr. XII-2603 redakcija, 54 str.

⁴¹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas.

⁴² VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2021-12-28 įsakymu Nr. V-103 patvirtintos Darbo tvarkos taisyklės.

⁴³ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2016-09-14 Nr. XII-2603 redakcija, 57 str. 8 d. ir 9 d.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas, 2016-09-14 Nr. XII-2604, 10 str. 1 d.

kolektyvinėje sutartyje⁴⁵, kurią pasirašiusi ir Ligoninė, taip pat yra nurodyti išmokų dydžiai, kuriuos reikėtų išmokėti nutraukus darbo sutartį darbdavio iniciatyva.

Šiuose teisės aktuose išmokų dydžiai susiejami su nepertraukiamuoju darbo stažu įstaigoje, t. y. jei darbuotojo nepertraukiamojo darbo stažas įstaigoje yra:

- iki 1 metų, mokama vieno mėnesio (arba 0,5 mėn.) VDU dydžio išmoka,
- nuo 1 metų iki 5 metų – dviejų mėnesių VDU dydžio išmoka,
- nuo 5 metų iki 10 metų – trijų mėnesių VDU dydžio išmoka,
- nuo 10 metų iki 20 metų – keturių mėnesių VDU dydžio išmoka,
- virš 20 metų – penkių mėnesių VDU dydžio išmoka.

Be to, Sveikatos priežiūros įstatyme⁴⁶, kuriame reglamentuota viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų vadovų ir pavaduotojų darbo apmokėjimo tvarka, nurodyta, kad vadovaujantiems darbuotojams, su kuriais nutraukiama darbo sutartis šalių susitarimu pagal Darbo kodekso 54 straipsnį, gali būti išmokamos kompensacijos, kurių suma *negali viršyti trijų* jų vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių.

Audito metu nustatėme, kad priimant sprendimus dėl išeitinės išmokos dydžio Ligoninėje ne visais atvejais laikomasi lygiateisiškumo ir skaidrumo principų, nes 2023 metų pirmajame pusmetyje, 6 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka išmokėta vienam darbuotojui, neturinčiam nei 2 metų nepertraukiamojo darbo stažo, tačiau darbuotojui, turinčiam 46 metus nepertraukiamojo darbo stažą sutarta mokėti 4 mėnesių išeitinė išmoka. Detalūs duomenys apie išeitinių išmokų dydžius darbo santykius nutraukiant šalių susitarimu bei priskaitytas sumas per 2023 metų sausio–birželio mėn. pateikti 2-oje lentelėje.

2 lentelė. Išeitinių išmokų dydžiai ir priskaitytos sumos, nutraukiant darbo santykius šalių susitarimu

Eil. Nr.	Darbuotojo tabelio Nr.	Nepertraukiamojo darbo stažas, m., mėn.	Priklausytų išeitinė ar ilgalaikio darbo išmoka pagal DK*, mėn.	Darbuotojas prašė išmokėti išeitinių kompensacijų, mėn.	Sutartas išmokėti išeitinių išmokų dydis, mėn.	Priskaičiuota išeitinių išmokų suma, Eur
1	1110	1 m. 1 mėn.	2	1	1	7 222,20
2	1104	1 m. 9 mėn.	2	6	6	20 949,64
3	1081	2 m. 11 mėn.	2	3	3	21 567,60
4	0044	3 m. 4 mėn.	2	6	4	14 340,74
5	1047	5 m. 6 mėn.	3	1	1	587,86
6	1005	5 m. 6 mėn.	3	6	6	14 818,75
7	1030	6 m. 9 mėn.	3	6	6	23 346,21
8	972	10 m. 1 mėn.	4	6	4	13 339,27
9	303	31 m. 5 mėn.	5	6	6	5 309,84
10	269	40 m. 2 mėn.	5	3	3	5 010,36
11	0025	46 m. 11 mėn.	5	nenurodė	4	24 523,08
Iš viso priskaičiuota išeitinių išmokų per 2023 m. sausio-birželio mėn.						151 015,55

⁴⁵ Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinė sutartis, 2021-11-15 Nr. S-234. 5.10 p.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1998-11-24 Nr. VIII-940 redakcija su vėlesniais pakeitimais, 15¹ str. 13 d.

Atskirai atkreipiame dėmesį į tai, kad 2023 m. balandžio mėn. Ligoninės direktorius darbo santykius šalių susitarimu, nutraukė su dviem darbuotojais, kiekvienam išmokant 6 mėnesių jų vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitines išmokas (bendroje sumoje išeitinių išmokų priskaičiuota virš 30 tūkst. Eur). Tačiau 2023 m. gegužės mėn. direktoriaus siūlymu šie darbuotojai vėl buvo priimti į darbą Ligoninėje, sudarant su jais terminuotas darbo sutartis. Siūlymų sudaryti terminuotas darbo sutartis motyvai nurodyti tokie, kaip negalėjimas surasti kompetentingų specialistų, galinčių atlikti siūlomus darbus. Nesulaukę terminuotų darbo sutarčių pabaigos darbo santykius pagal Darbo kodekso 55 straipsnį (savo iniciatyva be svarbių priežasčių) šie darbuotojai nutraukė 2023-07-12.

Tokiu pačiu principu darbo santykius šalių susitarimu su 3 mėnesių, t. y. maksimaliai galima pagal Sveikatos priežiūros įstatymo⁴⁷ nuostatas, vidutine darbo užmokesčio dydžio išeitine išmoka ir kompensacija už 50 darbo dienų nepanaudotas kasmetines atostogas Ligoninės direktorius nutraukė⁴⁸ 2023-03-31, o nuo 2023-04-01 tas pats asmuo vėl priimtas⁴⁹ į Ligoninės direktoriaus pareigas pagal terminuotą darbo sutartį iki į šias pareigas teisės aktų nustatyta tvarka bus priimtas asmuo. Tačiau šiose pareigose direktorius neišbuvo iki konkurso, darbo santykius nutraukė 2023-07-12 pagal Darbo kodekso 55 straipsnį (savo iniciatyva be svarbių priežasčių).

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, negalime patvirtinti, kad 2023 metų pirmajame pusmetyje darbo sutartis šalių susitarimu nutraukusiems 10-čiai darbuotojų bei direktoriui bendroje sumoje 151 016 Eur išeitinių išmokų suma sulygtą ir priskaičiuota laikantis lygiateisiškumo ir skaidrumo bei racionalaus ir taupaus lėšų panaudojimo principų.

2.1.2. Ligoninės direktoriaus pareigybės nuostatuose⁵⁰ nurodyta, kad direktorius turi organizuoti Ligoninės darbą taip, kad būtų įgyvendinami jos tikslai ir atliekamos sveikatos priežiūros funkcijos.

Ligoninėje iš aukščiau aprašytų 10 darbuotojų darbo santykių nutraukimo šalių susitarimu su išeitinių išmokų išmokėjimu, 8 darbo sutartys nutrauktos 2023 metų birželio mėn. (iš jų 7 – 2023-06-30). Iš 8 tokiu būdu darbo santykius nutraukusių darbuotojų vienas dirbo slaugytoju, vienas masažuotoju ir net 6 asmenys dirbo gydytojais.

Be to, 2023 m. birželio 30 d. ir per pirmas 3 liepos mėnesio dienas darbo santykius darbuotojų iniciatyva be svarbių priežasčių (DK 55 straipsnis) nutraukė dar 4 gydytojai ir

⁴⁷ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1998-11-24 Nr. VIII-940 redakcija su vėlesniais pakeitimais, 15¹ str. 13 d.

⁴⁸ Zarasų rajono savivaldybės mero 2023-03-30 potvarkis Nr. PP(2.3 E)-28 „Dėl R. L. atleidimo iš Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigų“.

⁴⁹ Zarasų rajono savivaldybės mero 2023-03-31 potvarkis Nr. PP(2.3 E)-29 „Dėl R. L. priėmimo į Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigas iki į šias pareigas konkurso tvarka bus priimtas asmuo“.

⁵⁰ Zarasų rajono savivaldybės mero 2017-08-28 potvarkiu Nr. P(2.1 E)-23 patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigybės nuostatai, 9.1 p.

1 kineziterapeutas. Dar vienas gydytojas darbo santykius savo iniciatyva be svarbių priežasčių pagal 2023-07-05 prašymą nutraukė 2023-07-19.

Dėl tokio masinio darbo santykių nutraukimo darbuotojų iniciatyva be svarbių priežasčių bei šalių susitarimu, Ligoninės direktorius nuo 2023-07-01 sustabdė⁵¹ Reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriaus bei Vidaus ligų skyriaus veiklą, o nuo 2023-07-03 sustabdė⁵² ir Dienos chirurgijos skyriaus veiklą.

Atsižvelgiant į tai, negalime patvirtinti, kad Ligoninės direktorius tikrai ėmėsi visų reikiamų ir tinkamų priemonių, kad Ligoninėje būtų atliekamos nustatytos sveikatos priežiūros funkcijos, kad Ligoninės veikla nebūtų apribota dėl gydytojų trūkumo. Taip pat negalime patvirtinti, kad visais aukščiau pateiktais atvejais darbo santykių nutraukimas šalių susitarimu tikrai buvo tikslingas ir teisingas, ypač atsižvelgiant į gresiantį tam tikrų skyrių veiklos sustabdymą dėl gydytojų trūkumo.

2.2. Darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydis Ligoninės direktoriui 2023 metams nustatytas didesnis nei galėjo būti nustatytas

Valstybės ir savivaldybės viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų darbo užmokesčio nustatymas reglamentuotas Sveikatos priežiūros įstatymo⁵³ 15¹ straipsnyje. Vadovaujantis įstatymo nuostatomis, įstaigos vadovo mėnesinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies ir kintamosios dalies dydžiai nustatomi kiekvienais metais, atsižvelgiant į praėjusių metų įstaigos veiklos rodiklius.

Vadovaujantis audituojamu laikotarpiu galiojusio Vietos savivaldos įstatymo⁵⁴ nuostatomis, rajono sveikatos priežiūros įstaigų (Zarasų ligoninės ir Zarasų pirminės sveikatos priežiūros centro) vadovų darbo užmokesčio dydžius audituojamu laikotarpiu nustatinėjo Savivaldybės meras, atsižvelgdamas į pačių sveikatos priežiūros įstaigų pateiktus duomenis.

Darbo užmokesčio nustatymui reikalingi duomenys kiekvienais metais Savivaldybės administracijai pateikiami pagal Sveikatos apsaugos ministerijos parengtos skaičiuoklės⁵⁵ formą, kurioje atskiruose stulpeliuose nurodoma paskaičiuota vadovo darbo užmokesčio pastovioji dalis (2 st.) ir mėnesinis darbo užmokestis (16 st.), susidedantis iš pastoviosios dalies ir kintamosios dalies sumos.

⁵¹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2023-06-30 įsakymas Nr. V-24 (1.4 E) „Dėl skyrių veiklos stabdymo“.

⁵² VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2023-07-03 įsakymas Nr. V-26 (1.4 E) „Dėl Dienos chirurgijos skyriaus veiklos stabdymo“.

⁵³ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1998-11-24 Nr. VIII-940 redakcija su vėlesniais pakeitimais, 15¹ str.

⁵⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, 20 str. 2 d. 17 p.

⁵⁵<https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/2019-08-23%20skai%C4%8Diuokl%C4%97%20uzrakintas%20.xlsx>

Rengiant Mero potvarkio projektą dėl Ligoninės direktoriaus 2023 metų mėnesinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydžio nustatymo, vietoje Ligoninės skaičiuoklėje pateikto mėnesinio pastoviosios dalies dydžio, nurodyto 2-ame formos stulpelyje, įrašytas skaičiuoklėje paskaičiuotas mėnesinis darbo užmokestis, kurį sudarė pastoviosios dalies ir nuo jos paskaičiuotos kintamosios dalies suma, iš 16-o formos stulpelio. Tokiu būdu Mero potvarkiais⁵⁶ Ligoninės direktoriui 2023 metams mėnesinio darbo užmokesčio pastovioji dalis nustatyta 666 Eur didesne suma nei turėjo būti.

Vadovaujantis Sveikatos priežiūros įstatymo⁵⁷ nuostatomis, Mero potvarkiais⁵⁸ Ligoninės direktoriui 2023 metams nustatyta ir mokama 20 proc. kintamoji dalis, kuri buvo skaičiuojama nuo jau klaidingai padidintos pastoviosios dalies sumos.

Be to, Mero potvarkiais⁵⁹ 2023 metais Ligoninės direktoriui buvo skirtos ir mokėtos 60 proc. darbo užmokesčio dydžio priemokos už papildomą darbą nesant Ligoninės direktoriaus pavaduotojo medicinai iki teisės aktų nustatyta tvarka į šias pareigas bus priimtas asmuo. Šios priemokos 2023 metais taip pat skaičiuotos nuo klaidingai padidintos darbo užmokesčio pastoviosios dalies.

Pagal auditui pateiktus dokumentus, Mero potvarkio projektą dėl Ligoninės direktoriaus darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydžio nustatymo rengė Savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas, kuris, mūsų manymu, pagal savo funkcijas turėtų ne rengti, bet tikrinti jau parengtus teisės aktų projektus.

Ligoninėje, kurios atsakingi darbuotojai Mero potvarkio rengimui pateikė darbo užmokesčio skaičiuoklę su paskaičiuotomis darbo užmokesčio sumomis, gavus Mero potvarkį su klaidinga nustatyto mėnesinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydžio suma, taip pat neatkreipė dėmesio (neinformavo) apie tai, kad Mero potvarkyje įrašyta neteisinga suma. Darbo užmokestį kartu su kintamąja dalimi ir priemoka nuo 2023-01-01 skaičiavo su neteisėtai padidinta mėnesinio darbo užmokesčio pastoviąją dalimi.

⁵⁶ Zarasų rajono savivaldybės mero potvarkiai: 2023-01-26 Nr. PP(2.3 E)-9 „Dėl mėnesinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydžio nustatymo R. L., Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriui“ ir 2023-03-31 Nr. PP(2.3 E)-29 „Dėl R. L. priėmimo į Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigas iki į šias pareigas konkurso tvarka bus priimtas asmuo“.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, 1998-11-24 Nr. VIII-940 redakcija su vėlesniais pakeitimais, 15¹ str.10 d.

⁵⁸ Zarasų rajono savivaldybės mero potvarkiai: 2023-03-31 Nr. PP(2.3 E)-29 „Dėl R. L. priėmimo į Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigas iki į šias pareigas konkurso tvarka bus priimtas asmuo“ ir 2023-04-05 Nr. PP(2.3 E)-31 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų vadovų mėnesinės algos kintamosios dalies nustatymo“.

⁵⁹ Zarasų rajono savivaldybės mero potvarkiai: 2021-09-17 Nr. PP(2.3 E)-42 ir 2023-04-05 Nr. PP(2.3 E)-30 „Dėl priemokos R. L., Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriui, skyrimo“.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas klaidas, darytina prielaida, kad tiek Ligoninėje, tiek Savivaldybės administracijoje nėra sukurtos tinkamos vidaus kontrolės procedūros, leidžiančios nustatyti panašias klaidas, arba įstaigose šių procedūrų nesilaikoma.

Atliekant neteisėtai padidinto darbo užmokesčio perskaičiavimą nustatyta, kad Ligoninėje nesilaikoma Ligoninės Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo⁶⁰ nuostatų dėl darbo užmokesčio sudėtinių dalių apibrėžimo. Pagal šį aprašą⁶¹, darbuotojų darbo užmokestį sudaro pagrindinis darbo užmokestis, kuriam priskiriama pastovioji dalis ir kintamoji dalis, taip pat priedai, priemokos ir premijos bei mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą ir esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų.

Mero potvarkiuose⁶² dėl priemokų skyrimo už papildomą darbą nurodoma, kad Ligoninės direktoriui skiriama „60 procentų darbo užmokesčio dydžio“ priemoka. Tačiau Ligoninėje skaičiuojant priemoką, tiek 2021 metais, tiek 2022 metais, tiek ir 2023 metais ji skaičiuojama ne nuo darbo užmokesčio, kaip jis apibrėžtas pasitvirtintame Ligoninės Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos apraše⁶³, o tik nuo darbo užmokesčio pastoviosios dalies.

Dėl klaidingai nustatyto padidinto darbo užmokesčio pastoviosios dalies dydžio, perskaičiavus darbo užmokestį ir įvertinus Ligoninėje daromą klaidą, skaičiuojant priemoką už papildomą darbą, nustatyta, kad Ligoninės direktoriui 2023 metais darbo užmokesčio, kompensacijų už nepanaudotas atostogas ir išėitinės išmokos, priskaičiuota 10 242 Eur daugiau nei turėjo būti.

2.3. Darbo užmokestis ne visais atvejais nustatomas ir skaičiuojamas laikantis norminių ir individualių teisės aktų nuostatų

2.3.1. Vadovaujantis Darbo kodekso⁶⁴ nuostatomis, premijos, kurios darbdavio iniciatyva skiriamos paskatinti darbuotojus už gerai atliktus darbus ar įmonės gerus veiklos rezultatus, skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį neturi būti įskaitomos. Ligoninėje, skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį, 2023 metais buvo nesilaikoma šios nuostatos.

Dėl šios klaidos darbuotojams, kurie 2023 m. sausio–kovo mėn. gavo vidutinį darbo užmokestį (atostoginius, kompensacijas už nepanaudotas atostogas, išėitines išmokas) priskaičiuotos ir išmokėtos per didelės sumos.

⁶⁰ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Ligoninės Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 2 d.

⁶¹ Ten pat.

⁶² Zarasų rajono savivaldybės mero potvarkiai: 2021-09-17 Nr. PP(2.3 E)-42 ir 2023-04-05 Nr. PP(2.3 E)-30 „Dėl priemokos R. L., Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriui, skyrimo“.

⁶³ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Ligoninės Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 2 d.

⁶⁴ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 139 str. 2 d. 6 p., 139 str. 4 d.

Pavyzdžiui:

- 2023-02-28 darbo santykius nutraukusiam darbuotojui, skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį kompensacijai už nepanaudotas atostogas, įskaičiuota 2022 m. gruodžio mėnesį išmokėta vienkartinė pinigine išmoka, kuri pagal 2022-12-23 įsakymo Nr. P-152(4.1 E) preambulę, skirta mokėti vadovaujantis Darbo kodekso 139 straipsnio 2 dalies 6 punktu. Dėl šios klaidos darbuotojui per daug priskaičiuota 256,29 Eur kompensacijos už nepanaudotas atostogas.
- 2022-02-17 darbuotojui už suteiktą vieną kasmetinių atostogų dieną per daug priskaičiuota 6,79 Eur atostoginių.
- 2023 m. kovo mėn. už suteiktas 14 dienų kasmetinių atostogų darbuotojui per daug priskaičiuota 37,58 Eur atostoginių.

2.3.2. Skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį 2023 metais, nesilaikoma Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo⁶⁵ nuostatos, pagal kurią darbuotojui įmonėje išdirbus mažiau kaip 3 mėnesius, jo vidutinis dieninis (valandinis) darbo užmokestis turi būti apskaičiuojamas iš darbo užmokesčio, apskaičiuoto už faktiškai įmonėje dirbtą laiką.

Nustatyta:

- 2023-07-12 iš darbo atleidžiamiems darbuotojams, dirbusiems mažiau nei 3 mėnesius, vidutinis darbo užmokestis skaičiuotas tik iš darbo užmokesčio priskaičiuoto už prieš atleidimo mėnesį dirbtą laiką, t. y. iš dviejų mėnesių, o ne iš faktiškai dirbto ir apmokėto darbo laiko. Dėl to vienam darbuotojui per mažai priskaičiuota kompensacijos už nepanaudotas atostogas 7,40 Eur, kitam – 4,60 Eur.

2.3.3. Skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį 2023 metais, nesilaikoma Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo⁶⁶ nuostatos, pagal kurią atleidžiant iš įmonės darbuotoją, kurio paskutinė darbo įmonėje (atleidimo iš darbo) diena sutampa su paskutine to mėnesio darbo diena pagal darbuotojo darbo (pamainos) grafiką, šis mėnuo įtraukiamas į skaičiuojamąjį laikotarpį.

Pavyzdžiui:

- 2023-03-30 iš darbo atleidžiamo darbuotojo pagal darbuotojo grafiką buvo ir paskutinė kovo mėn. darbo diena, tačiau vidutinis darbo užmokestis skaičiuotas iš 2022 m. gruodžio ir 2023 m. sausio-vasario mėn. Dėl šios klaidos vidutinis vienos dienos darbo užmokestis sumažintas 4,28 Eur.
- 2023-06-30 iš darbo atleidžiamam darbuotojui vidutinį darbo užmokestį paskaičiavus ne iš balandžio – birželio mėn., o iš kovo – gegužės mėn. vidutinis vienos dienos darbo užmokestis sumažintas 14,58 Eur. Dėl šio skirtumo darbuotojui priskaičiuota 1 219 Eur mažiau išeitinės išmokos nei priklausio.

2.3.4. Skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį 2023 metais, nesilaikoma Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo⁶⁷ nuostatos, pagal kurią darbuotojui skaičiuojamuoju laikotarpiu nedirbus ir negavus įmonėje darbo užmokesčio, iš kurio pagal Aprašą turi būti apskaičiuojamas vidutinis dieninis darbo užmokestis ar vidutinis valandinis darbo užmokestis, jis nustatomas iš skaičiuojamuoju laikotarpiu darbuotojui darbo sutartyje arba darbo teisės normose

⁶⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimu Nr. 496 patvirtintas Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašas, 5.7 p.

⁶⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimu Nr. 496 patvirtintas Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašas, 5.2 p.

⁶⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimu Nr. 496 patvirtintas Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašas, 5.13 p., 7 p.

nustatytų darbo užmokesčio dydžių, juos dalijant iš darbo dienų (valandų) skaičiaus pagal darbuotojo darbo (pamainos) grafiką skaičiuojamuoju laikotarpiu.

Ligoninėje audituojamu laikotarpiu pagal suderintą darbo grafiką tikrinti du darbuotojai 2023 metais per pusmetį dirbo tik du mėnesius, kiekviename iš jų išdirbo po 31–39 val. Nutraukus darbo santykius, šiems darbuotojams skaičiuojant kompensacijas už nepanaudotas atostogas, nepanaudotų atostogų dienos buvo įvertintos ne pagal individualų darbo laiką (ar jo santykį su pilno etato darbo laiku). Todėl kompensacijos už nepanaudotas atostogas paskaičiuotos taip lyg darbuotojai būtų dirbę pilnu etatu.

Dėl šios klaidos pagal individualų suderintą darbo laiko grafiką dirbantiems darbuotojams 2023 metais nutraukus darbo santykius, priskaičiuotos per didelės kompensacijų už nepanaudotas atostogas sumos.

Pavyzdžiui:

- Vienam 2023 m. liepos mėn. darbo santykius nutraukusiam darbuotojui kompensacijos už nepanaudotas atostogas priskaičiuota per daug virš 4,5 tūkst. Eur.
 - Kitam 2023 m. liepos mėn. darbo santykius nutraukusiam darbuotojui kompensacijos už nepanaudotas atostogas priskaičiuota per daug virš 3,3 tūkst. Eur.
-

2.3.5. Ligoninėje ne visais atvejais laikomasi pasitvirtintos Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo⁶⁸ nuostatų.

Ligoninės Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo⁶⁹ 1 priede patvirtinti darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientų intervalai. Vadovaujantis šio tvarkos aprašo⁷⁰ nuostatomis, nustatant konkretaus darbuotojo pareiginės algos pastoviąją dalį, negali būti viršijamos konkrečiai pareigybei nustatytos maksimalios pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų ribos.

Ligoninėje direktoriaus įsakymu⁷¹ nuo 2023-03-01 buhalterio pareigose priimtam dirbti asmeniui nustatytas darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientas, kuris pagal savo dydį patenka į Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkoje⁷² II pareigybių kategorijos grupei priskirtų pareigybių maksimalių ir minimalių koeficientų ribas.

⁶⁸ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas.

⁶⁹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 1 priedas.

⁷⁰ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 45 p.

⁷¹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymas Nr. P-46(4.1 E) „Dėl I.B. priėmimo į darbą“.

⁷² VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 1 priedas.

Ligoninės Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo⁷³ 1 priede buhalterio pareigybė su jai priskirtinu pastoviosios dalies koeficiento intervalu neįrašyta nei prie II kategorijos pareigybių, nei prie kitų kategorijų pareigybių sąrašo. Audito metu buhalterė pateikė Apskaitos ir finansų skyriaus buhalterio pareigybės nuostatų aprašymą, tačiau jame nenurodyta nei direktoriaus įsakymo data, nei numeris, nei duomenys, kada šis aprašymas parengtas, nei kokioje įstaigoje jis parengtas (aprašymo 6.2 p. radome įstaigą trumpiniu įvardintą „Centru“). Pats direktoriaus įsakymas, kuriuo būtų patvirtinti buhalterio pareigybės nuostatai mums taip pat nepateiktas. Šiuo metu Ligoninėje dirbantys darbuotojai teigia, kad tokio įsakymo jiems nepavyko surasti.

Auditui pateiktuose Apskaitos ir finansų skyriaus buhalterio pareigybės nuostatuose nurodyta, kad pareigybė priklauso II pareigybės kategorijai. Tačiau specialiųjų reikalavimų dalyje nurodyta, kad buhalteris turi „turėti ne žemesnį kaip aukštasis universitetinis išsilavinimas su bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu arba aukštąjį koleginių išsilavinimą su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu“, kas pagal Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo⁷⁴ 7 punkte nurodytus parametrus priskiriama III kategorijos pareigybėms. Manytume, kad pagal pareigybėje nurodytas darbo funkcijas pareigybė tikrai neturėtų būti priskirta aukštesnei kaip III kategorijos pareigybių grupei.

Atsižvelgiant į tai manome, kad priimant į darbą asmenį dirbti buhalterio pareigose pastoviosios dalies koeficientas nustatytas pažeidžiant Darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo⁷⁵ nuostatas.

Buhalterio prašymu nuo 2023-04-03 direktoriaus įsakymu formaliai buhalterio pareigybėje dirbančiam asmeniui pastoviosios dalies koeficientas dar neteisėtai padidintas, prilyginant jį Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjo-vyr. buhalterio pareigybei nustatytam pastoviosios dalies koeficientui. Taip pat nuo 2023-04-03 buhalteriu leista „papildomai atlikti Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjos-vyriausiosios buhalterės funkcijas iki į šias pareigas teisės aktų nustatyta tvarka bus priimtas asmuo“ bei už šių funkcijų vykdymą papildomai skiriama 500 Eur priemoka.

Direktoriaus įsakymo preambulėje nurodoma, kad įsakymas leidžiamas vadovaujantis Darbo kodekso 140 straipsnio 2 dalimi, kurioje įtvirtinta nuostata, kad darbo užmokesčio dydis negali būti mažesnis, negu nustato darbo santykiams taikomi įstatymai, kolektyvinės sutartys, kitos darbo teisės normos ar darbovietėje patvirtinta darbo apmokėjimo sistema. Tačiau šiuo įsakymu

⁷³ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 1 priedas.

⁷⁴ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 7.3 p.

⁷⁵ Ten pat.

kaip tik viršijamos Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos apraše III kategorijai priskirtinų pareigybių nustatytos pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientų maksimalios ribos.

Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos apraše⁷⁶ apibrėžta išimtis, kai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas gali būti didinamas iki 100 procentų, t. y. toks didinimas viršijant maksimalias ribas leistinas kai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas⁷⁷ atskirų profesijų trūkumas Lietuvos Respublikos darbo rinkoje. Tačiau šiame sąraše buhalterio pareigybės nėra.

Audito metu nustatyta, kad buhalterio pareigybėje dirbantis asmuo faktiškai atlieka Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjo–vyriausiojo buhalterio funkcijas. Manytume, kad siekiant teisingai atlyginti už atliekamą darbą yra galimybė nepažeidžiant Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo nuostatų, t. y. neviršijant pareigybių grupei nustatytų maksimalių koeficientų ribų, už papildomą darbą ar papildomą darbo krūvį, vadovaujantis tuo pačiu Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašu mokėti atitinkamai priemokas ar priedus. Todėl manytume, kad nustatant darbo užmokestį buhalterio pareigose dirbančiam asmeniui, Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo nuostatos pažeistos dėl netinkamų įsakymų parengimo.

2.3.6. Skaičiuojant darbo užmokestį ne visada atidžiai buvo susipažįstama su rajono Savivaldybės mero potvarkiais bei Ligoninės direktoriaus įsakymais. Todėl darbo užmokestis įstaigos vadovui ir kitiems Ligoninės darbuotojams ne visada skaičiuotas tiksliai laikantis mero potvarkiuose bei direktoriaus įsakymuose suformuluotų nuostatų.

Pavyzdžiui:

- Meras 2023-04-05 potvarkiu Nr. PP(2.3 E)-30 skyrė 60 proc. priemoką už papildomą darbą nesant Ligoninės direktoriaus pavadootojo medicinai iki į šias pareigas bus priimtas asmuo. Potvarkyje nėra nurodyta data, nuo kada skiriama priemoka. Todėl priemoka turi būti skaičiuojama nuo potvarkio išleidimo dienos, tačiau Ligoninėje priemoka skaičiuota nuo 2023-04-01.
 - 2023-05-05 direktoriaus įsakymu Nr. P-106 (4.1 E) darbuotojui nuo 2023-05-04 leidžiama papildomai dirbti kitą darbą ir Apskaitos ir finansų skyriui pavedama už šį darbą nuo 2023-05-04 mokėti 460 Eur priemoką per mėnesį, tačiau apskaitoje priemoka pradėta skaičiuoti nuo 2023-05-03 dienos.
 - 2023-02-01 įsakymu Nr. P-18(4.1 E) nuo 2023-01-01 nustatant darbuotojų darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientus bei mėnesio darbo užmokestį, nurodytas pilno etato darbo užmokestis, suapvalinant jį iki sveiko skaičiaus. Darbuotojui dirbant ne pilnu etatu, darbo sutartyje įrašytas koeficientas bei konkreti darbo užmokesčio suma 461,75 Eur, tačiau apskaitoje skaičiuojant darbo užmokestį, kiekvieną mėnesį priskaičiuota skirtinga suma, t. y. sausio mėn. – 461,80 Eur, vasario mėn. – 459,45 Eur, kovo mėn. – 462,00 Eur.
-

⁷⁶ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2020-01-30 įsakymu Nr. V-7 patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, 46 p.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-11-28 nutarimu Nr. 1177 (2023-03-01 nutarimo Nr. 121 redakcija) patvirtintas Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašas.

2.3.7. Dėl nuo 2023 m. kovo mėn. Ligoninėje naujai diegiamos kompiuterinės darbo užmokesčio skaičiavimo programos ir duomenų į programą suvedimo klaidų, nustatytos įvairios skaičiavimo klaidos, susijusios su vidutiniu darbo užmokesčio, išaitinių išmokų ar kompensacijų už nepanaudotas atostogas skaičiavimu, naktinių ir šventinių darbo valandų apmokėjimu.

Pavyzdžiai:

- 2023 m. birželio mėn. darbo santykius nutraukusiam darbuotojui išaitinės išmokos turėjo būti paskaičiuota 7 398,38 Eur, faktiškai priskaičiuota 5 309,84 Eur, t. y. 2 088,54 Eur per mažai.
 - 2023 m. balandžio mėn. už suteiktas 5 dienas kasmetinių atostogų darbuotojui turėjo būti priskaičiuota 295,66 Eur, faktiškai priskaičiuota 421,10 Eur arba 124,44 Eur per daug.
 - 2023 m. birželio mėn. bendrosios praktikos slaugytojui už 32 val. darbą nakties metu priskaičiuota ir už 16 val. darbą šventinėmis dienomis priskaičiuota po 809,85 Eur, nors turėjo būti priskaičiuota po 105,55 Eur.
 - 2023 m. kovo mėn. darbo santykius nutraukusiam darbuotojui skaičiuojant kompensaciją už nepanaudotas atostogas taikytas 53,83 Eur vidutinis darbo užmokestis, o skaičiuojant išaitinę išmoką taikytas 51,49 Eur vidutinis darbo užmokestis.
-

2.4. Kiti su darbo santykiais susiję pastebėjimai

2.4.1. Audito metu radome personalo administratoriaus prašymą dėl nuotolinio darbo ir direktoriaus įsakymą⁷⁸, kuriuo leidžiama nuo 2023-02-01 iki 2023-12-31 nuotoliniu būdu atlikti visas personalo administratoriaus pareigybei priskiriamas darbo funkcijas dirbant nuo 6:30 val. iki 7:30 val. ir nuo 17:30 val. iki 20:30 val.

Analizuojant leidimą dirbti nuotoliniu būdu, atkreiptinas dėmesys, kad direktoriaus įsakymu⁷⁹ personalo administratorius nuo 2022-08-01 dirbo 0,5 etato darbo krūviu, t. y. 4 val. per dieną. Todėl kyla abejonių ar tikrai visiškai visas personalo administratoriaus darbo funkcijas galima atlikti ne Ligoninės pagrindinio darbo laiko metu, tiesiogiai nebendraudant su Ligoninės darbuotojais.

Be to, Ligoninės darbo tvarkos taisyklėse nurodyta, kad įmonės administracijos darbo laikas yra nuo 8:00 iki 17:00 val., todėl vėlgi svarstyтина, kuriuo laiku Ligoninės administracijoje dirbantys darbuotojai personalo tvarkymo klausimais galėjo ir turėjo kreiptis į nuotoliniu būdu visas personalo administratoriaus pareigybei priskiriamas darbo funkcijas atliekantį asmenį.

2.4.2. Ligoninės direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigybės nuostatuose⁸⁰ nurodyta, kad be kitų pareigybės aprašyme išvardintų reikalavimų pavaduotojas medicinai privalo žinoti: gydymo metodikas, aprašymus ir procedūras, žmogaus anatomiją, fiziologiją, patofiziologiją, ligų etiologiją, patogenezę, simptomatiką, simptomų ir sindromų diagnostiką, konservatyvųjų gydymą, intervencinio ir operacinio gydymo principus bei indikacijas, kontraindikacijas, ligų profilaktiką,

⁷⁸ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2023-02-01 įsakymas Nr. P-20(4.1 E) „Dėl leidimo dirbti nuotoliniu būdu A.B.“.

⁷⁹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2022-07-28 įsakymas Nr. P-82(4.1 E) „Dėl A. B. laikino darbo sutarties sąlygų pakeitimo“.

⁸⁰ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2011-07-11 įsakymas Nr. V-63 „Dėl direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigybės nuostatų patvirtinimo“.

infuzinės terapijos taikymo principus, fiziologijos, patologijos pagrindus, aseptikos, antiseptikos reikalavimus, mikrobiologijos pagrindus, dažniausiai pasitaikančių ligų simptomus, kilmę, jų plitimo būdus, galimas komplikacijas, pagrindinius vaistų veikimo principus, vaistų skirstymą pagal farmakologines grupe, vaistų laikymo sąlygas ir vartojimo būdus, galimą neigiamą poveikį žmogaus organizmui. Akivaizdu, kad visos šios išvardintos žinios yra įgyjamos medicinos studijų metu, todėl direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigose gali dirbti tik medicininį išsilavinimą turintis asmuo.

Ligoninėje šiose pareigose dirbantis asmuo direktoriaus įsakymu⁸¹ iš pareigų atleistas 2021-08-10. Nuo to laiko iki audituojamo laikotarpio pabaigos direktoriaus pavaduotojo medicinai Ligoninėje nebuvo.

Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės meras išleido potvarkį⁸², kuriuo Ligoninės direktoriui nuo 2021-09-01 paskyrė 60 proc. darbo užmokesčio dydžio priemoką už papildomą darbą nesant Ligoninės direktoriaus pavaduotojo medicinai iki teisės aktų nustatyta tvarka į šias pareigas bus priimtas asmuo. Kadangi direktoriaus pavaduotojas medicinai nuo 2021-08-10 iki šiol Ligoninėje nepriimtas, paskirta priemoka direktoriui buvo mokama nepertraukiamai iki pat darbo santykių nutraukimo šalių susitarimu⁸³, t. y. iki 2023-03-31. O nuo 2023-04-01 R. L. priėmus dirbti į Ligoninės direktoriaus pareigas pagal terminuotą darbo sutartį⁸⁴, už papildomą darbą nesant Ligoninės direktoriaus pavaduotojo medicinai nuo 2023-04-05 direktoriui vėl paskirta 60 proc. priemoka.

Nors mero potvarkiais direktoriui priemoka skirta už papildomą darbą, tačiau svarstytinas klausimas, ar medicininio išsilavinimo neturintis direktorius beveik du metus visais atvejais tinkamai galėjo atlikti direktoriaus pavaduotojui medicinai priskirtinas funkcijas taip, kaip jos apibrėžtos direktoriaus pavaduotojo medicinai pareigybės nuostatuose ir kodėl į pavaduotojo medicinai pareigas per visą tą laiką nebuvo priimtas tinkamą medicininį išsilavinimą turintis asmuo.

2.4.3. Ligoninėje pastebėta ydinga praktika, kai išleistuose direktoriaus įsakymuose jų įsigaliojimas nurodomas atgaline data.

Pavyzdžiui:

▪ Įsakymas Nr. P-39 (4.1 E), kuriuo Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio koeficientai nustatomi nuo 2022-04-01, išleistas 2022-04-29.

⁸¹ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2021-08-10 įsakymas Nr. P-103 „Dėl I. L. darbo sąlygų pakeitimo“.

⁸² Zarasų rajono savivaldybės 2021-09-17 mero potvarkis Nr. PP(2.3E)-42 „Dėl priemokos R. L., Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriui, skyrimo“.

⁸³ Zarasų rajono savivaldybės 2023-03-30 mero potvarkis Nr. PP(2.3E)-28 „Dėl R. L. atleidimo iš Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigų“.

⁸⁴ Zarasų rajono savivaldybės 2023-03-31 mero potvarkis Nr. PP(2.3E)-29 „Dėl R. L. priėmimo į Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės direktoriaus pareigas iki šias pareigas konkurso tvarka bus priimtas asmuo“.

- Įsakymas Nr. P-15 (4.1 E), kuriuo Ligoninės darbuotojų darbo užmokesčio koeficientai nustatomi nuo 2023-01-01, išleistas 2023-01-31.
- Įsakymas Nr. P-113 (4.1 E), kuriuo Ligoninės darbuotojui darbo užmokesčio pastoviosios dalies koeficientas nustatomas nuo 2023-05-01, išleistas 2023-05-11.

2.4.4. Asmeninės sąskaitos, t. y. dokumentas, kuriame surenkama visa informacija apie darbuotojui per metus priskaičiuotą darbo užmokestį, išskaitymus, mokėtinas sumas ir kurios pagal Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklę⁸⁵ turi būti saugomos 50 metų, Ligoninėje iki 2023 metų buvo pildomos rankiniu būdu kartoniniuose lapuose.

Taip pat audito metu pastebėjome, kad nors Asmeninės sąskaitos priskiriamos Ilgo saugojimo dokumentų grupei, tačiau jose radome įvairių taisyčių, koregavimų.

Pavyzdžiui:

- Įrašai, skaičiai taisyti užklijuojant popierinę juostelę ir ant jos surašant naujus skaičius;
- Taisyčiai atlikti markerio pagalba;
- Skaičiai taisyti tiesiog rašikliu rašant vieną skaičių ant kito ir pan.

3. VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PROCEDŪROS TURĖJO TRŪKUMŲ

Pagrindinis viešųjų pirkimų tikslas – vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo⁸⁶ reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas. Ligoninė yra perkančioji organizacija, todėl įsigydama prekes, paslaugas ar darbus turi tinkamai planuoti bei vykdyti viešuosius pirkimus vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu⁸⁷, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu⁸⁸, kitais susijusiais poįstatyminiais teisės aktais, o taip pat ir Ligoninės vadovo patvirtintu Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašu⁸⁹.

3.1. Viešųjų pirkimų planavimas turėjo trūkumų

Pirkimų plane numatomas ir patvirtinamas einamaisiais metais planuojamų vykdyti prekių, paslaugų ir darbų pirkimų sąrašas. Tai yra Ligoninės vidinis dokumentas, jo rengimo ir keitimo tvarkos Viešųjų pirkimų įstatymas ar susiję teisės aktai nereglamentuoja.

⁸⁵ Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-03-09 įsakymu Nr. V-100 patvirtinta Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklė, 10.20.1 p.

⁸⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2019-06-11 Nr. I-1491 redakcija (su vėlesniais pakeitimais).

⁸⁷ Ten pat.

⁸⁸ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-97 patvirtintas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (su vėlesniais pakeitimais).

⁸⁹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2017-09-21 įsakymas Nr. V-37 „Dėl viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“, VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2022-12-22 įsakymas Nr. V-69(1.4E) „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“, VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2023-05-16 įsakymas Nr. V-21 (1.4E) „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo pakeitimo“.

Audito metu nustatyta, kad kai kuriais atvejais Ligoninės atliktų viešųjų pirkimų bendrojo viešųjų pirkimų žodyno kodai neatitiko Ligoninės viešųjų pirkimų plane suplanuotų pirkimų BVPŽ kodų.

Nustatyti atvejai:

- 2022-04-29 viešųjų pirkimų registravimo žurnale registruotas mažos vertės neskelbiamos apklausos maitinimo renginio dalyviams pirkimas. Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 55520000-1. Pirkimo vertė – 800,00 Eur su PVM. Ligoninės pirkimų plane pirkimas kurio BVPŽ kodas 55520000-1, nenumatytas.
 - 2022-04-29 viešųjų pirkimų registravimo žurnale registruotas mažos vertės neskelbiamos apklausos renginio medikų darbuotojų dienos minėjimo proga, organizavimo paslaugos pirkimas. Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 79952100-3. Pirkimo vertė – 1028,00 Eur su PVM. Ligoninės pirkimų plane pirkimas kurio BVPŽ kodas 79952100-3, nenumatytas.
-

Audito metu nustatyta, kad Ligoninės darbuotojų kvalifikacijos kėlimui audituojamu laikotarpiu buvo panaudota 7 564,49 Eur suma. Išanalizavus Ligoninės darbuotojų kvalifikacijai panaudotų lėšų 2020–2023 metų laikotarpyje duomenis, nustatyta, kad 2022 metais kvalifikacijos kėlimui buvo panaudota daugiausiai lėšų. 2020 metais kvalifikacijos kėlimui panaudota 358,00 Eur suma, 2021 metais kvalifikacijos kėlimui panaudota 2 238,04 Eur suma, 2023 metais kvalifikacijos kėlimui panaudota 145,20 Eur suma, o 2022 metais kvalifikacijos kėlimui panaudota 4 823,25 Eur suma. Visi audito laikotarpiu vykdyti kvalifikacijos kėlimo pirkimai registruoti pirkimų žurnale, tačiau šie pirkimai nebuvo suplanuoti Ligoninės metiniame pirkimų plane.

Nustatyti atvejai:

- 2020-07-03 Ligoninės pirkimų žurnale registruotas Švietimo ir profesinio mokymo paslaugų, kursų „Masažo pagrindai“ pirkimas (nurodytas BVPŽ kodas: 80000000-4). Pirkimo vertė – 310,00 Eur su PVM. Ligoninės pirkimų plane tokio pirkimo suplanuota nėra.
 - 2021-04-09 Ligoninės pirkimų žurnale registruotas Švietimo ir profesinio mokymo paslaugų, periodinių radiacinės saugos mokymų pirkimas (nurodytas BVPŽ kodas: 80000000-4). Pirkimo vertė – 352,00 Eur su PVM. Ligoninės pirkimų plane tokio pirkimo suplanuota nėra.
 - 2022-06-30 Ligoninės pirkimų žurnale registruotas Švietimo ir profesinio mokymo paslaugų, darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto mokymų, įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovų priešgaisrinės saugos mokymų pirkimas (nurodytas BVPŽ kodas: 80000000-4). Pirkimo vertė – 355,00 Eur su PVM. Ligoninės pirkimų plane tokio pirkimo suplanuota nėra.
-

Kai kuriais atvejais Ligoninės viešieji pirkimai atlikti ne tik jų neįtraukus į viešųjų pirkimų planą, bet ir sutartį dėl įsigytų prekių ar paslaugų sudarant bei pirkimą įregistruojant pirkimų žurnale ankstesne data nei parengta vykdyto pirkimo paraiška.

Nustatyti atvejai:

- Pagal 2022-12-30 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/101(12.69) buvo vykdomas ryšio įrangos ir ryšio paslaugų bei elektroninio parašo paslaugų pirkimas (paraiškoje nurodyti BVPŽ kodai: 32550000-3, 064210000-1, 79132100-9). Pirkimo paraiškoje nurodyta planuojama pirkimo vertė – 1281,36 Eur. Ligoninės pirkimų plane pirkimų, kurių BVPŽ kodai 32550000-3, 064210000-1, 79132100-9 nėra. O judriojo ryšio paslaugų teikimo sutartis Nr. 1.14-206679870000845/F-5/93, kurios vertė 1 281,36 Eur, sudaryta 2022-12-22 t. y. ankstesne nei pirkimo paraiška data.
-

Pasitaikė atvejų, kad kai kurie Ligoninės vykdyti pirkimai atlikti ne tokiu pirkimo būdu kaip buvo suplanuota metiniame viešųjų pirkimų plane ar atlikti nesilaikant metiniame viešųjų pirkimų plane numatytų pirkimo vykdymo terminų.

Nustatyti atvejai:

- Ligoninės pirkimų plane nešiojamojo kompiuterio pirkimo, kurio BVPŽ kodas 30213100-6, numatytas pirkimo būdas – pirkimas per Centrinę perkančiąją organizaciją (CPO). Pagal 2020-11-19 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/80(12.26) buvo vykdomas nešiojamo kompiuterio (1 vnt.) ir spausdintuvo (1 vnt.) pirkimas (paraiškoje nurodytas BVPŽ kodai: 30213100-6, 30232100-5). Pirkimo vertė –1300,01 Eur su PVM. Pirkimo paraiškoje nurodytas pirkimo būdas – mažos vertės neskelbiama apklausa.
- Ligoninės pirkimų plane valymo ir dezinfekavimo priemonių pirkimo, kurio BVPŽ kodai 33631600-8, 24950000-8, numatytas pirkimo būdas – pirkimas per Centrinę perkančiąją organizaciją (CPO). Pagal 2022-11-03 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/83(12.38) buvo vykdomas valymo ir dezinfekavimo priemonių pirkimas (paraiškoje nurodyti BVPŽ kodai 33631600-8, 24950000-8). Pirkimo vertė –12000,00 Eur su PVM. Pirkimas įvykdytas mažos vertės skelbiamos apklausos per CVP IS būdu.
- Pagal 2020-11-19 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/80(12.26) buvo vykdomas nešiojamo kompiuterio (1 vnt.) ir spausdintuvo (1 vnt.) pirkimas (paraiškoje nurodytas BVPŽ kodai: 30213100-6, 30232100-5). Pirkimo paraiškoje nurodyta planuojama pirkimo vertė – 1300,01 Eur su PVM. Ligoninės pirkimų plane nešiojamojo kompiuterio pirkimo, kurio BVPŽ kodas 30213100-6, numatytas pirkimo vykdymo laikotarpis – III ketvirtis.

Audito metu taip pat pastebėta, kad kai kuriais atvejais inicijuojant pirkimus pirkimų paraiškose nurodytos pirkimų vertės viršijo Ligoninės metiniame pirkimų plane pirkimams suplanuotas vertes.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. pirkimų plane Asmens higienos gaminių pirkimui (BVPŽ kodas 33700000-7) buvo numatyta 9000,00 Eur suma be PVM, o 2021-07-19 pirkimo paraiškoje nurodyta suma 10660,00 Eur be PVM, kuri viršija pirkimui suplanuotą sumą.
- 2022 m. pirkimų plane transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo pirkimui (BVPŽ kodas 66514100-7) buvo numatyta 227,25 Eur suma su PVM, o 2022-10-07 pirkimo paraiškoje Nr. F-14/5(12.12) nurodyta suma 500,00 Eur su PVM, kuri viršija pirkimui suplanuotą sumą.
- 2022 m. pirkimų plane transporto priemonių savanoriškam (KASKO) draudimo pirkimui (BVPŽ kodas 66514100-7) buvo numatyta 1000,00 Eur suma su PVM, o 2022-06-30 pirkimo paraiškoje Nr. F-14/38(12.12) nurodyta suma 1300,00 Eur su PVM, kuri viršija pirkimui suplanuotą sumą.

Palyginus Ligoninės metiniame pirkimų plane ir jau sudarytų pirkimų sutarčių registravimo žurnale esančią informaciją, nustatyta, kad kai kuriais atvejais viešųjų pirkimų metiniame plane suplanuoti pirkimai buvo vykdomi už gerokai didesnę sumą, tačiau metinis planas nebuvo tikslinamas. Pažymėtina, jog nors nuo 2019 m. birželio 11 d. leidžiama sudaryti sutartį, viršijančią pirkimui skirtų lėšų sumą, tačiau Viešųjų pirkimų tarnybos nuomone⁹⁰ pirkimui skirtų lėšų didinimas turėtų būti suprantamas ir taikomas kaip išimtis, o jo pagrindimas turėtų būti rašytinis, patvirtintas Ligoninės vadovo ir buhalterio.

Nustatyti atvejai:

- Ligoninės pirkimų plane pirkimų, kurių BVPŽ kodai 50421200-4 ir 50421000-2, bendra suplanuota vertė – 3600,00 Eur su PVM, o 2022-11-17 viešųjų pirkimų registravimo žurnale registruotas mažos vertės neskelbiamos apklausos medicininės įrangos techninės priežiūros ir remonto bei techninės būklės tikrinimo paslaugų (sterilizacinei) pirkimas, kurio vertė – 4997,30 Eur su PVM. Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 50410000-2.
- Ligoninės pirkimų plane transporto priemonių savanoriško (KASKO) draudimo pirkimo, kurio BVPŽ kodas 66514100-7, suplanuota vertė – 1000,00 Eur su PVM, o 2022-07-28 viešųjų pirkimų registravimo žurnale registruotas

⁹⁰ Viešųjų pirkimų tarnybos 2020-10-06 konsultacija „Ar atliekant pirkimus pagal Viešųjų pirkimų įstatymą pasiūlymų vertinimo metu galima keisti pirkimui skirtą lėšų sumą?“ <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360006297559>.

mažos vertės neskelbiamos apklausos transporto priemonių savanoriško (KASKO) draudimo pirkimas, kurio pirkimo vertė – 1278,48 Eur su PVM. Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 66514100-7.

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kuriais atvejais Ligoninės viešųjų pirkimų paraiškose planuojamų pirkimų vertės buvo nurodomos centų tikslumu.

Nustatyti atvejai:

- Pagal 2020-11-30 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/78 (12.48) buvo vykdomas medicininės įrangos Covid-19 ekstremalios situacijos suvaldymui pirkimas (paraiškoje nurodytas BVPŽ kodas: 33100000-1). Pirkimo paraiškoje nurodyta planuojama pirkimo vertė – 9214,15 Eur su PVM.
- Pagal 2020-11-19 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/80(12.26) buvo vykdomas nešiojamo kompiuterio (1 vnt.) ir spausdintuvo (1 vnt.) pirkimas (paraiškoje nurodyti BVPŽ kodai: 30213100-6, 30232100-5). Pirkimo paraiškoje nurodyta planuojama pirkimo vertė – 1300,01 Eur su PVM.
- Pagal 2022-10-07 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/75(12.22) buvo vykdomas mažos vertės neskelbiamos apklausos baseino remonto darbų pirkimas. Pirkimų paraiškoje nurodytas BVPŽ kodas 45453100-8. Pirkimo vertė – 4580,90 Eur su PVM.
- Pagal 2022-10-19 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/81(12.93) buvo vykdomas mažos vertės neskelbiamos ligoninės pastato stogo remonto darbų pirkimas. Pirkimų paraiškoje nurodytas BVPŽ kodas 45215120-4. Pirkimo vertė – 3476,45 Eur su PVM.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašo⁹¹ viešųjų pirkimo organizavimo punktų eiliškumu, pirmiausiai inicijuojant pirkimą pildoma paraiška, kurioje be kitos svarbios informacijos yra nurodoma planuojama numatoma pirkimo vertė. Tai reiškia kad paraiškos formos laukelyje „planuojama pirkimo vertė“ yra nurodoma maksimali galima tam pirkimui vertė iki kurios tiekėjų pasiūlymai būtų laikomi tinkamais. Tuomet paraiška yra derinama su atsakingais asmenimis ir patvirtinama. Ir tik tuomet yra vykdomos atitinkamos pirkimo procedūros (apklausa žodžiu ar raštu ar skelbimas, priklausomai nuo pirkimo rūšies). Kyla klausimas, kaip gali cento tikslumu sutapti paraiškoje nurodyta planuojama pirkimo vertė ir pateikto konkretaus pasiūlymo, gautos sąskaitos faktūros ar sudarytos sutarties vertė, ypač tais atvejais kai pirkimų pažymoje nurodoma kad buvo apklaustas daugiau nei vienas tiekėjas?

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad tokiais atvejais kai paraiškos vertė vieno cento tikslumu sutampa su gauto tiekėjo pasiūlymu ar sąskaita faktūra, pirkimų paraiškos buvo pildomos jau po faktiškai įvykusio pirkimo ir pirkimui iniciatoriui jau žinant tikslią tiekėjo pasiūlytą kainą už prekes, paslaugas ar darbus.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašo nuostatomis, pirkimo paraišką pasirašo pirkimų iniciatorius ir pirkimų organizatorius. Paraiška derinama su už Ligoninės finansų apskaitą atsakingu asmeniu. Jo viza reiškia, kad pirkimas vykdomas pagal pirkimų planą ir pirkimui yra lėšų.

Pažymėtina, kad pirkimo paraiškos, kuriose numatomo pirkimo vertės viršijo suplanuotas pirkimų plane ar kurių iš viso nebuvo suplanuota viešųjų pirkimų plane buvo derintos su už

⁹¹ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2017-09-21 įsakymas Nr. V-37 „Dėl viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Ligoninės finansų apskaitą atsakingu asmeniu, tačiau pastabų dėl neatitikimo pirkimo planui nebuvo.

3.2. Viešųjų pirkimų vykdymas turėjo trūkumų

Vadovaujantis Ligoninės vadovo įsakymu patvirtinto Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašo nuostatomis⁹², paraiškas ir tiekėjų apklausos pažymas tvirtina Ligoninės direktorius ir vyriausiasis buhalteris. Patikrinus Ligoninės viešųjų pirkimų dokumentus, nustatyta, kad audituojamu laikotarpiu Ligoninės vadovas iki 2023-01-01 tvirtino tik vykdytų pirkimų tiekėjų apklausos pažymas. Pasak Ligoninės darbuotojų pirkimų paraiškos nebuvo tvirtinamos vadovo, nes tiekėjų apklausos pažymose, kurias tvirtino įstaigos vadovas buvo nurodomas pirkimų paraiškos numeris. Tačiau taip, kaip buvo numatyta minėto Ligoninės Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos apraše, Ligoninės vadovas pirkimo paraiškų audituojamu laikotarpiu iki 2023-01-01 nepasirašinėjo ir netvirtino, o minėto Ligoninės Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašo nuostatai pagal įstaigoje galiojusią praktiką nebuvo patikslinti.

Audito metu pastebėta, kad kai kuriais atvejais nesutapo pasirinkto pirkimo būdo informacija pirkimo paraiškoje ir tiekėjų apklausos pažymoje, o kai kuriais atvejais sudarytų pirkimo sutarčių turinys neatitiko pirkimo dokumentų reikalavimų.

Nustatyti atvejai:

- 2021-11-09 vykdyto rinolaringoskopo ir instrumentų pirkimo paraiškoje Nr. F-14/50(12.48) buvo nurodytas mažos vertės skelbiamos apklausos pirkimo būdas. Planuojama pirkimo vertė – 7110,00 Eur su PVM, o 2021-11-10 tiekėjų pažymoje nurodyta, kad buvo vykdytas neskelbiamas pirkimas.
 - 2021 m. transporto priemonės VW PASSAT Valstybinis Nr. LRI050 Kasko draudimo sutartyje nurodyta suma 494,00 Eur, o draudimo polise Nr. LT21-TPD-00046141-3 yra nurodyta draudimo įmokos suma 501,50 Eur.
-

Buvo atvejų, kai pirkimų dokumentuose buvo nurodomas netikslus pirkimo BVPŽ kodas, o kai kurių įvykdytų pirkimų atveju pagal sudarytą pirkimų sutartį įsigytų paslaugų kiekis kėlė abejonių dėl jo įvykdymo.

Nustatyti atvejai:

- 2023-04-28 viešųjų pirkimų registravimo žurnale registruotas mažos vertės neskelbiamos apklausos ūkinių prekių (prekių reprezentacinėms reikmėms) pirkimas. Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 44423000-1. Pirkimo vertė – 107,32 Eur su PVM. Pagal 2023-04-28 sąskaitą faktūrą Nr. MAX Nr. 992230000570 buvo įsigyti maisto produktai. Pagal BVPŽ kodų klasifikatorių įvairių maisto produktų kodas yra 15800000-6.
 - Pagal 2021-01-12 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/3(12.86) buvo vykdomas mažos vertės neskelbiamos apklausos automobilių plovimo paslaugų pirkimas. Pirkimo paraiškoje nurodytas BVPŽ kodas 50112300-6. Pirkimo vertė – 2783,00 Eur su PVM. Pirkimo paraiškoje numatyta sudaryti sutartį 36 mėn. laikotarpiui. Pagal 2021-01-20 sudarytą pirkimo sutartį Nr. F-5/2 iš viso buvo įsigyta 270 kartų automobilių plovimas: automobilių plovimas (80 kartų) ir automobilių plovimas su sausu salono valymu (190 kartų). Patikrinus visus pagal sudarytą sutartį už automobilių plovimą išrašytus atsiskaitymo dokumentus nustatyta, kad per 30 sutarties vykdymo mėnesių iš 36-ių mėnesių automobilių plovimo ir valymo paslaugų buvo suteikta 70 kartų, t. y. pagal sudarytą paslaugų sutartį faktiškai suteiktų paslaugų kiekis siekė tik 25,92 proc. sutartyje numatyto kiekio.
-

⁹² VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2017-09-21 įsakymu Nr. V-37 „Dėl viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Tvarkos aprašo 12 p. ir 36.1 p.

Pagal auditui pateiktų dalies dokumentų duomenis, automobilių plovimo paslaugos buvo teikiamos iš viso per visą laikotarpį penkiems Ligoninės automobiliams: VW Passat LRI050, VW Transporter EDC704, Renault Trafic CGJ495, Fiat Ducato Altas JNS154, Mercedes Benz HEZ019. Tačiau daugumoje atsiskaitymo už paslaugas dokumentų buvo nurodyti tik automobilių plovimo kiekiai, nenurodant konkrečių automobilių kuriems buvo suteiktos paslaugos.

Taip pat pasitaikė atvejų, kai pirkimas buvo įvykdytas ankščiau nei buvo užregistruotas pirkimų registravimo žurnale.

Nustatyti atvejai:

- Gydyto paskirties pastato stogo konstrukcijų ekspertizės paslaugų pirkimas buvo inicijuotas ir įvykdytas 2022 metais. Gydyto paskirties pastato stogo konstrukcijų tyrimo ataskaita Nr. 22-40-T buvo parengta taip pat 2022 metais. Ataskaitos data – 2022-12-12. Tačiau mažos vertės neskelbiamos apklausos gydyto paskirties pastato stogo konstrukcijų ekspertizės paslaugų pirkimas viešųjų pirkimų registravimo žurnale buvo registruotas 2023-01-03 Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 71319000-7. Pirkimo vertė – 484,00 Eur su PVM. Šių paslaugų pirkimas taip pat buvo numatytas ne 2022 metų, o 2023 metų viešųjų pirkimų plane.

Ligoninė vykdydama viešuosius pirkimus vadovavosi Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis⁹³, tačiau kai kuriais atvejais nesivadovavo įstaigos vadovo patvirtinto Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašo⁹⁴ reikalavimais. Pagal 2022 metais galiojusios Viešųjų pirkimų įstatymo redakcijos nuostatas pirkimo sutartis žodžiu gali būti sudaroma kai supaprastinto pirkimo sutarties vertė neviršija 5 000 Eur (penkių tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio). Tačiau vadovaujantis pirkimo vykdymo metu galiojančiu Ligoninės vadovo patvirtinto Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašo⁹⁵ nuostatomis, vykdant mažos vertės neskelbiamas apklausas nuo 3 000 Eur be PVM iki 10 000 Eur be PVM su apklausa kreipiamasi į tris tiekėjus, pildoma apklausos pažyma, pirkimas įforminamas pirkimų žurnale o sutartis sudaroma raštu.

Nustatyti atvejai:

- Pagal 2022-10-07 parengtą pirkimo paraišką Nr. F-14/75(12.22) buvo vykdomas mažos vertės neskelbiamos apklausos baseino remonto darbų pirkimas. Pirkimų paraiškoje nurodytas BVPŽ kodas 45453100-8. Pirkimo vertė – 4580,90 Eur su PVM. 2022-10-10 viešųjų pirkimų registravimo žurnale registruotas mažos vertės neskelbiamos apklausos baseino remonto darbų pirkimas. Pirkimų registravimo žurnale nurodytas BVPŽ kodas 45453100-8. Pirkimo vertė – 4580,90 Eur su PVM. Pirkimų registravimo žurnale nurodyta, kad šio pirkimo sutartis žodinė, prie pirkimo dokumentų raštinės sutarties nebuvo ir Ligoninės sutarčių registre tokios sutarties registruota nebuvo. O pagal parengtą tiekėjų apklausos pažymą yra matyti, kad buvo kreiptasi tik į vieną tiekėją.

Ligoninės direktorius 2022-12-22 įsakymu⁹⁶ nauja redakcija patvirtino Viešųjų pirkimų procedūrų tvarkos aprašą, kuriame jau buvo pakeista nuostata, kad pirkimo sutartis raštu sudaroma kai jos vertė viršija 5 000 Eur be PVM.

⁹³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2019-06-11 Nr. I-1491 redakcija su vėlesniais pakeitimais.

⁹⁴ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2017-09-21 įsakymas Nr. V-37 „Dėl viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁹⁵ Ten pat.

⁹⁶ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2022-12-22 įsakymas Nr. V-69(1.4E) „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Primename, kad už Ligoninės atliekamus viešuosius pirkimus atsako Ligoninės vadovas⁹⁷.

4. TVARKANT APSKAITĄ NE VISADA LAIKOMASI APSKAITĄ REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ

4.1. Keičiantis VSAFAS nuostatoms Apskaitos politika Ligoninėje nekeičiama

Finansinės apskaitos įstatyme⁹⁸ nurodyta, kad subjekto vadovas turi nustatyti subjekto ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarką. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo⁹⁹ nuostatomis, pasikeitus vienam ar keliems apskaitos politikoje privalomiems nurodyti veiksniams, subjektas turi inicijuoti apskaitos politikos keitimą. Ligoninėje nebuvo laikomasi šios nuostatos.

Apskaitos politika Ligoninėje patvirtinta¹⁰⁰ 2009 metais ir iki audito ataskaitos parengimo dienos nekeista, nors nuo 2009 metų Finansų ministro įsakymais VSAFAS buvo keisti ne vieną kartą. O kai kurie VSAFAS išdėstyti nauja redakcija, keičiant ir Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo¹⁰¹ 5 punkte nurodytus apskaitos politikoje privalomus nurodyti veiksnus.

Pavyzdžiui:

- 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nauja redakcija patvirtintas 2022-06-14 Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-217. VSAFAS-e pakeistos turto vertės nustatymo nuostatos, įtvirtinta nauja nuostata, kad naudingo tarnavimo laikas turi būti nustatomas kiekvienam ilgalaikio materialiojo turto vienetui (pagal anksčiau galiojusias nuostatas, naudingo tarnavimo laikas buvo nustatomas turto grupei), keitėsi ilgalaikio materialiojo turto grupavimas arba sąskaitų numeravimas ir t.t. Tačiau Ligoninėje dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitos iki audito ataskaitos parengimo dienos apskaitos politika nekeista. Ligoninėje tik 2023-02-01 išleistas įsakymas Nr. TV-4(1.22E), kuriuo nustatyti ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvai. Tačiau, nesilaikant VSAFAS nuostatos, normatyvai nustatyti ne kiekvienam ilgalaikio materialiojo turto vienetui, bet turto grupėms. Be to, naujos redakcijos VSAFAS nuostatos turėjo būti taikomos 2022 metų finansinių ataskaitų rinkiniams, o 2023-02-01 išleistame direktoriaus įsakyme nurodyta – „Nustatytus normatyvus taikyti nuo 2023 m. sausio 1 d.“.
- Taip pat naujomis redakcijomis patvirtinti VSAFAS: 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-218 patvirtintas 13-asis VSAFAS „Nematerialusis turtas“, 2019-08-06 įsakymu Nr. 1K-243 patvirtintas 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“, 2019-08-06 įsakymu Nr. 1K-244 patvirtintas 24-asis VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“, tačiau apskaitos politika dėl šių VSAFAS keitimų Ligoninėje vėlgi nebuvo keičiama.
- Finansų ministro 2022-06-13 įsakymu Nr. 1K-211 pakeistas Viešojo sektoriaus subjektų privalomasis bendrasis sąskaitų planas, kuriame šalia kitų pakeitimų tikslinamos ilgalaikio materialiojo turto sąskaitos statiniams apskaityti, išskiriant atskiras sąskaitas infrastruktūros statiniams ir kitiems statiniams. Dėl šių pakeitimų sąskaitų planas Ligoninėje vėlgi nebuvo tikslintas.

⁹⁷ Viešųjų pirkimų įstatymo 97 str. 1 d., Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2017-09-21 įsakymu Nr. V-37 „Dėl viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Tvarkos aprašo 18 p., Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2022-12-22 įsakymu Nr. V-69(1.4E) „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Tvarkos aprašo 33 p., Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2023-05-16 įsakymu Nr. V-21 (1.4E) „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo pakeitimo“ patvirtinto Tvarkos aprašo 36 p.

⁹⁸ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2021-11-23 Nr. XIV-680, 13 str. 1 d. 3 p.

⁹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-08-28 įsakymu Nr. 1K-298 nauja redakcija patvirtintas Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašas, 5 p. 7 p.

¹⁰⁰ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 „Dėl apskaitos politikos tvirtinimo“ patvirtinta Apskaitos politika ir sąskaitų planas.

¹⁰¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-08-28 įsakymu Nr. 1K-298 nauja redakcija patvirtintas Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašas, 5 p.

▪ Ligoninės apskaitos politikoje nurodyta, kad ilgalaikio materialiojo turto tarnavimo laikas nustatomas remiantis Vyriausybės nustatytais nusidėvėjimo minimaliais ir maksimaliais ekonominiais normatyvais, o nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal normatyvus, vadovaujantis LR Sveikatos apsaugos ministro 2009-10-01 įsakymu Nr. V-831. Tačiau LRV nutarimas Nr. 564 su pakeitimais negalioja nuo 2022-05-01, minėtas Sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-831 negalioja nuo 2015-01-01, jį keitę įsakymai taip pat negalioja nuo 2023-01-01.

4.2. Skaičiuojant ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas ne visada laikomasi patvirtintų normatyvų ir VSAFAS reikalavimų

4.2.1. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė turi būti nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Nustatant ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, pagal 2020–2021 metais galiojusio 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“¹⁰² nuostatas, šalia 55 punkte nurodytų kriterijų turėjo būti atsižvelgiama ir į Vyriausybės nustatytus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus¹⁰³.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo¹⁰⁴ „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams patvirtinimo“ nuostatomis, Ligoninėje kiekvienai turto grupei buvo nustatyti konkretūs ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikai ir nusidėvėjimo ekonominiai normatyvai¹⁰⁵. Tačiau 2020–2021 metais Ligoninėje įsigijus naują ilgalaikio turto vienetą ar įgijus teisę turtą valdyti patikėjimo pagrindais, ne visais atvejais naudingo tarnavimo laikas buvo nustatomas pagal patvirtintus naudingo tarnavimo laiko ir nusidėvėjimo ekonominius normatyvus.

Pavyzdžiai:

▪ Medicininės įrangos grupei priskirtinam ilgalaikiam turtui 2020–2022 metais Ligoninės direktorius buvo nustatęs 5 metų naudingo tarnavimo laiką su 20 proc. metiniu nusidėvėjimo normatyvu. LRV nutarimu medicininei įrangai nustatytas nuo 5 iki 10 metų normatyvas. Ligoninėje 2020-12-22 įsigytam laringoskopo rinkiniui nustatytas 20 metų naudingo tarnavimo laikas su 5 proc. metiniu nusidėvėjimo normatyvu.

▪ Ligoninė 2021-02-23 iš Savivaldybės administracijos valdyti, naudoti ir disponuoti juo pagal patikėjimo sutartį perėmė kilnojamąjį ir nekilnojamąjį ilgalaikį turtą. Pradėjus turtą valdyti patikėjimo teise nuo 2021 m. kovo mėn. Ligoninei perėjo ir prievolė skaičiuoti perimto turto nusidėvėjimo sąnaudas. Tačiau Ligoninės direktoriaus 2015-01-21 įsakymu Nr. V-4 tvirtinant Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko (metais) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus, nebuvo patvirtinti nekilnojamojo turto naudingo tarnavimo laiko ir nusidėvėjimo normatyvai. Įgijus teisę nekilnojamąjį turtą valdyti pagal patikėjimo sutartį ir atsiradus prievolei skaičiuoti perimto nekilnojamojo turto nusidėvėjimo sąnaudas, Ligoninėje nebuvo peržiūrėti ir nepapildyti patvirtinti nusidėvėjimo normatyvai. Ligoninės apskaitą tvarkantys darbuotojai teigė, kad perimto nenudėvėto nekilnojamojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tuos pačius normatyvus, kurie buvo taikomi Savivaldybės administracijoje. Tačiau, patikrinus perimto nekilnojamojo turto nusidėvėjimo skaičiavimą, nustatyta, kad šiam turtui pritaikytas naudingo tarnavimo laikas neatitinka Savivaldybės administracijoje nustatyto naudingo tarnavimo laiko:

¹⁰² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 2020-2021 metais galiojusia redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 55 p.

¹⁰³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-12-04 nutarimu Nr. 1158 nauja redakcija patvirtintas Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašas.

¹⁰⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-06-10 nutarimas Nr. 564 su vėlesniais pakeitimais, 3 p.

¹⁰⁵ 2020–2022 metais galiojo Zarasų rajono savivaldybės VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2015-01-21 įsakymu Nr. V-4 nustatyti Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko (metais) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvai.

- pagal Savivaldybės administracijos pateiktą ilgalaikio turto apskaitos kortelę Zarasų raj. centrinio ligininės pastato (inv. Nr. 01222024), metinė nusidėvėjimo norma 90 m., galutinio nusidėvėjimo data 2096-10-31, pagal Ligininės apskaitos darbuotojų pritaikytą mėnesinę nusidėvėjimo normą pastatas galutinai bus nudėvėtas 2094 m. vasario mėn., t. y. 2,5 metų anksčiau;

- pagal Savivaldybės administracijos pateiktą ilgalaikio turto apskaitos kortelę Patologoanatominio pastato (inv. Nr. 01222092) metinė nusidėvėjimo norma 70 m., galutinio nusidėvėjimo data 2047-12-31, pagal Ligininės apskaitos darbuotojų pritaikytą mėnesinę nusidėvėjimo normą pastatas galutinai bus nudėvėtas 2040 m. rugpjūčio mėn., t. y. daugiau nei 7 metais anksčiau;

- pagal Savivaldybės administracijos pateiktą ilgalaikio turto apskaitos kortelę Inžinierinių tinklų – Nuotekų tinklų (inv. Nr. 01222024/5) metinė nusidėvėjimo norma 15 m., galutinio nusidėvėjimo data 2021-11-30, pagal Ligininės apskaitos darbuotojų pritaikytą mėnesinę nusidėvėjimo normą pastatas galutinai nudėvėtas 2022 m. kovo mėn., t. y. 4 mėn. vėliau;

- pagal Savivaldybės administracijos pateiktas ilgalaikio turto apskaitos korteles inžinierinių tinklų (vandentiekio ir deguonies) ir kiemo statinių galutinės nusidėvėjimo datos 2021-10-31 ir 2021-11-30. Tačiau Ligininėje apskaitoje šie turto vienetai įregistruoti kaip visiškai nudėvėti, nors pagal rajono Savivaldybės administracijos pateiktas ilgalaikio turto apskaitos korteles 2021-01-31 šių turto vienetų likutinės vertės buvo: 191,08 Eur, 28,81 Eur ir 161,52 Eur.

Audituojamu laikotarpiu kelis kartus pasikeitus Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjui, audito metu mums niekas negalėjo paaiškinti kodėl, neturint Ligininėje patvirtintų nekilnojamojo turto naudingo tarnavimo laiko ir nusidėvėjimo normatyvų, perimamo nekilnojamojo turto nustatytos ir įregistruotos nusidėvėjimo sumos neatitinka Savivaldybės administracijos nustatyto naudingo tarnavimo laiko. Taip pat, audito metu nedirbant audituojamu laikotarpiu buvusiam vadovui, mums vėlgi niekas negalėjo paaiškinti, kodėl pagal patikėjimo sutartį perėmus valdyti nekilnojamąjį turtą, vadovas nevykdė Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos apraše¹⁰⁶ vadovams priskirtos funkcijos tvirtinti ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiką ir nepapildė tuo metu Ligininėje galiojusių Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko (metais) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų¹⁰⁷, t. y. į sąrašą neįtraukė nekilnojamojo turto grupių.

4.2.2. Vadovaujantis 2022 metų finansinių ataskaitų rinkiniams taikomo nauja redakcija patvirtinto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“¹⁰⁸ nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas kiekvienam riboto naudojimo laiko ilgalaikio materialiojo turto vienetai turi nustatyti naudingo tarnavimo laiką, kuris turi būti peržiūrimas ir, jei reikia, patikslinamas kiekvienu finansinių metų pabaigoje, atsižvelgiant į pasikeitusias vidaus ir išorės aplinkybes.

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuomone¹⁰⁹, įgyvendinant šią nuostatą, viešojo sektoriaus subjekto vadovas turėtų paskirti atsakingą asmenį (asmenis) už ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiko, o kartu ir likvidacinės vertės, nustatymą ir peržiūrėjimą. Vadovo

¹⁰⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-08-28 įsakymu Nr. 1K-298 nauja redakcija patvirtintas Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašas, 17.3.2 p.

¹⁰⁷ VšĮ Zarasų ligininės direktoriaus 2015-01-21 įsakymu Nr. V-4 nustatyti Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko (metais) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvai.

¹⁰⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 55 p., 61 p.

¹⁰⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento 2022-07-29 išaiškinimas „Dėl teisės aktų pokyčių ir naujų teisės aktų“.

paskirtas atsakingas asmuo (asmenys) (jais turėtų būti ne finansinę apskaitą tvarkantys asmenys, o apie konkretaus turto techninius parametrus išmanantys asmenys) turi įvertinti, ar įstaiga ilgalaikiam materialiajam turtui taiko tinkamą naudingo tarnavimo laiką (nenudėvi jo per greitai ar per lėtai) ir laikosi 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“¹¹⁰ nustatyto atsargumo principo, nurodančio pasirinkti tokius apskaitos metodus, kuriuos taikant turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto, pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba nepagrįstai sumažinta.

Audito metu mums nebuvo pateikti duomenys, kad Ligoninėje vadovas būtų paskyręs atsakingą asmenį (asmenis) už ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiko ir likvidacinės vertės nustatymą ir peržiūrėjimą. Taip pat audito metu neradome duomenų, kad 2022 metų pabaigoje būtų buvę peržiūrėti Ligoninėje eksploatuojamo ilgalaikio materialinio turto naudingo tarnavimo laikai ir likvidacinės vertės.

4.2.3. Ligoninėje iki 2022 metų įsigytam ilgalaikiam materialiajam turtui buvo taikomi 2015 metais direktoriaus įsakymu patvirtinti¹¹¹ Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko (metais) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvai. Tačiau pagal auditui pateiktus dokumentus pastebėjome, kad 2022 metais įsigytam ilgalaikiam materialiajam turtui pritaikyti ne šiuo įsakymu patvirtinti normatyvai.

Nustatyta:

▪ Vėl Zarasų ligoninės direktoriaus 2015-01-21 įsakymu Nr. V-4 medicininei įrangai nustatytas 5 metų naudingo tarnavimo laikas su 20 proc. metiniu nusidėvėjimo normatyvu, tačiau 2022 metais įsigytai medicininei įrangai (ginekologinė kėdė ir gydytojo radiologo diagnostikos darbo vietos įranga) pritaikytas 10 metų naudingo tarnavimo laikas.

Audito metu mums pateiktas Ligoninės direktoriaus 2023 m. vasario mėn. išleistas įsakymas¹¹², kuriuo nauja redakcija patvirtinti Ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo ekonominiai normatyvai (metais). Pagal šiuos normatyvus medicininei įrangai patvirtintas 10 metų nusidėvėjimo normatyvas, kuris pritaikytas ir 2022 metais įsigytam ilgalaikiam materialiajam turtui. Tačiau įsakyme nurodyta, kad „nustatytus normatyvus taikyti nuo 2023 m. sausio 1 d.“. Kitas Ligoninės direktoriaus įsakymas ar koks nors kitoks dokumentas, kuriuo nuo 2022 metų būtų nustatyti nauji ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvai

¹¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-215 nauja redakcija patvirtintas 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 23 p.

¹¹¹ Vėl Zarasų ligoninės direktoriaus 2015-01-21 įsakymu Nr. V-4 nustatyti Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko (metais) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiai normatyvai.

¹¹² Vėl Zarasų ligoninės direktoriaus 2023-02-01 įsakymu Nr. TV-4(1.22 E) nustatyti Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo ekonominiai normatyvai ir nematerialiojo turto amortizacijos ekonominiai normatyvai.

ar būtų aiškiai nurodytas sprendimas 2022 metais įsigytam turtui taikyti individualius naudingo tarnavimo laiko ar ekonominius nusidėvėjimo normatyvus, audito metu mums nebuvo pateiktas.

Atsižvelgiant į tai negalime patvirtinti, kad 2022 metais Ligoninėje įsigytam ilgalaikiam materialiajam turtui nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuotos teisingai, laikantis tuo metu galiojančių Ligoninės pasitvirtintų nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvų.

4.2.4. Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“¹¹³ nuostatomis, konkretaus ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas turi būti pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio pirmos dienos, kai ilgalaikis materialusis turtas pradedamas naudoti viešojo sektoriaus subjekto numatomu būdu. Ligoninės apskaitos politikoje¹¹⁴ taip pat nurodyta, kad „nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos po ilgalaikio materialiojo turto perdavimo naudoti“.

Ligoninės apskaitos politikos¹¹⁵ Ilgalaikio materialiojo turto apskaitai skirtoje dalyje nurodyta, kad kiekvieno ilgalaikio materialiojo turto vieneto naudojimo pradžia įforminama VŠĮ Zarasų ligoninės vadovo patvirtintu ilgalaikio materialiojo turto perdavimo naudoti aktu. Apskaitos politikoje taip pat nurodyta, kad kiekvieno įgyto ilgalaikio materialiojo turto objekto nudėvimoji vertė apskaičiuojama iš jo įsigijimo savikainos atėmus numatytą likvidacinę vertę, kurią nustato komisija ir įrašo ilgalaikio materialiojo turto priėmimo-perdavimo akte arba perdavimo naudoti akte.

Audito metu mums nebuvo pateikti jokie ilgalaikio materialiojo turto perdavimo naudoti aktai, kuriuose būtų įrašytos likvidacinės vertės, ar kitokie dokumentai, kurie aiškiai nurodytų, kad ilgalaikis materialusis turtas pradedamas naudoti ir kurio pagrindu apskaitoje nuo sekančio mėnesio pirmos dienos turi būti pradedamos skaičiuoti nusidėvėjimo sąnaudos.

Ilgalaikio turto apskaitą tvarkančio asmens teigimu nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti pagal Ligoninės direktoriaus patvirtintus važtaraščius, kuriais ilgalaikio materialiojo turto vienetai iš sandėlio perduodami atsakingiems asmenims. Tačiau šie važtaraščiai nenumeruoti ir juose nėra nuorodos, kad ilgalaikis materialusis turtas pradedamas naudoti, nėra ir kitų duomenų, kurie reikalingi nusidėvėjimo skaičiavimui pradėti. Patikrinus važtaraščių išrašymo datas ir nusidėvėjimo skaičiavimo pradžias, negalėjome patvirtinti, kad visais atvejais važtaraščiai patvirtintų ilgalaikio materialiojo turto pradėjimo naudoti pradžia, kuri reikštų, kad nuo sekančio mėnesio pirmos dienos turi būti pradedamos skaičiuoti nusidėvėjimo sąnaudos.

¹¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-12-22 įsakymu Nr. 1K-466 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 2020-2021 m. ataskaitoms galiojusiyoje redakcijoje – 45 p., 2022-2023 m. ataskaitoms galiojusiyoje redakcijoje – 48 p.

¹¹⁴ VŠĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 patvirtinta Apskaitos politika, Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos dalis.

¹¹⁵ Ten pat.

Pavyzdžiui:

- Kompiuteriai Optiplex 3000 SFF su priedais (inv. Nr. 01380527–01380534) pirkti 2023 m. gegužės mėn. (pardavėjo PVM sąskaita faktūra išrašyta 2023-05-22, apskaitoje įregistruota 2023-05-24), pagal įrašus važtaraščiuose iš sandėlio atsakingiems darbuotojams perduoti: inv. Nr. 01380527 – 2023-06-15, inv. Nr. 01380528 – birželio mėn. (diena važtaraštyje nenurodyta), inv. Nr. 01380529 – 2023-06-20, inv. Nr. 01380530 – 2023-06-26, inv. Nr. 01380531 – 2023-07-10, inv. Nr. 01380532 – direktoriui pastatytas rugpjūčio mėn., inv. Nr. 01380533 – 2023-10-01, o inv. Nr. 01380534 - lapkričio mėn. pradžioje dar buvo sandėlyje, t. y. dar nebuvo niekam perduotas naudojimui, tačiau nusidėvėjimo sąnaudos visiems 8 kompiuteriams, nepriklausomai nuo naudojimo pradžios, pradėtos skaičiuoti nuo 2023 m. birželio mėn. t. y. ne nuo sekančio mėnesio pirmos dienos kai pradedamas naudoti, kaip tai nurodoma 12-ajame VSAFAS ir Ligoninės pasitvirtintoje apskaitos politikoje.
- Nešiojami kompiuteriai ASUS (inv. Nr. 01380535 ir 01380536) pirkti 2023-06-12, pagal įrašus važtaraščiuose iš sandėlio atsakingiems asmenims perduoti 2023-07-05, tačiau pagal įrašus apskaitos registruose atsakingiems asmenims kompiuteriai perrašyti 2023 m. birželio mėn. Tarp auditui pateiktų dokumentų neradome jokio dokumento, kuris patvirtintų kompiuterių perdavimą atsakingiems asmenims naudojimui birželio mėn. Nusidėvėjimo sąnaudos pradėtos skaičiuoti nuo 2023 m. liepos mėn.
- Kompiuteriai Optiplex 3000 SFF su priedais (inv. Nr. 01380537 ir 01380538) pirkti 2023-06-28, vienu kompiuteriu naudojami pats sandėlininkas, o kompiuteris su inv. Nr. 01380538 lapkričio mėn. pradžioje dar buvo sandėlyje, t. y. dar nebuvo niekam perduotas naudojimui, tačiau nusidėvėjimo sąnaudos šiam kompiuteriui irgi pradėtos skaičiuoti nuo 2023 m. liepos mėn.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus pavyzdžius, mes negalime patvirtinti, kad Ligoninėje ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos laikantis patvirtintų nusidėvėjimo normatyvų ir VSAFAS reikalavimų dėl naudingo tarnavimo laiko nustatymo bei nusidėvėjimo skaičiavimo pradžios.

4.3. Apskaitoje registruojant ūkines operacijas ne visada laikomasi pastovumo principo

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo¹¹⁶ ir 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“¹¹⁷ nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektai, tvarkydami buhalterinę apskaitą ir sudarydami finansines ataskaitas, turi vadovautis šiuose teisės aktuose nurodytais bendraisiais apskaitos principais, tarp kurių yra pastovumo ir palyginimo principai. Pastovumo principas reiškia, kad viešojo sektoriaus subjektas pasirinktą arba parinktą apskaitos politiką turi taikyti nuolat arba gana ilgą laiką. Palyginimo principas reiškia, kad finansinėse ataskaitose turi būti teikiama ataskaitinio ir praėjusio mažiausiai vieno prieš ataskaitinį laikotarpį ataskaitinio laikotarpio informacija. Jei keičiasi finansinių ataskaitų straipsnių apskaitos metodai, straipsnių pateikimas ar grupavimas, apie tai turi būti nurodoma Aiškinamajame rašte.

¹¹⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 su vėlesniais pakeitimais.

¹¹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 2020–2021 m. ataskaitoms galiojusioje redakcijoje – 15.4 p., 15.7 p., 21 p., 24 p., 2022–2023 m. ataskaitoms galiojusioje redakcijoje – 14.4 p., 14.7 p. 19 p. 22 p.

Ligoninėje audituojamu laikotarpiu ne visada buvo laikomasi šių principų – analogiškos ūkinės operacijos buvo registruojamos skirtingose Didžiosios knygos sąskaitose, kurios veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos skirtinguose straipsniuose.

Pavyzdžiui:

- UAB „AV investicija“ teikia medicininių atliekų tvarkymo paslaugas ir teikia kartonines dėžes su ženkliniu. Ligoninėje šios paslaugos 2020-2022 metais ir 2023 metų pirmus 3 mėnesius buvo registruojamos kaip kitų paslaugų sąnaudų (87124 DK (Didžiosios knygos) sąskaita), tačiau 2023 m. balandžio mėn. tos pačios paslaugos apskaitoje įregistruotos kaip *maitinimo* paslaugų sąnaudos (87123 DK sąskaita), 2023 m. gegužės mėn. įregistruota kaip nuomos sąnaudos (8711 DK sąskaita), o 2023 m. birželio mėn. apskaitoje įregistruota kaip kitų paslaugų sąnaudos (naudojant suvestinę 8712 DK sąskaita). Veiklos rezultatų ataskaitoje nuomos sąnaudos rodomos B.XI eil., o kitų paslaugų ir maitinimo sąnaudos rodomos B.XIII eil.
 - Firma Džiuma Ligoninėje 2023 metais vykdė spausdintuvų remonto darbus. Gegužės mėn. dvi PVM sąskaitos faktūros apskaitoje teisingai įregistruotos kaip remonto ir eksploatacijos sąnaudos (8708 DK sąskaita), tačiau birželio mėn. analogiška spausdintuvo remonto paslauga apskaitoje įregistruota kaip kitų paslaugų sąnaudos (8712 DK sąskaita). Veiklos rezultatų ataskaitoje šios sąnaudos vėlgį rodomos skirtinguose straipsniuose, t. y. paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos rodomos B.VII eil., kitų paslaugų sąnaudos rodomos B.XIII eil.
 - UAB „Varutis“ teikia SPĮ IS priežiūros ir konsultavimo paslaugas. Ligoninėje 2020 metais ir 2021 m. devynis mėn. sąnaudos registruotos kaip kitų paslaugų sąnaudos (87124 DK sąskaita), 2021 m. spalio-gruodžio mėn. ir 2022 m. sausio- rugsėjo mėn. ir lapkričio mėn. registruota kaip paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos (8708 DK sąskaita), o spalio ir gruodžio mėn. vėl kaip kitų paslaugų sąnaudos (87124 DK sąskaita). 2023 metais vėl sausio-vasario mėn. ir balandžio-birželio mėn. registruota kaip paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos, o kovo mėn. kaip kitų paslaugų sąnaudos. Kaip jau minėta, šios sąnaudos Veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos skirtinguose straipsniuose.
 - Radiacinės saugos centras teikia tyrimų paslaugas. Ligoninėje 2021 metais šios paslaugos apskaitoje buvo registruotos net trijose sąnaudų sąskaitose, t. y. pirmą pusmetį registruota kaip laboratoriniai ir kiti tyrimai už gydymo įstaigos ribų (87121 DK sąskaita), rugsėjo mėn. – kaip paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos (8708 DK sąskaita), o gruodžio mėn. – kaip kitų paslaugų sąnaudos (87124 DK sąskaita).
-

Paslaugų registravimas skirtingose sąnaudų apskaitai skirtose Didžiosios knygos sąskaitose prasidėjo 2021 metų antrajame pusmetyje. 2022 metais nustatyti du atvejai, kai tapačios sąnaudos buvo registruotos skirtingose Didžiosios knygos sąskaitose. O daugiausiai atvejų, kai tapačios paslaugos buvo registruojamos skirtingose sąnaudų apskaitai skirtose Didžiosios knygos sąskaitose nustatyta 2023 metais.

Analogiškų sąnaudų registravimas skirtingose sąskaitose ir Veiklos rezultatų ataskaitoje rodymas skirtingose eilutėse šios ataskaitos duomenų palyginimą daro sunkiai įmanomą.

Vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdančio buhalterio teigimu, minėtų klaidų atsiradimą iš dalies įtakojo šiuo metu Ligoninėje naudojamos buhalterinės apskaitos programos funkcinių galimybių ribotumas – programoje nėra galimybės pastovių kiekvieną mėnesį pasikartojančių ūkinių operacijų registravimui susikurti ir naudoti šablonus.

4.4. Ūkinės operacijos apskaitoje įregistruojamos ne tomis datomis kai jos vyko

Vadovaujantis Finansinės apskaitos įstatymo¹¹⁸ nuostatomis ūkinės operacijos turi būti užregistruojamos ūkinės operacijos dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti, bet ne

¹¹⁸ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2021-11-23 Nr. XIV-680, 3 str. 3 d.

vėliau kaip iki ataskaitų parengimo dienos. 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“¹¹⁹ įtvirtinta nuostata, kad viešojo sektoriaus subjektai, tvarkydami apskaitą ir sudarydami finansinių ataskaitų rinkinį, turi vadovautis bendraisiais apskaitos principais, tarp kurių yra nurodytas kaupimo principas, kuris reiškia, kad ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos tada, kai jos įvyksta, ir pateikiamos to ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Ligoninėje audituojamu laikotarpiu nevisiškai buvo laikomasi minėtų Įstatymo ir VSAFAS nuostatų.

Pavyzdžiui:

- Iš UAB Litfarma pirktų funkcinių lovų (ilgalaikio turto) pirkimas įformintas PVM sąskaita faktūra, kuri išrašyta 2022-03-29. Ligoninės apskaitoje šie ilgalaikio turto vienetai įregistruoti 2022-04-01, todėl 10091,40 Eur ilgalaikio turto suma nebuvo įtraukta į 2022 m. pirmo ketvirčio finansines ataskaitas.
 - 2022-02-28 UAB „Stelsa“ ir UAB Polska išrašė PVM sąskaitas faktūras dėl ilgalaikio materialiojo turto pirkimo, sąskaitų gavimas Ligoninėje įregistruotas 2022-02-28, tačiau apskaitos registruose pagal šias sąskaitas ilgalaikis turtas įregistruotas 2022-03-01.
 - Iš UAB Medita 2022-04-14 už 6616,28 Eur pirktas ilgalaikis ir trumpalaikis turtas, PVM sąskaitos faktūros gavimas Ligoninėje įregistruotas 2022-04-19, tačiau apskaitoje pirktas turtas įregistruotas 2022-05-01.
 - Iš VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės 2020-08-06 nemokamai gautas ilgalaikis turtas (vakuuminė atsiurbimo sistema) ir atsargos, prekių perdavimo-priėmimo aktas Ligoninėje įregistruotas 2020-08-06, tačiau apskaitoje turto vienetas įregistruotas 2020-09-06.
 - 2023-05-09 Zarasų socialinės globos namams už rentgenogramos paslaugas išrašyta sąskaita faktūra Ligoninės apskaitos registruose įregistruota 2023 m. balandžio mėn.
-

4.5. Dalis ūkinio inventoriaus registruojama ir nurašoma kaip mažavertės atsargos

Vadovaujantis 8-ojo VSAFAS „Atsargos“¹²⁰ nuostatomis, įsigytas materialusis turtas, kurio įsigijimo ar pasigaminimo savikaina mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę¹²¹, bet turtas naudojamas daugiau nei vieną kartą, apskaitoje turi būti registruojamas kaip ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti viešojo sektoriaus subjekto veikloje ūkinio inventoriaus vertė iš karto pripažįstama sąnaudomis. Tokio inventoriaus kiekinė ir (arba) vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma balansinėse arba nebalansinėse sąskaitose pagal viešojo sektoriaus subjekto nusistatytą apskaitos politiką.

¹¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 2020-2021 m. ataskaitoms galiojusioje redakcijoje – 15.6 p., 23 p., 2022-2023 m. ataskaitoms galiojusioje redakcijoje – 14.6 p., 21 p.

¹²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymu Nr. 1K-220 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas 8-asis VSAFAS „Atsargos“, 5 p., 7 p., 37 p.

¹²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-05 nutarimu Nr. 1215 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ nuo 2015-01-01 nustatyta 500 Eur suma. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-217 nauja redakcija patvirtintame 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 6.8.3 p. taip pat įtvirtinta 500 Eur suma.

Ligoninės apskaitos politikoje¹²² nurodyta, kad ūkiniam inventoriui priskiriamas medicinos inventorių, kanceliarinės prekės (kurios gali būti naudojamos daugiau negu vieną kartą) ir blankai, taip pat ūkinės medžiagos ir raštinės reikmenys (sanitarijos ir higienos paskirties priemonės ir kitos medžiagos ūkio reikmėms, kurios gali būti naudojamos daugiau negu vieną kartą) ir kitas ūkinis inventorių. Atiduotas naudoti medicininis ir ūkio mažavertis inventorių iš karto nurašomas į sąnaudas ir apskaitomas užbalansinėje sąskaitoje pagal materialiai atsakingus asmenis. Apskaitos politikoje taip pat nurodyta, kad susidėvėjęs ir nebetinkamas naudoti inventorių turi būti pateikiamas nuolatinei komisijai sprendimo dėl jo nurašymo priėmimui. Galutinai iš apskaitos (užbalansinės) inventorių nurašomas pagal komisijos sprendimą nurašyti parengtą ir Ligoninės vadovo patvirtintą ūkinio inventoriaus ir kitų mažaverčių daiktų nurašymo aktą.

Ligoninės apskaitos politikoje apibrėžiant ūkiniam inventoriui priskirtino įsigyjamo turto savybes, nurodoma tik viena sąlyga, t y. naudojimas daugiau negu vieną kartą. Vadovaujantis tokia sąlyga, apskaitą tvarkančiam asmeniui registruojant įsigytą turtą net ir labai mažos vertės turtą (pvz. pieštukinę, liniuotę ar net trintuką) reikėtų registruoti kaip ūkinį inventorių. Praktiškai Ligoninėje apskaitoje registruojant pirktą turtą, pirkimo operaciją apskaitoje registruojantis darbuotojas savarankiškai vertina įsigyjamus daiktus ir, jo teigimu, mažaverčius daiktus registruoja ne ūkinio inventoriaus sąskaitose. Tokiu būdu vertinant ir registruojant apskaitoje įsigyjamą turtą, išlieka tikimybė vertinimą atlikti subjektyviai, ne visada vienodai ir teisingai bei laikantis 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ nuostatų.

Audito metu nustatėme atvejų, kai panašių verčių turtas vienu atveju registruojamas kaip ūkinis inventorių, kitu atveju kaip mažavertės atsargos. Taip pat nustatėme, kad ganėtinai didelės vertės įsigyjama medicininė įranga Ligoninėje buvo priskirta mažavertėms atsargoms ir nebuvo registruojama ūkinio inventoriaus apskaitai skirtose Didžiosios knygos sąskaitose.

Pavyzdžiui:

- 2020-09-14 pirktas sulankstomas masažo kėdė už 159,00 Eur apskaitoje įregistruota vaistų, tirpalų ir tvarslavos apskaitai skirtose sąskaitų plano sąskaitoje (2010111), pagal važtaraštį 2020-09-16 perduota Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriui, o 2020-10-31 Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktu jau nurašoma šalia dezinfekcinių skysčių, kitų tirpalų ir panašių mažaverčių medžiagų.

Audito metu Ligoninės apskaitą tvarkantis darbuotojas nurodė, „nurašyta į sąnaudas ir užbalansinę 202 sąskaitą“, tačiau auditui pateiktame Ligoninės sąskaitų plane 202 sąskaita yra balansinė sąskaita, o nebalansinei apskaitai skirtos sąskaitos 210001 Medicininis ūkinis inventorių ir 210002 Kitas ūkinis inventorių.

Be to, apskaitą tvarkantis darbuotojas nurodė, kad „Inventorizacijos aprašuose 2023m. pasimatys“, tačiau pagal auditui pateiktus 2020, 2021 ir 2022 metų metinės inventorizacijos aprašus šis turto vienetas neinventorizuotas.

- 2022-08-31 pirktas sulankstomas masažo kėdė SISSEL už 199,00 Eur apskaitoje įregistruota vaistų, tirpalų ir tvarslavos apskaitai skirtose sąskaitų plano sąskaitoje (2010111), o 2020-09-30 Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktu jau nurašoma šalia dezinfekcinių skysčių, pirstinių, masažų aliejaus ir panašių medžiagų. Pagal auditui pateiktus 2022 metų metinės inventorizacijos aprašus šis turto vienetas neinventorizuotas.

¹²² Vši Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 patvirtinta Apskaitos politika, Atsargų apskaitos dalis.

- 2023-05-15 taip pat pirka masažo kėdė RESTPRO RELAX CREAM už 155,00 Eur ir apskaitoje įregistruota vaistų, tirpalų ir tvarsliaivos apskaitai skirtoje sąskaitų plano sąskaitoje (2010111) bei 2023-05-31 Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktu nurašyta šalia mažaverčių atsargų, tokių kaip vienkartinės pirštinės (kaina 0,19 Eur) ar Negyvosios jūros purvas (kaina 0,024 Eur). Metinė inventurizacija iki audito pabaigos nebuvo atliekama, tačiau šis turto vienetas pagal auditui pateiktus dokumentus nurašytas analogiškai 2020 ir 2022 metais pirktoms masažo kėdėms.
- 2022-07-11 pirka akių operacijoms reikalinga įvairi įranga, tarp kurių yra ir ūkiniam mediciniam inventoriui priskirtino turto (žirkklės bukos už 286,77 Eur, žirkklės tiesios smailais galais už 258,94 Eur, adatkotis lenktas už 323,07 Eur ir kt.), apskaitoje įregistruota vaistų, tirpalų ir tvarsliaivos apskaitai skirtoje sąskaitų plano sąskaitoje (2010111), pagal 2022-05-19 vaistinių preparatų reikalavimą 2020-07-13 perduota Konsultacinei poliklinikai, o 2022-07-31 Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktu jau nurašoma šalia įvairių mažaverčių medžiagų. Pagal auditui pateiktus 2022 metų metinės inventurizacijos aprašus šie turto vienetai neinventurizuoti.
- 2022-09-12 už 86,89 Eur pirka viršutinė virtuvinė spintelė apskaitoje įregistruota kaip per vieną kartą sunaudojama ūkinė medžiaga (2010165 DK sąskaita) ir pagal įrašus buhalterinės apskaitos programoje 2022-09-30 nurašyta į sąnaudas. Be to, tarp auditui pateiktų dokumentų nesuradome nurašymo komisijos pasirašyto ir Ligoninės direktoriaus patvirtinto nurašymo akto, kuriuo ši spintelė būtų nurašyta kaip panaudota Ligoninės reikmėms. Pagal auditui pateiktus 2022 metų metinės inventurizacijos aprašus šis turto vienetas neinventurizuotas.
- Tuo tarpu 2020-12-22 pirkti stetoskopai po 55,32 Eur, pulsoksimetrai po 114,95 Eur įregistruoti kito ūkinio inventorių sandėlyje apskaitai skirtoje sąskaitų plano sąskaitoje (2020121 DK sąskaita), 2020-10-20 už 165,98 Eur pirktas virtuvinių spintelių komplektas su virtuviniais stalviršiais, 2021-10-13 už 58,19 Eur pirka mikrobangų krosnelė bei 2023-02-01 už 76,95 Eur pirka mikrobangų krosnelė taip pat įregistruoti kito ūkinio inventorių sandėlyje apskaitai skirtoje sąskaitų plano sąskaitoje (2020121 DK sąskaita).

Atkreiptinas dėmesys, kad per vieną kartą nesunaudojamas, o dažnu atveju naudotinas ilgiau nei vienerius metus turtas, kuris Ligoninės apskaitoje registruojamas vaistų, tirpalų ir tvarsliaivos apskaitai skirtoje sąskaitų plano sąskaitoje ar kaip mažavertės ūkinės medžiagos ir nurašomas tą patį ar sekantį mėnesį po įsigijimo, nefiksuojuamas kaip kontroliuojamas turtas. Tokiu būdu turtą nurašius į sąnaudas ir neįregistravus jo nebalansinėse sąskaitose, prarandama dokumentinė informacija apie tokio turto buvimą Ligoninėje, formaliai atsakingi asmenys tampa neatsakingais už nurašyto turto saugojimą iki tol kol jis taps netinkamu (negalimu) naudoti ir komisijos sprendimu bus nurašytas. O tokį turtą praradus, būtų apsunkintas jo priklausomo Ligoninės nuosavybei patvirtinimo faktas.

Ligoninės atsargų ir ūkinio inventoriaus apskaitą tvarkantis asmuo nurodė, kad naudojimui perduoto ūkinio inventoriaus apskaita tvarkoma atskirame buhalterinės programos modulyje, kuris nesusietas su pagrindine buhalterinės apskaitos programa. Todėl, perdavus ūkinį inventorių naudojimui ir jo vertę nurašius į sąnaudas, vėl rankiniu būdu kitame modulyje juos reikia suvesti, kad įregistruoti į nebalansines sąskaitas. Be to, buhalterės teigimu, naudojimui perduodamas ūkinis inventorių anksčiau dirbusio vyr. buhalterio leidimu nebalansinėse sąskaitose neregistruojamas tuo pačiu momentu kai nurašomas iš balansinės sąskaitos. Kartais tai atliekama tik po kelių mėnesių, todėl buhalterės teigimu, kai kuris ūkinis inventorių galėjo nepakliūti į inventurizacijos aprašus.

4.6. Ketvirtinėse 2023 metų finansinės būklės ataskaitose neteisingai pateikti palyginamieji duomenys

Vadovaujantis 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“¹²³ nuostatomis, sudarant finansines ataskaitas turi būti teikiami ataskaitinio ir praėjusio mažiausiai vieno prieš ataskaitinį laikotarpį ataskaitinio laikotarpio informacija.

Pagal 2-ajame VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“¹²⁴ patvirtintą ataskaitos formą, šioje ataskaitoje palyginimui turi būti teikiami paskutinės praėjusio ataskaitinio laikotarpio dienos duomenys, t. y. sudarant einamųjų metų tarpines (ketvirtines) finansinės būklės ataskaitas, palyginimui jose turi būti pateikiami ankstesnių metų paskutinės kalendorinės dienos duomenys.

Pagal 3-ajame VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“¹²⁵ patvirtintą ataskaitos formą, šioje ataskaitoje palyginimui turi būti teikiami praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys, t. y. sudarant einamųjų metų tarpines (ketvirtines) veiklos rezultatų ataskaitas, palyginimui jose turi būti pateikiami ankstesnių metų analogiško laikotarpio duomenys.

Ligoninėje, sudarant 2023 metų pirmo ir antro ketvirčio finansinės būklės ataskaitas, palyginamajame stulpelyje pateikti ne 2022-12-31 duomenys, bet 2022-03-31 duomenys, t. y. finansinės būklės ataskaitose palyginamieji duomenys pateikti kaip kad sudarant veiklos rezultatų ataskaitas.

4.7. Ne visais atvejais apskaita tvarkoma tiksliai, aiškiai, laikantis pasitvirtintos Apskaitos politikos ir be klaidų

4.7.1. Ligoninėje ūkinės operacijos registruojamos ne jų apskaitai skirtose Didžiosios knygos sąskaitose.

Ligoninės direktoriaus patvirtintame¹²⁶ sąskaitų plane medicininių medžiagų, instrumentų, slaugos priemonių apskaitai skirta 201012 sąskaita „Medžiagų, instrumentų, slaugos priemonių įsigijimo savikaina“. Tačiau audituojamu laikotarpiu ši sąskaita ūkinių operacijų registravimui nebuvo naudojama. Ligoninėje įsigytas slaugos priemonės, medicininės medžiagos ar mažaverčius instrumentus (termometrų, deguonį, sauskelnes, paklotus, pirštines ir kt.) apskaitos darbuotojai registravo 201011 sąskaitoje „Vaistų, tirpalų, tvarsliaivos įsigijimo savikaina“, kuri pagal savo pavadinimą išimtinai skirta įsigyjamų vaistų, įvairių medicininių tirpalų ar tvarsliaivos apskaitai.

¹²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-215 nauja redakcija patvirtintas 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 22 p.

¹²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-14 įsakymu Nr. 1K-216 nauja redakcija patvirtintas 2-asis VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“, 2 priedas.

¹²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-01-31 įsakymu Nr. 1K-046 nauja redakcija patvirtintas 3-asis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“, 2 priedas.

¹²⁶ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 „Dėl apskaitos politikos tvirtinimo“ patvirtinta Apskaitos politika ir sąskaitų planas.

Be to, 201011 sąskaitą „Vaistų, tirpalų, tvarsliaivos įsigijimo savikaina“ apskaitos darbuotojai dažnai nepagrįstai naudojo medicininiam ūkiniam inventoriui priskirtino turto apskaitai (pavyzdžiai ataskaitos 4.5 p.), nors tokio turto apskaitai sąskaitų plane skirta 202011 „Medicininio ūkinio inventoriaus įsigijimo savikaina“.

4.7.2. Apskaitoje registruojant įsigytą naują ilgalaikį materialųjį turtą nepagrįstai padidinta turto vertė.

Ligoninėje 2021 metais už 6 836,80 Eur nupirkta rinolaringoskopas su priedais. Taip pat tuo pačiu metu iš tos pačios įmonės pirktos atsiurbimo kaniulės, kurios, Ligoninės atsakingų darbuotojų teigimu, naudojamos otolaringologo kabinete ausų procedūroms atlikti. Rinolaringoskopo ir su juo naudojamų priedų pirkimas kartu su 6 ausų atsiurbėjais už 267,24 Eur įformintas vienoje PVM sąskaitoje faktūroje.

Apskaitoje registruojant naują įsigytą ilgalaikio materialiojo turto vieneta, prie rinolaringoskopo vertės buvo pridėtos ne tik jo priklausinių vertės, bet ir atsiurbėjų, kurie kaip nurodė Ligoninės darbuotojas, „nėra susiję su rinolaringoskopu“, vertės. Tokiu būdu apskaitoje rinolaringoskopo vertė nepagrįstai padidinta 267,24 Eur suma, nuo padidintos vertės kiekvieną mėnesį skaičiuojamos padidintos nusidėvėjimo sąnaudos.

4.7.3. Nustatytas atvejis, kai gautos paslaugos Ligoninės apskaitoje registruotos ne paslaugų sąnaudų sąskaitose (8712**), o vaistų, tirpalų ir tvarsliaivos medžiagų apskaitai skirtose sąskaitose (201011).

Nustatyta:

▪ 2023-02-21 PVM sąskaitoje faktūroje ANTCH2023 Nr. 0144 nurodyta, kad Ligoninei už 249,08 Eur parduota atsarginių dalių dezinfekavimo įrangai bei už 1 519,76 Eur atlikta garo sterilizatorių ir plovimo dezinfekavimo mašinų techninė priežiūra ir garo sterilizatorių techninės būklės tikrinimas, tačiau apskaitos registruose visa suma įregistruota kaip pirktos atsargos 2010111 sąskaitoje „Vaistų, tirpalų, tvarsliaivos įsigijimo savikaina iš PSDF“.

Taip pat Ligoninėje 2023-03-31 buvo parengtas Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktas Nr. 1, kuriame šalia tarpinės, žarnelės ir filtro kaip mažavertės atsargos nurašytos ir suteiktos techninės priežiūros bei techninės būklės tikrinimo paslaugos. Nurašymo aktas pasirašytas dviejų komisijos narių ir patvirtintas Ligoninės direktoriaus.

Darytina išvada, kad medikamentų nurašymo komisijos nariai, pasirašydami Medikamentų ir kitų atsargų sunaudojimo aktą, kuriame, šalia atsargų, išvardintos ir gautos paslaugos, atsainiai atliko savo kaip medikamentų nurašymo komisijos narių funkcijas.

4.7.4. Ne visais atvejais laikomasi pasitvirtintos Apskaitos politikos nuostatų. Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintose¹²⁷ Inventorizacijos taisyklėse nurodyti požymiai, pagal

¹²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimu Nr. 630 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 19.3 p.

kuriuos turi būti sudaromi atskiri inventorizacijos aprašai. Vienas iš tokių požymių yra turto grupavimas į sąskaitas (balansines ir nebalansines).

Ligoninėje patvirtintame¹²⁸ sąskaitų plane atsargų apskaitai skirtos skirtingos sąskaitos, t. y. mažaverčių atsargų apskaitai skirtos 200 ir 201 grupės sąskaitos, ūkinio inventoriaus balansinei apskaitai (įsigytam ir naudojimui neperduotam) skirtos 202 grupės sąskaitos, naudojamam ūkiniam inventoriui (apskaitai kontrolės tikslais) skirtos nebalansinės apskaitos 21 grupės sąskaitos.

Auditui pateiktuose 2021–2022 metų metinės inventorizacijos aprašuose titulinuose puslapiuose visais atvejais rašoma „Atsargos“, nepriklausomai nuo to, ar turtas registruotas mažaverčių atsargų sąskaitose (200–201), balansinėse ūkinio inventoriaus sąskaitose (202) ar nebalansinėse sąskaitose (21).

Manytume, kad inventorizacijos aprašuose aiškiai nenurodant balansinėse ar nebalansinėse sąskaitose registruotas turtas inventorizuojamas, neužtikrinamas Ligoninės apskaitos politikos¹²⁹ nuostatos, kad apskaitos informacija būtų išsami ir naudinga vidaus bei išorės informacijos vartotojams, laikymasis. Juo labiau, kad tame pačiame inventorizacijos apraše radome tiek naudojimui perduotą, tiek sandėlyje esantį ūkiniam inventoriui priskirtiną turtą.

Nustatyta:

- 2022 metų Inventorizacijos apraše-sutikrinimo žiniaraštyje Nr. B2-279(11.19) randame ūkiniam inventoriui priskirtiną turtą, kuris naudojamas Ligoninės veikloje (telefonai, kopėčios, gesintuvai ir kt. turtas atsakingam asmeniui perduotas 2017 m.), tiek pagal audito metu apskaitą tvarkančio asmens pateiktą informaciją sandėlyje esantį turtą (šildančios paklodės, atsakingo asmens gautos 2020 m. gruodžio mėn.).

4.8. Kiti pastebėjimai

4.8.1. Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos apraše¹³⁰ nurodyta, kad subjekto vadovas, kiek tai susiję su apskaitos organizavimu, atsakingas už subjekto vidaus kontrolės sukūrimą ir veikimo užtikrinimą.

Audituojamu laikotarpiu Ligoninėje galiojo 2011 metais patvirtintos¹³¹ Finansų kontrolės taisyklės bei 2022 metais patvirtinta¹³² Vidaus kontrolės politika, tačiau šio audito metu nustatėme klaidų, kurių neturėtų būti tinkamai laikantis pasitvirtintų vidaus kontrolės ir finansų kontrolės nuostatų.

¹²⁸ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 „Dėl apskaitos politikos tvirtinimo“ patvirtinti Apskaitos politika ir sąskaitų planas.

¹²⁹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2009-12-30 įsakymu Nr. V-105 „Dėl apskaitos politikos tvirtinimo“ patvirtinta Apskaitos politika, 8 psl.

¹³⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-08-28 įsakymu Nr. 1K-298 nauja redakcija patvirtintas Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašas, 16.5 p.

¹³¹ VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2014-02-18 įsakymo Nr. V-10 redakcija patvirtintos Finansų kontrolės taisyklės.

¹³² VšĮ Zarasų ligoninės direktoriaus 2022-03-28 įsakymu Nr. V-31 (1.4 E) patvirtinta Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės vidaus kontrolės politika.

Ligoninėje ne visada užtikrinamas savalaikis gautų pirminių ūkinių operacijų dokumentų registravimas gautų dokumentų registruose arba tas pats dokumentas gautų dokumentų registre registruotas du kartus.

Pavyzdžiui:

- 2023-05-15 PVM sąskaita faktūra PAF Nr. 111109 kaip gautas dokumentas Ligoninėje įregistruota du kartus, t. y. 2013-05-16 įregistruota numeriu F-13-23-371 ir 2023-05-30 numeriu F-13-23-386;
 - 2023-06-07 PVM sąskaitos faktūros EPA Nr. 232394 gavimas įregistruotas tik 2023-07-20;
 - 2023-02-01 PVM sąskaitos faktūros ART Nr. 0217719 gavimas Ligoninėje įregistruotas tik 2023-03-14 ir ant sąskaitos nenurodant registracijos numerio;
 - 2023-03-21 PVM sąskaitos faktūros SS Nr. 910000877443 gavimas Ligoninėje įregistruotas tik 2023-04-13;
 - ant 2023-01-25 PVM sąskaitos faktūros SS Nr. 910000833909 uždėtas gavimo ženklas, tačiau nenurodyta nei gavimo data, nei gauto dokumento numeris;
 - 2022-01-10 PVM sąskaita faktūra GEV Nr. 2200389, 2022-01-11 PVM sąskaita faktūra LVA Nr. 0369164 ir 2022-01-12 PVM sąskaita faktūra SS Nr. 910000545161 įregistruotos 2022-01-03, t. y. anksčiau nei išrašytos;
 - 2023-01-18 PVM sąskaitos faktūros VS Nr. 8161 gavimas Ligoninėje įregistruotas nurodant datą 2026-01-08 ir numerį F13-23-37;
 - 2022-01-06 PVM sąskaitos faktūros VS Nr. 7935 gavimas Ligoninėje įregistruotas nurodant datą 2022-05-10;
 - 2022-01-03 PVM sąskaitų faktūrų ENT10-0954206 ir Nr. 0954207 gavimas Ligoninėje įregistruotas nurodant datą 2022-12-03.
-

4.8.2. Dėl ne visiškai tinkamai atliekamos einamosios finansų kontrolės, Ligoninėje 2023 metais nustatytos klaidos, kai tiekėjams po du kartus apmokėtos tos pačios PVM sąskaitos faktūros arba lėšos pervestos ne tiems prekių ir paslaugų teikėjams, kurie jas suteikė. Nors kai kurie subjektai klaidingai pervestas lėšas gražino arba permokėtomis sumomis buvo padengti ateinančių laikotarpių prekių ir paslaugų pirkimai, tačiau audituojamo laikotarpio pabaigoje (2023-06-30) dar buvo likę permokėtų ir nesugražintų sumų.

Nustatyti klaidingi mokėjimai:

- 2023-05-08 mokėjimo nurodymu Nr. 23-327 pervesta 180,08 Eur suma ŽŪB Sparnai, nors šiai sumai 2023-04-27 PVM sąskaitą faktūrą išrašė UAB „Vivalda“. Audituojamo laikotarpio pabaigoje, t. y. 2023-06-30 ŽŪB Sparnai klaidingai pervestos sumos dar nebuvo gražinusi.
 - 2023-05-23 mokėjimo nurodymu Nr. 23-367 VšĮ Nacionaliniam kraujo centrui pervesta 377,98 Eur daugiau nei iš įstaigos gauta prekių ir paslaugų. Audituojamo laikotarpio pabaigoje, t. y. 2023-06-30 dar buvo 110,38 Eur permoka.
 - 2023-03-16 mokėjimo nurodymu ne tam tiekėjui pervesta 3687,10 Eur. Lėšas subjektas gražino 2023-04-18.
 - 2023-02-28 VšĮ Ukmergės ligoninė 71,47 Eur vertės PVM sąskaita faktūra apmokėta du kartus, t. y. 2023-03-16 mokėjimo nurodymu Nr. 23-159 ir 2023-03-30 mokėjimo nurodymu Nr. 23-193, permoką Ukmergės ligoninė gražino 2023-04-24.
 - 2023-04-21 AB Telia Lietuva 25,41 Eur vertės PVM sąskaita faktūra apmokėta du kartus, t. y. 2023-05-08 mokėjimo nurodymu Nr. 23-341 ir 2023-05-11 mokėjimo nurodymu Nr. 23-346, permokėta suma padengta 2023-05-31 PVM sąskaita faktūra.
 - 2023-03-16 mokėjimo nurodymais 23-157 ir 23-158 permokant 231,11 Eur lėšos pervestos tam pačiam tiekėjui. Permokėta suma padengta 2023-04-18 PVM sąskaita faktūra.
-

4.8.3. Audito metu radome ir gerųjų pavyzdžių, į kuriuos norėtume atkreipti dėmesį.

- Ligoninėje labai tvarkingai bylose segami ir numeruojami pirminiai prekių įsigijimo dokumentai. Byloje susegtų dokumentų numeriai nurodyti ir dokumentų suvestinėje, kas labai palengvina dokumentų paiešką tiek vidaus, tiek išorės vartotojams.

- Ligoninėje 2023 metais pasikeitus asmenims, atliekantiems vyriausiojo buhalterio funkcijas, stebimi teigiami pokyčiai atsisakant ekselinėse lentelėse rengiamų apskaitos suvestinių registru, kurie keičiami buhalterinės apskaitos programoje rengiamomis suvestinėmis.

- 2023 metų Asmens sąskaitos, kuriose surenkama visa informacija apie darbuotojui per metus priskaičiuotą darbo užmokestį, išskaitymus, mokėtinas sumas, auditui pateiktos ne rašytos ranka, bet suformuotos buhalterinės apskaitos programos darbo užmokesčio modulyje.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Siekiant finansinėse ataskaitose turėti tikrus ir teisingus duomenis apie ilgalaikio turto likutines vertes, rekomenduojame nustatyti teisingas ilgalaikio materialiojo turto vertes ir nusidėvėjimo normas bei atlikti neteisingai priskaičiuoto nusidėvėjimo sąnaudų perskaičiavimą	VšĮ Zarasų ligoninė		2023-12-28
2.	Siekiant darbuotojams užtikrinti tikrą ir teisingą atlygį už atliktą darbą, rekomenduojame, įvertinus ataskaitoje pateiktus pastebėjimus dėl vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo, priskaičiuotų išeitinių išmokų ir kompensacijų už nepanaudotas atostogas bei kitas ataskaitoje įvardintas klaidas, patikrinti visiems Ligoninės darbuotojams 2023 metais apskaičiuotą darbo užmokestį, priskaičiuoti ir išmokėti darbuotojams priklausančias sumas bei, laikantis Darbo kodekso ir Civilinio proceso kodekso nuostatų, išskaičiuoti ar gražinti nepagrįstai paskirtas ir išmokėtas sumas	VšĮ Zarasų ligoninė		2023-12-28
Už rekomendacijų įvykdymą atsakingi: Buhalterė, laikinai einanti Apskaitos ir finansų skyriaus vedėjo pareigas Irina Budajeva				

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Audita atliko: Nijolė Kalasauskienė (grupės vadovė),

Irma Maldauskienė, Renata Sipavičienė

PRIEDAI

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Zarasų ligoninės audito ataskaitos
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

BVPŽ – viešųjų pirkimų bendrasis viešųjų pirkimų žodynas.

DK – Didžioji knyga.

PVM – pridėtinės vertės mokestis.

VRA – Veiklos rezultatų ataskaita.

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

VŠĮ – Viešoji įstaiga.

UAB – Uždaroji akcinė bendrovė.

Meras – Zarasų rajono savivaldybės meras.

Ligoninė – Zarasų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Zarasų ligoninė.

Savivaldybė – Zarasų rajono savivaldybė.

Savivaldybės administracija – Zarasų rajono savivaldybės administracija.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Reikšminga informacija – informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas: atlikti Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės 2020 m. balandžio 1 d. – 2023 m. birželio 30 d. laikotarpio finansinės veiklos vertinimą ir pateikti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas laikotarpis: 2020 m. balandžio 1 d. – 2023 m. birželio 30 d.

Auditas atliktas:

- pagal Tarptautinius audito standartus, Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, ir įvertinti ar lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir sudarytų sandorių. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką finansinių ataskaitų teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 13,0 tūkst. Eur – 2020 metais, 90,0 tūkst. Eur – 2021 metais, 95,2 tūkst. Eur 2022 metais, 98,1 tūkst. Eur – 2023 metais (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos finansinės ataskaitos	Finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčio ataskaitos bei aiškinamieji raštai, parengti pagal 2020-12-31, 2021-12-31, 2022-12-31 ir 2023-06-30 duomenis.
Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	Turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai buvo iš viso: 2020 m. pabaigoje – 648,7 tūkst. Eur, 2021 m. pabaigoje – 4 mln. 501,6 tūkst. Eur, 2022 m. pabaigoje – 4 mln. 757,7 tūkst. Eur, 2023 m. birželio 30 d – 4 mln. 904,0 tūkst. Eur.
Pajamos ir sąnaudos	Ligoninė gavo pajamų: 2020 metais – 2 mln. 183,1 tūkst. Eur, 2021 metais – 2 mln. 569,2 tūkst. Eur, 2022 metais – 2 mln. 827,9 tūkst. Eur, 2023 m. pirmą pusmetį – 1 mln. 783,4 tūkst. Eur. Patyrė sąnaudų: 2020 metais – 2 mln. 277,2 tūkst. Eur, 2021 metais – 2 mln. 613,6 tūkst. Eur, 2022 metais – 2 mln. 690,6 tūkst. Eur, 2023 m. pirmą pusmetį – 1 mln. 841,4 tūkst. Eur.

Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys ir kuriose egzistuoja iškraipymo rizika: turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų.	
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome atsargų, ūkinio inventoriaus ir ilgalaikio turto įsigijimą, nusidėvėjimo skaičiavimą, ilgalaikio, trumpalaikio turto ir atsargų nurašymą bei operacijų registravimą apskaitos registruose (teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiamiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Pajamų sritis	Vertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, tinkama verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu vertinome: sąnaudų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Lėšų naudojimo vertinimas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys, kuriose egzistuoja neatitikties rizika	Lėšų naudojime kiekybiškai reikšmingiausia ir dėl rizikos – darbo užmokesčio sritis (darbo apmokėjimo sąlygų nustatymo teisėtumas, skaičiavimo teisingumas, išmokų skyrimas). Turto ir paslaugų įsigijimo srityje per viešųjų pirkimų planavimą ir vykdymą. Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo srityje (inventorizacijos vykdymas, turto pripažinimas netinkamu, negalimu naudoti, ir jo nurašymas)

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Zarasų ligoninės audito ataskaitos
3 priedas

Detalūs vieno asmens vykimo Ligoninės transportu tuo pačiu metu skirtingais automobiliais duomenys

Vairuotojo P. Č. vykimo Ligoninės transportu tuo pačiu metu skirtingais automobiliais maršrutai.

- 2020-12-04 Mercedes Benz, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.2, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 12:00 val. ir grįžta 17:00 val. Tą pačią dieną Fiat Ducato, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.2 iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 11:00 val. ir grįžta 14:00 val.
- 2021-01-14 Mercedes Benz, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.2, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:00 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną Fiat Ducato, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.2, iš Zarasų ligoninės į degalinę išvyksta 10:00 val. ir grįžta 10:30 val.
- 2021-07-06 Mercedes Benz, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.2, iš Zarasų ligoninės į Dimitriškes išvyksta 10:00 val. ir grįžta 11:00 val., o vėliau, iki 13:00 val. važinėja po Zarasų m. Tą pačią dieną Fiat Ducato, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.2, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 10:00 val. ir grįžta 13:00 val.

Vairuotojo S. Š. vykimo Ligoninės transportu tuo pačiu metu skirtingais automobiliais maršrutai.

2020 metai:

- 2020-12-11 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Anykščius išvyksta 12:10 val. ir grįžta 15:40 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 06:30 val. ir grįžta 15:50 val.

2021 metai:

- 2021-01-08 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:00 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasų miestą važinėja nuo 08:00 val. iki 11:00 val.
- 2021-01-22 VW Transporteris, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 13:00 val. ir grįžta 15:40 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasų miestą važinėja nuo 13:10 val. iki 14:30 val.
- 2021-02-12 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 10:00 val. ir grįžta 19:10 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Visaginą išvyksta 09:00 val. ir grįžta 11:00 val.
- 2021-04-02 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:20 val. ir grįžta 14:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:30 val. ir grįžta 11:30 val.
- 2021-05-11 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 07:00 val. ir grįžta 15:50 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 07:15 val. ir grįžta 10:50 val.
- 2021-05-18 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:10 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Visaginą išvyksta 10:20 val. ir grįžta 12:00 val.
- 2021-05-25 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:10 val. ir grįžta 12:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 07:30 val. ir grįžta 10:20 val.
- 2021-08-26 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:20 val. ir grįžta 16:40 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:00 val. ir grįžta 11:20 val.
- 2021-08-30 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 08:00 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į degalinę išvyksta 09:00 val. ir grįžta 09:20 val., o vėliau 10:50 val. išvyksta į Vilnių ir grįžta 15:30 val.
- 2021-08-11 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:40 val. ir grįžta 12:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasų m. važinėja nuo 08:30 val. iki 11:50 val.
- 2021-09-03 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 10:40 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:30 val. ir grįžta 11:50 val.

- 2021-09-29 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 09:20 val. ir grįžta 16:50 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 15:30 val. ir grįžta 17:00 val.
- 2021-09-30 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:00 val. ir grįžta 13:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas S.Š, iš Zarasų ligoninės į Nemenčinę išvyksta 07:00 val. ir grįžta 12:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Visaginą išvyksta 10:00 val. ir grįžta 11:20 val.
- 2021-09-15 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į degalinę išvyksta 09:40 val. ir grįžta 10:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasų m. važinėja nuo 09:00 val. iki 12:00 val.
- 2021-10-21 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 09:00 val. ir grįžta 14:20 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 10:20 val. ir grįžta 13:30 val.
- 2021-10-28 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 09:40 val. ir grįžta 14:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 10:00 val. ir grįžta 13:00 val.
- 2021-11-04 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:20 val. ir grįžta 13:30 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:00 val. ir grįžta 10:00 val., o paskui 10:30 val. išvyksta į Panevėžį ir grįžta 15:00 val.
- 2021-11-09 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 06:30 val. ir grįžta 16:30 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:00 val. ir grįžta 14:20 val.
- 2021-11-24 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 06:40 val. ir grįžta 12:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasų m. važinėja nuo 09:00 val. iki 12:00 val.
- 2021-11-11 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:40 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasų m. važinėja nuo 09:00 val. iki 12:00 val.
- 2021-12-01 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 06:20 val. ir grįžta 16:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Dusetas išvyksta 10:30 val. ir grįžta 13:30 val.

2022 metai:

- 2022-01-19 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 10:00 val. ir grįžta 17:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 10:00 val. ir grįžta 12:30 val.
- 2022-02-03 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:20 val. ir grįžta 12:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Radviliškį išvyksta 07:10 val. ir grįžta 16:40 val.
- 2022-02-11 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:00 val. ir grįžta 13:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 11:30 val., tačiau kelionės lape grįžimo laikas nenurodytas.
- 2022-02-24 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:20 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Dusetas išvyksta 09:20 val. ir grįžta 11:10 val.
- 2022-03-22 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:00 val. ir grįžta 10:10 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasus važinėja nuo 08:00 val. iki 16:00 val.
- 2022-04-04 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:30 val. ir grįžta 13:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasus važinėja nuo 08:30 val. iki 11:00 val.
- 2022-05-18 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:00 val. ir grįžta 12:00 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po Zarasus važinėja nuo 09:00 val. iki 10:00 val.
- 2022-06-17 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:30 val., grįžimo laikas nenurodytas. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 07:30 val. ir grįžta 12:00 val.
- 2022-06-21 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 10:00 val. ir grįžta 16:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:20 val. ir grįžta 13:30 val.
- 2022-06-10 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 09:00 val. ir grįžta 12:20 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės po miestą važinėja nuo 08:00 val. iki 12:00 val.

- 2022-07-26 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Panevėžį išvyksta 08:40 val. ir grįžta 16:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:45 val. ir grįžta 13:20 val.
- 2022-06-28 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 07:20 val. ir grįžta 13:30 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Visaginą išvyksta 09:00 val. ir grįžta 10:50 val.
- 2022-08-04 VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Visaginą išvyksta 09:20 val. ir grįžta 10:30 val. Tą pačią dieną Renault Trafic, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 07:10 val. ir grįžta 16:00 val.

2023 metai:

- 2023-04-14 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:20 val. ir grįžta 14:20 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:15 val. ir grįžta 11:00 val.
 - 2023-05-04 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Šiaulius išvyksta 08:00 val. ir grįžta 15:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Antazavę išvyksta 13:20 val. ir grįžta 14:30 val.
 - 2023-06-09 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 09:20 val. ir grįžta 14:50 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Uteną išvyksta 08:00 val. ir grįžta 09:45 val.
 - 2023-06-13 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 07:30 val. ir grįžta 14:00 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 13:30 val. ir grįžta 18:20 val.
 - 2023-06-29 VW Passat, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 11:00 val. ir grįžta 17:20 val. Tą pačią dieną VW Transporter, kurio vairuotoju nurodytas Darbuotojas Nr.1, iš Zarasų ligoninės į Vilnių išvyksta 08:10 val. ir grįžta 12:20 val.
-

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba 188629232, Sėlių aikštė 22, Zarasai, LT-32110
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ZARASŲ LIGONINĖS AUDITO ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-30 Nr. 4-4
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Irma Maldauskienė, Savivaldybės kontrolierė
Sertifikatas išduotas	IRMA MALDAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-30 16:20:46 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-11-30 16:21:05 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-08 15:45:23 – 2028-06-06 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Zarasų rajono savivaldybės administracija, į.k. 188753461 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:39:44 iki 2024-12-19 12:39:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-11-30 16:24:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-11-30 16:24:16 Dokumentų valdymo sistema Avilys